

לחיפוש נצחיות רוח קדשו של אור האורות הנחל נובע מקור חכמה

אבקש

בס"ד | גליון 46 | אדר תשפ"א

ירחון חסידי ברסלב

פורים של שער הזהמישים

הצעקות האינסופיות בשדות
כהכנה לפורים, הבכיות
המרטיטות בשעת קריאת
המגילה, השכרות בפשיטות
ותמימות מתוך מסירות
נפש, הכיסופים והבעירה
שהתפרצו כלבת אש בלי
מעצור וגבול והדיבורים
מלאי הדעת שהרעידו כל לב
| כיסופים וגעגועים לאורם
של ימי הפורים במחיצתם
של זקני אנ"ש בדור העבר |
הטעימיני טעם פורים

ללמוד וללמד

מסע חובק תבל בדרכו
של הר"ר שמואל טל הי"ו
עד לתוככי חבורת חסידי
ברסלב באלעד

בשמחה תמיד

איש החסד והשמחה הר"ר
בעריש זלוטניק מגולל בשיחה
מיוחדת את התקרבותו לאור
האורות בחיות ותמימות

מדור חדש!
בשפת האידיש
לבני חו"ל

מיטן 'מוח' און מיטן 'הארץ'

א ספעציעלער 'שמועס' מיט
הרה"ח ר' משה קרעמער
שליט"א איבער די פייערדיגע
עבודה און 'ביטול' פון הרה"ח ר'
שמואל הורוויץ צצ"ל

לטייל
בתורתו

לטייל בתורתו

- סקירה ייחודית לסדר הלימוד
שנערך לבחורי אנ"ש וסקירה על
פרויקט הגדול לעידוד העמקה
והתבוננות בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

ניצוץ של אור: ריקוד שהוא דרך חיים - חבורת הריקודים בחצות הלילה

ועכשיו... יש אור אהבה שבדעת

פְּסִילוֹת נֶרַע גָּמוּר וְאִין שֶׁם שׁוּם טוֹב וְשׁוּם שְׁכָל וְשׁוּם נְצוּץ שֶׁל הַקְּדוּשָׁה. וְעַל כֵּן כָּל מַעֲשֵׂיהֶם הֵם בְּלִי שׁוּם שְׁכָל וְטַעַם אֶפְלוּ שֶׁל טְעוֹת... וְהוּא שֶׁרֶשׁ הַסְּטָרָא אֲחָרָא וְהַקְּלָפָה, כִּי כָּל הַסְּטָרָא אֲחָרָא מְקַבְּלִין מִשָּׁם. (שם)

כשהרע הזה מתגבר על האדם אין לו שום כלים ללחום עמו, אין מולו שום טענה רעה, אותה יכול הוא להפריך בסברות הגונות. אין לרע הזה מהות של 'דעת', שהוא יכול לסתור עם איזה תירוץ דקדושה, זוהי רק הרגשה של חושך עמוק בלב, המכסה ארץ ושממים. כך פוּכר הוא את ידיו ביאוש, טאטע, עזרני הצילני...

אח יקר, אל דאגה, גם בשבילך ישנה עצה. וְזֶה בְּחִינַת תְּקוּף הַגָּס שֶׁל פּוּרִים אֲשֶׁר הִפְלִיא הַשָּׁם יְתִבְרַךְ חֲסֵדוֹ עִמָּנוּ בְּיָמֵינוּ הַהֵם... כִּי הִיָּה בְּאוֹתוֹ הַדּוֹר מְרֻדְכֵי הַיְהוּדִי וְעֵצָם תְּקוּף מְעַלֵּת מְרֻדְכֵי מוֹבָא בְּפִתְיָם, שֶׁהָיָה אוֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, וְהוּא בְּבְחִינַת אֲהָבָה שֶׁבְּדַעַת... (שם)

בפורים נפתחת הזדמנות חדשה לכל אחד ואחד, גם למי שכבר החליט בדעתו שהקב"ה איננו חפץ בו חלילה, מי שהסכים בדעתו לבוסס בבוץ של החושך כל חייו.

בפורים נותנים לכל אחד מאיתנו ללגום מעט יין, ולקבל לתוכו אור חדש לגמרי, אור של 'אהבה שבדעת', של קשר אינסופי לה', של ביטול וניתוק מכל הבלי העולם, קושיותיו, מחלוקותיו...

בפורים אנחנו מקבלים כוח להתמודד מול ניסיונות מעודכנים, מול הרוח הנושבת וצועקת 'אלוקיהם של אלו ישן הוא'. וכשם שבמצרים היו היהודים צריכים לטעום מ'אור' רוחני, בכדי שיוכלו בכלל להתחיל להתעורר ולצאת. גם כיום אנו זקוקים לקבל סיוע, רק ש'ועכשיו' גם הסיוע מותאם הוא ל'קליפות עדכניות' שעומדות מולנו, ה'אור' שנשפע עלינו מגיע הישר משער החמישים.

'ועכשיו, כל ההתחלות מפורים...' עכשיו ניתנת הזדמנות לכל אחד לטעום טעמה של קירבת אלוהים מהי, טעם שיגרש כל חושך, שישבר מחיצות ברזל, של הרגשת ריחוק. נכון, זהו איננו מצב שבו תמיד האור יאיר כמו עכשיו, אבל ה'אהבה שבדעת' שתתגלה, תתן לנו כוח לעבור גם ימים ארוכים של חושך ואפילה, בהמתנה לגואל וציפייה לישועה.

ניקח מאוצרותיהם של ימים אלו מלא חופניים, נמלא את פינו יין, נודה ונהלל על אורות שכאלו לאבינו שבשמיים...

הקשר הכי פנימי של הבן עם האב. הוא גורם לכל אחד מאיתנו לחוש מיותר, מרוחק, דחוי. הוא נלחם נגד ה'אהבה שבדעת'. ואכן, ירידת הדורות שהתרחשה מאז ועד היום, הורידה את כלל ישראל למקומות רחוקים הרבה יותר, לשער החמישים של הטומאה ממש. את עם ישראל בכללות, ואת כל יהודי בפרט.

וְעַל כֵּן עֲשֵׂה הָמוֹן עֵץ גְּבוּהַ חֲמֻשִׁים אֲמָה. כִּי חֻשַׁב לְהַתְּגַבֵּר כְּנֶגֶד קְדוּשַׁת יוֹם הַכַּפּוּרִים... שֶׁהוּא בְּסוּד יוֹבֵל הַגְּדוֹל, שֶׁהוּא שְׁנַת הַחֲמֻשִׁים. (ליקו"ה שחיתא ד')

בפורים אנחנו מקבלים כוח להתמודד מול ניסיונות מעודכנים, מול הרוח הנושבת וצועקת 'אלוקיהם של אלו ישן הוא'. וכשם שבמצרים היו היהודים צריכים לטעום מ'אור' רוחני, בכדי שיוכלו בכלל להתחיל להתעורר ולצאת. גם כיום אנו זקוקים לקבל סיוע, רק ש'ועכשיו' גם הסיוע מותאם הוא ל'קליפות עדכניות' שעומדות מולנו, ה'אור' שנשפע עלינו מגיע הישר משער החמישים

התלמיד הגדול 'יהושע בן-נון' שלוחם את מלחמת רבו הנצחית, בשרש הטומאה והזוהמא, יורד לשרושם של דברים ומפענח נעלמים.

יש בְּחִינַת קְלִפּוֹת וְסְטָרָא אֲחָרָא. שֶׁהֵם בְּבְחִינַת יָמִים, בְּחִינַת יָמֵי רַע וְהֵם כְּנֶגֶד יָמֵי טוֹב, וְשֵׁם יֵשׁ כְּמָה נִיצוֹצוֹת מִהַיָּמִים וְהַמְּדוּת שֶׁנִּפְּלוּ כְּפִדוּעַ. (ליקו"ה פורים ד')

ישנה ההתמודדות הפשוטה מול טענות של הסטרא אחרא, מול ניסיונותיה להצר את צעדיו של היהודי בכל אורחות חייו. אלו הם הקליפות שעומדות במדרגות של ה'מידות', ומולם ישנו כוח הקדושה שנקרא 'אהבה שבמידות' הוא לוחם עמם ומפרק את טענותיהם אחת לאחת...

כִּי בְּבְחִינַת הַקְּלָפָה שֶׁל הַיָּמִים וְהַמְּדוּת יְכוּלִין לְמַצֵּא שֶׁם כְּמָה נִיצוֹצוֹת דְּקָדוּשָׁה כְּפִ"ל. וְעַל כֵּן יֵשׁ שֶׁם אֵיזָה טַעַם וְעִנְיָן אֶף עַל פִּי שֶׁהוּא בְּטְעוֹת, כִּי הֵם מְהַפְּכִים דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים מִחֲמַת רַבּוּי הָרַע. אֶף עַל פִּי כֹן עַל כָּל פְּנִים יֵשׁ שֶׁם אֵיזָה טַעַם שֶׁל טְעוֹת וְשֶׁקֶר. (שם)

אבל אנחנו מתמודדים מול משהו אחר לגמרי... וְיֵשׁ עוֹד בְּחִינַת סְטָרָא אֲחָרָא שֶׁהוּא כְּלוּ רַע וְאִין שֶׁם שׁוּם טוֹב, וְאִין שֶׁם שׁוּם דַּעַת כְּלָל, הַיְנוּ שֶׁהֵם

ההכרה הלמה בו בעון, אדי האלכהול החלו אופפים את מוחו, חושפים לעיניו עולמות חדשים. מין 'גדלות המוחין' שלא הייתה מוכרת לו...

הוא לא זכר מעודו מציאות בה עוברת עליו יותר מדקה, בלי לחוות את המציאות העגומה שלו בעבודת ה' או שאר המועקות שמכבידות עליו כל כך. כל ימיו הוא עסוק בלרדוף אחרי מה שאין לו, אחרי מה שמרחיק אותו ומחשיך עליו את אור הקדושה.

מרגע שחש מיודעינו את האור הנעים כל כך שהוא שרוי בו כעת, הוא החל מחפש דרך להבטיח לעצמו שזה לא יעזוב אותו עוד מעט, כשטעם היין המריר יעזוב את פיו, ואותו תחליף מרירות מסוג אחר. המצב הזה נעם לו כל כך... הוא נזכר אט אט בימי הבחרות הצעירים שלו, בהם הוא עוד ניסה לבנות תוכניות שונות, והביט על גופו המזדקן מבעד לזוגיות עיניו שהיו אדומות מיין.

אבל איך?! רבנו של עולם! איך זוכים להיכלל במקום הזה, להיות תמיד מחובר ומאוחד עם המקום האמיתי שלי עם ה', עם התורה, עם המצוות... והצדיקים שמגלים את כל זאת.

כלל ישראל במצרים נמצא במצב קשה מאד, גם אותה חמישית מתוך כלל ישראל שנשארה לפליטה, הייתה במצב שעוד מעט קט והם יישארו שם לנצח.

כְּמוֹבָא, שְׁאֵם הָיָה יִשְׂרָאֵל, חֵס וְשְׁלוֹם, מִתְמַהֲמָהִים עוֹד כְּרַנְע בְּמִצְרַיִם, הָיָה נִשְׁאָרִים מִשְׁקַעִים שֶׁם, חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁזָּהוּ סוּד וְלֹא יָכֹלוּ לְהַתְמַהֲמָה וְכוּ' כְּפִדוּעַ, עַל כֵּן חָמַל אֱלֹהִים ה' יְתִבְרַךְ וְדָלַג עַל הַקֶּץ וְהֵאִיר בְּהֵם הָאֶרֶץ הַדְּעַת עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, הָאָרֶץ נִפְלְאָה, אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא הָיָה רְאוּיִים לָזֶה עַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם, וְעַל יְדֵי זֶה נִתְעוֹרְרוּ לְשׁוֹב לַה' יְתִבְרַךְ בְּבְחִינַת מְשַׁכְּנֵי אֲחֵרִיד נְרוּצָה. (ליקו"ה גילוח ד')

באותו מעמד הייתה תחילת התקרבות ישראל לאביהם שבשמים. ומאז ועד היום יורד עלינו אותו אור מדי שנה בליל הסדר, כדי להאיר לנו בתוך הגלות הנוראה הזו בה אנו שרויים, להוציאנו מארבעים ותשע שערי טומאה.

אם חשבנו שבכך יסתיים הסיפור, אנחנו מגלים שיש לו המשך ארוך...

התגברותם של פרעה, אנטיכוס, ואפילו נבוכדנצר, הייתה עדיין בתוך ה'מידות', בתוך הצמצומים הפרטיים, במלחמה על מצווה כזו או עבירה אחרת, במקום ששייך עדיין להתמודד עמה איכשהוא, אבל אז הגיעה העת בה אנחנו מתמודדים מול 'עמלק' בכבודו ובעצמו... הוא כבר משהו אחר לגמרי... במקום להילחם על כל פרט ופרט מחיי היהודי, הוא יורה את חיצו ישר אל תוך הלב, לתוך

בגליון:

24 האש מתגלית בפורים

תבערת לבבם ותשוקתם בעיצומם של ימי הפורים, של אנשי הצדיק בדור העבר כפי שהצטיירה בעיניהם של זקני אנ"ש החיים עמנו כיום

36 לטייל בספרו של הרבי

סיקור מיוחד מהכינוס של בחורי אנ"ש במסגרת הפרוייקט הייחודי "לטייל בתורת" לעידוד הלימוד בעיון בספר הקדוש ליקו"מ

38 שמחה בכל מצב

לעבור מעברים קשים אבל להישאר תמיד בשמחה | שיחה מיוחדת עם הר"ר בעריש זלוטניק משמח הלבבות הנצחי

50 ימי שמואל

קטעים מיומנו של ר' שמואל הורביץ זצ"ל שרואים אור לראשונה

56 משם יקבצן

מסע ההתקרבות המפעים של הר"ר שמואל טל בלי שום התחשבות במניעות ובקשיים

62 ברענען צום איבערשטען

הרה"ח ר' משה קרעמער איבער די פייערדיגע עבודה און 'ביטול' פון הרה"ח ר' שמואל הורוויץ זצ"ל

יְלֵד שְׁעִשׂוּעִים
מְתֻכָּן רוֹתֵם
מְאֵד
מְגֵלַת הַסְּטָרָא
סְפּוּר
הַחוּט הַמְּשֻׁלָּשׁ
שְׁעִשְׂעוּן
עמוד 52

מערכת אבקשה

טל': 02-539-63-63
פקס: 077-318-0237

© כל הזכויות שמורות, העתקת קטעי מאמרים, או תמונות, אך ורק באישור בכתב מהמערכת.

עיצוב גרפי: א. שפירא

הגליון מודפס ע"י מגא הפקות דפוס - כל סוגי ההדפסות במחירים זולים לקבלת הצעת מחיר משתלמת במיוחד פנו לטלפון 052-7631367

זעת זקנים

לקט אמרים ומעשיות נפלאים מאוצר שיחותיו וסיפוריו של החסיד הישיש ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל (בתרגום משפת האידיש)

נושא: שמחה ומילתא דשטותא

מצוה שקבלו עליהם בשמחה

הייתי בברית של גר בן שיישים שנה, מהעיר 'לאדיזין', הוא היה עשיר, אבל הרוסים לקחו לו הכל, הוא היה אז בגיל 'שישים וארבע שנים', גבוה, גיבור.

הוא הגיע לאומן, שמה גיררו אותו, אצלנו, בשאר המקומות כולם פחדו, בגלל שלגייר שם ברוסיה - יכלו לתת עונשים גדולים, אבל בברסלב היה הכל. הגיע הגר, הוא התחבר אלינו, "הוא רוצה להתגייר", - לא כל כך מהר גיררו אותו, היה שם בית-דין, גיררו אותו.

הייתי בברית שלו, בן אדם בן 'שישים וארבע שנים', המוהל היה משלנו, מוהל טוב, לעשות כזו ברית - צריך להיות שם 'רופא', הוא רצה לקשור אותו, ואז הוא אמר: "אני קשרתי את עצמי, אתם לא צריכים לקשור אותי, אני קושר את עצמי!"

והמוהל מאד פחד, הוא אמר לו: "תנחונו כמה ימים, שלא תזוז ממקומכם!", ואצלינו נהגו אחרי הברית מיד היו עושים 'ריקוד', אז הוא ירד מהמיטה ונכנס לריקוד... המוהל צעק: "געוואלד, הוא לא יסבול את זה! מה הוא עושה?!"

לא יכלו לעצור בעדו, השמחה שהייתה בו בגר - שהוא כבר מהול - 'אין לשער ואין להעריך' איזה שמחה הייתה לו!

ובאותה תקופה היה רעב באומן, לא היה מה לאכול, יכול היה לעבור שבוע שלם שלא נטלו ידיים על 'כזית', והוא הביא איתו עגלה מלאה 'אוכל' מלאדיזין, עגלה עם 'לחם', עם הכל, והרבה אנשים מהעיר נכנסו, רצו לאכול משהו, וחיכו שרק יכניסו אותו לברית!

והייתה 'שמחה גדולה', הוא רקד איתנו ביחד, הוא לא הסתכל על עצמו כלל, השמחה שיש בו "הוא כבר יהודי", "הוא כבר מהול!" כיצד אפשר לצייר זאת בעולם הזה?!

ועתה אל תתלוצצו...

ר' משה בינשטוק: אחרי שרבינו אמר את 'שלשת התנאים' על אמירת בדיחות, האם הכוונה היא שלא שייך לומר כלל בדיחות? בוודאי שלא, בוודאי! כיצד זה יכול להיות אחרת?

רבנו אמר: "איר קענט זאגן א ווערטל נאר ס'זאל אין זיך האבן דריי תנאים: ער זאל נישט הנאה האבן דערפון, נישט מיינען יענעם טרעפן, ס'זאל נישט זיין קיין ניבול פה" - מילי דבדיחותא מוכרחים לשלשה תנאים: א': שהמספר לא יכוון לכבוד עצמו, ב': לבלי להתכוון לפגוע בכבוד הזולת, ג': שלא יהיה בזה ניבול פה"; והפטיר ואמר: "און היינט זאגט ווערטלאך..." - כעת אמור/תאמרו מילי דבדיחותא..."

מאחר שרבנו אמר - 'היינט זאגט ווערטלאך', איז דער פשט: אז ס'קען גארנישט זיין קיין ווערטל! פירוש הדבר הוא - שכמעט ולא שייך לומר בדיחה!

(רמ"ב: אם כן מילתא דשטותא שייך רק עם תנועות?) יש עניין של 'מילתא דשטותא', אבל כאן מתכוונים 'למלתא דבדיחותא', ישנם רבים שאומרים בדיחות, באומרים "רבנו הורה לעשות מלתא דבדיחותא".

מי שלא ראה את אנשי שלומינו עושים 'מלתא דבדיחותא', לא ראה איזה מין חן היה 'למלתא דבדיחותא'! היה לזה חן!

היו עובדי ה' מופלגים - 'ר' אפרים בר' נפתלי", הוא עבד את ה' משתים עשרה עד שתים עשרה ללא הפסקה! מהשעה שתים עשרה בלילה, עד שתים עשרה (חצות היום), שתים עשרה שעות הוא עבד את ה'!

הוא התגורר בארץ ישראל שנים רבות, והיה נוסע לאומן על 'ראש השנה', מנהגו היה להיות 'ראש השנה' באומן, ובסוכות בעיר טשעהרין, אצל בתו שהתגוררה בטשעהרין, ומיד לאחר סוכות הוא חזר לארץ ישראל.

באחת השנים הוא נחלה, ולא היה ביכולתו לחזור, אז הוא נשאר בחו"ל, בינתיים נהיה קר מאד, והוא היה לבוש עדיין בבגדי קיץ, איתם הוא הגיע לאומן מארץ ישראל, לכן הוא מוכרח היה להישאר כל החורף בחו"ל, הוא שהה אצל ר' נחמן טולטשינער באומן כל החורף.

באומן בזמנו של ר' נחמן טולטשינער במשך כל ימות השנה לא היו שכיחים כל כך אנשים בקלויז, רק בראש השנה! בשאר ימות השנה היה בצדו של הקלויז חדר קטן, שם התפללו, ובקלויז הגדול לא התפללו והוא לא היה בשימוש.

אבל כשהוא ("ר' אפרים בר' נפתלי") היה שם באומן, הוא התפלל בקלויז הגדול, עבד את ה' כל הלילה, משתים עשרה עד שתים עשרה! עבודת ה' שלו שם הייתה נוראה!

לאחר מכן שמחתו הייתה לאין שיעור, השמחה שלו - כזה מין אדם שמח הוא היה - אותו ר' אפרים, זה היה ממש נורא!

השכנים היו אומרים לר' נחמן טולטשינער: מי הוא היהודי הזה? חצי יום הוא בוכה, חצי יום הוא רוקד, מי הוא היהודי הזה?!" ר' נחמן אמר עליו: "ביי דעם איז א האלבן טאג יום כיפור און האלבן טאג שמחת תורה!" [אצל היהודי הזה חצי יום יום כיפור וחצי יום שמחת תורה!] כך אמר ר' נחמן טולטשינער על ר' אפרים.

ר' אפרים היה עושה לפעמים 'מילתא דבדיחותא'! - בשנים ההם עוד לא היה מקרר, היום כבר יש לכולם מקרר, באותם שנים - הציבור הגיע לראש השנה לאומן, ר' נחמן טולטשינער הכין את הסעודות לראש השנה, ולדגים היה קצת 'ריח', ור' אפרים אמר (בעת אכילת הסימנים בליל ר"ה) "יהי רצון שיסרחו שונאינו", מלתא דבדיחותא...

השמחה של ארץ ישראל

(רלו"צ פונה שוב לאברך המקורב הנ"ל כדי לחזקו בענין עלייתו לארץ ישראל), הנך צריך להיות 'שמח' בגלל שאתה ב'ארץ ישראל'!

ובזה יכול הנך לזכות - ל'שובע שמחות את פניך' - פנים שמחות! נו, הנך צריך להיות כל כך שמח עד שגם בני ביתך ישמחו!

חמי עליו השלום (ר' אהרן קיבליטש'ער) - [הנך יכול להיות 'עשיר' ברוחניות כמו חמי, ברם ב'גשמי'ות תהיה עשיר יותר מחמי, תהיה עשיר ממנו], הוא היה עני מרוד...

כשחמי נכנס לבית, הוא 'שימח' את בני הבית, על אף שהוא לא הביא איתו מאומה - הוא היה עני מרוד! ברם הוא שימח את הבית כולו, כל הבית התמלא שמחה בבואו הביתה! 'ריקוד' ו'דילוג' איזה 'צחוק', הוא היה יהודי שמח!

הוא שימח את בני הבית, את כל הילדים הוא שימח! נו, תכנס בשמחה, יראו עליך שטוב לך כשאתה בארץ ישראל, 'הנך מרוצה!' איי ההתחלה קשה? הרי 'ארץ ישראל' נקנית ביסורין, עד שמגיעים, עד שמתרגלים, עד אז יש קצת

- 'סורי ארץ ישראל', צריכים לסבול קצת, אולם הקב"ה עוזר, הקב"ה עוזר!

ברם ה'שמחה' של 'ארץ ישראל' צריכה להיות אצלך כל כך גדולה, שהיא תרגיש שהנך כל כך מרוצה מארץ ישראל, שהנך כל כך שמח, והבית כולו נהיה בשמחה מארץ ישראל, זה יעשה רושם רב, 'ארץ ישראל'!

וגילו ברעדה

אני זוכר חתונה שהייתה פעם באומן, הייתה פעם חתונה של עניים, חתיכת לחם. להכין לה מלבוש, ולקנות מיטה שבורה, כסא ושולחן קטנים, אכן 'חתונה ענייה'! הרבי מספר במעשה מה'ז' בעטליר'ס' שהם חפרו בור וכיסו אותו בזבל. ומה שנשאר, (מהחתונה של הקיסר שהייתה קודם) מזה הם עשו אותה (את סעודת החתונה) "ושם היו בשמחה"!

"און דארטן איז מען גיווען גוט פריילך!" כך זה היה (אצל אנ"ש באומן) אני זוכר כאלו חתונות אצלנו! התאספו יחדיו - יחדיו נטלו ידים על לחם, חתיכת הערינג, והמשקה של ה'תם' (היינו מים), כוס תה, ושם היה שמח! אני זוכר כאלו חתונות.

אני זוכר את החתונה של הירש לייב (גיסו ר' הירש לייב ליפל ז"ל) אוי - השמחה שהייתה שם בחתונה! כזו מין שמחה עם כזו יראה! איזו שהיא יראה, משהו האיר שם בשמחה! ברוך (חתן ר' געצ'י ז"ל) יצא ב'ריקוד' למשך שעות! שעות!

לאלו שרקדו נשפכה מהם זיעה, עם כזו יראה לרבש"ע, היתה כזו אורה באותו לילה, וכי מה היה לאכול? אני יודע מה, 'כזית חלה' מה כבר היה? ושם היו שמחים! ושם היו שמחים!

היום נהייה עסק עם החתונות, המותרות של החתונה, הסעודות והסיפורים... מתי שמגיעים לעיקר כבר עייפים, זה כבר לא זה.

אני זוכר חתונות, אוי אוי, כזו מין התעוררות לתשובה הייתה באותה חתונה, שמחה עם כזו מין יראה, א געוואלד א געוואלד! זה אכן הזכיר את החתונה של הילדים של (המעשה מ) ה'ז' בעטליר'ס', נזכרו מהחתונה ההיא!

(ר' נחמן בורשטיין: יש מכתב מר' נתן לייבעלע ראובנ'ס הוא כותב שם שכל חתונה יש לה חלק באותה חתונה (של הבעטליר'ס) כן, כן.

ברם ה'שמחה' של 'ארץ ישראל' צריכה להיות אצלך כל כך גדולה, שהיא תרגיש שהנך כל מארץ ישראל, שהנך כל מארץ ישראל, זה יעשה רושם רב, 'ארץ ישראל'!

נפשו בשאלתי

מתלוצצים לבני הנעורים
בשבילי הכיסופים
והחיפושים

האם בשביל לשמוח חייבים להיות 'מוצלח'?

אזהרת רבינו על השמחה ידועה היא, אך האם הכוונה היא 'לשמוח דווקא במשהו או שמא גם "שמחה שאינה תלויה בדבר", סתם כך להיות שמח ללא שום סיבה, והעיקר שלא ליפול לעצבות? הא לכם מה דיבורים שיכניסו אותכם לעולם המאיר של השמחה | ימי משתה ושמחה

■ חודש אדר הגיע ועוד מעט כבר פורים, ואני נזכר באזהרה הגדולה של הרבי 'להיות בשמחה תמיד', אך לא תמיד אני מבין איך שייך להיות בשמחה, הרי אני מלא בחבילות של כל מיני דברים לא טובים, ואני רחוק מאוד מאיפה שאני צריך להיות אז 'לשמחה מה זו עושה'?

א) מי גילה לך רז זה, שאזהרת רבינו על השמחה הכוונה היא 'להיות שמח במשהו? כמדומה לעניות דעתי שהכוונה היא גם על "שמחה שאינה תלויה בדבר", סתם כך להיות שמח ללא שום סיבה, העיקר לא להיות בעצבות, וזאת מפאת כמה סיבות:

1) "עיקר נשיכת הנחש הוא עצבות" (ת' קפ"ט) א"כ ע"י עצבות נותנים יניקה וכח לנחש ועי"ז הוא עלול להפיל את האדם לכל הרע שבעולם רח"ל וכנראה בחוש שע"י עצבות אין לאדם כח להילחם במלחמת היצר. אבל לעומת זאת שמחה נותנת כח ועוז לאדם להתגבר בכל הנסיונות (ת' כ"ב) וע"י שמחה הקב"ה בעצמו שומר על בריתו (ת' קס"ט).

2) עצבות סוגרת ואוטמת את הלב ואת המחשבה כך שאדם לא מסוגל אז ליישב את דעתו מהו התכלית מכל הבלי העולם. אבל ע"י שמחה הוא מוציא את מוחו לחירות, וכך יוכל להתבונן היטב בכל מה שקורה אתו, ותהיה לו השקפה נכונה על כל החיים, עד שיוכל להנהיג את עצמו כראוי להינצל ממה שצריך ולהיטיב דרכיו (תורה י').

3) עצבות היא טומאה וסט"א, והיא היא גלות השכינה. אבל השמחה היא הקדושה וגאולת השכינה (תורה כד'). ולכן אדם שהוא עצוב הוא נמצא בשבי אצל הסט"א. יהודי כשהוא מתחיל לשמוח הוא עובר מיד לצד הקדושה, אפילו עוד לפני שהוא הספיק לעשות משהו בעבודת ה'.

ולכן אומר הרבי אשר "תיכף שאדם רוצה לכנס בעבודתו ית' "תכף" עוד לפני שעשה משהו טרם יש לו במה לשמוח, אזי תכף היא עבירה גדולה כשיש לו עצבות ח"ו, כי עצבות היא ס"א והקב"ה שונא אותה" (ת' מ"ח).

ב) כלל הדברים: גם הגרוע שבגרועים אשר (גדמה לו ש)אין לו במה

לשמוח - חייב לברוח מן העצבות עד הקצה, ולהיות שמח אף סתם ללא שום טעם ובלי סיבה ל"מסיבה", משום שרק כך הוא ייצא מגלותו, מהסט"א, מהטומאה, מהנחש וממעגל הקסמים האכזרי של עבירה גוררת עצבות, שגוררת עבירה, שגוררת עצבות וכו'. ורק בכך השמחה תהיה לו רפואה ומזור לנפשו, (מעשה מז' בעטלערס) ויקבל ישוב הדעת, וגם כח ועזות לשנות דרכו ולהטיב מעשיו עד שכבר כן יהיה לו הרבה דברים במה לשמוח!...

ג) אלא שאדם מן השורה קשה לו מאד לשמוח 'סתם' ללא שום תוכן, אבל מחמת נחיצות העניין אשר כל קדושתו יהדותו תלויה בזה, מייעץ הרבי שאכן יתנהג כמו אדם שלא מן השורה ויעשה עצמו כשוטה לפי שעה ויעשה כל מיני עניני צחוק ושטות - העיקר שיגרש מליבו את העצבות האיומה והמסוכנת ויכנס לשמחה אף שכרגע זו שמחה ריקה מתוכו!

ד) אך ברור שעדיין אין זו שלימות של מידת השמחה המתבקשת מיהודי, שישמח בעושי ובלוקי בתורתו ובמצוותיו וכו' ואין זה אלא כאמצעי וכרפואה למוחו הנמצאת בשבי ולליבו האטום ע"י העצבות (נפילת אפים ד').

לאחר שמוחו וליבו ישוחררו ויתרפאו מן העצבות ע"י תרופת ה'מילתא דשטותא', יוכל גם יוכל ליצוק אל תוך שמחתו תוכן יהודי אמיתי: "שלא עשני גוי", "אנוכי אשמח בה", "שהבדילנו מן הטועים ומן החולקים על הצדיק" וכו', ואף גם יתחיל לשים לב לכל הנקודות הטובות והמצוות הרבות שבוודאי עדיין יש בו, ויבין עד כמה ראוי לו לגיל ולשוש בהם, עד אשר אפי' כל "החבילות של כל מיני דברים לא טובים" כלשונך, - לא רק שלא יעיבו על השמחה אף גם יגבירו אותה, מתוך חשבון גאוני בפשטותו, אדם גרוע כמוני עדיין השי"ת אוהב אותו כ"כ, ומזכה אותו בכל אותם נקודות טובות! - כך שה'גון ואנחה' יהפכו לסיבה של 'ששון ושמחה'! (תורה כ"ג).

ונסיים עם 'ווארט' דמיתאמרה משמיה דהגה"ח ר' אלחנן ספקטור ז"ל הכתוב אומר "במגילת ספר כתוב עלי" היינו מה שכתוב ב'ספר' (לק"מ) במגילת" (ר"ת מ'צוה גדולה להיות בשמחה תמיד) זה כתוב גם "עלי" איך הוא ואיך שאני... ודפח"ח.

וזאם טוט זיך דאז!

אש ומים. תכלית הטוב. חשך ואפלה. עכירת המעשים. כסילות השכל. דעות נפסדות. מזבח. בלבול הדעת. יניקת הקליפות. כתב ישראל. שלימות השכל. אויר מעופף. הטוב משתוקק. זרע הילודים. האי כוורא. יראה. אהבה. רצונות. כלל, פרט, פרטי פרטים. התפארות. תגלות. פחות שבישראל. נענוע עם הפאה. צדיק. עלה במחשבה. תפילין. אכילה בכשרות. בריה קלה שבים. אוויריים מכים זה בזה. חקיקה. כתב. עוז. צרור הכסף. אב בחכמה. החמרים. כלי המעשה. שלימות המעשים. קדרות. מעשה הצדקה. לאכול בקדושה. נזדכך האוויר. שער גן עדן. גדולת המלך. נופל יראה. אריה. יתוש. קונה

מה מתחולל פה?!

נשמות ישראל. הטוב הכבוש. כליון והפסד. הרע נתלש. בעלי תשובה. שנאני שחק. טורף. טירוף. טרף. כשרא דתורא. חיונו בצמצום. איש הכשר. נתרומם השכל. יותר מהראוי. פגם המזבח. שלימות המזבח. גרים. ניצוץ הקדוש. אמונת ישראל. נכסי הגר. קדושת ישראל. צדקה. נפשות ישראל. אוויר הנך והזך. רוח סערה. יום הולדת המלך. מתפעל הנפש. נפש הרואה. יום גנוסיה דמלכא. אין מלך בלא עם. נותן להם מתנות. מים הזידונים.

כי עקר הצדיק הוא תורתו הקדושה

(ליקו"ה חו"מ שלוחין ה יב)

04-627-73-13

טעמו וראו כי טוב ה'

קו
לתייל
בתורתו

לטייל
בתורתו

פרוייקט לעידוד העמקה
והתבוננות בליקוטי מוהר"ן

בחור יקר! ניתן לשלוח שאלות, התלבטויות, בענייני עבודת ה', בדרכי רבינו הק', וכיוצ"ב, באמצעות הקלטת השאלה בטל' המערכת: 02-539-63-63 שלוחה 5, או בשליחה לפקס: 077-318-0237.

סדרת מאמרים קצרה ללימוד התורה על פי כלל הראשון - 'מיניה וביה' מוגש ע"י כולל ליקוטי מוהר"ן ביתר עילית מאמר ב'

הפליאות והשאלות

ב

במאמר הקודם תמצתנו את מהלך התורה, ובסוף המאמר סיימנו עם מספר שאלות שהם יהיו הבסיס להבנת המשך המאמרים. עתה נחזור בקצרה על אותם פליאות ושאלות העולות תוך כדי לימוד תורה י"ז והם אלו שנזכרו במאמר הקודם. ובמאמר זה יתורצו כל הקושיות מתוך קשרי התורה ומהלכה. באופן שכל התורה תתבאר מניה וביה לעובדא ולמעשה. בנוסף, לפי כל קשרי וביאורי התורה שיתבארו בעז"ה במאמר זה, נפרש אגב אורחא גם כמה דקדוקי לשון נפלאים בדברי רבינו, וכפי שכתב מוהרנ"ת בהקדמת ה'ליקוטי מוהר"ן' שכל דבריו הקדושים הם בדקדוק ובמשקל גדול. **פליאה א'** כבר בתחילת התורה, אחרי שמסכמים את דברי רבינו באות א', עולה הפליאה שהיא אחת הפליאות המרכזיות במאמר (ונזכרה גם בביאור הליקוטים).

הרי מובן כבר מתחילת התורה, שעיקר התכלית הרצויה הנאמרת בתורה י"ז היא לזכות ליראה ואהבה. ומבואר מדברי רבינו שזה נעשה על ידי גילוי ההתפארות שמגלה הצדיק ולכאורה לגילוי היראה אין נצרך גילוי הרצונות. ואם כן יש להבין למה רבינו מאריך כל כך בתחילת התורה, שהצדיק מחפש בעיקר את הרצונות שיש בכל פרטי הבריאה, כביכול זהו עיקר התכלית, ולשם כך הוא מחפש אחרי ההתפארות, כי על ידי ההתפארות הוא משיג את הרצונות. הרי לכאורה אין שום תכלית שמבוארת בפירוש בדברי רבינו שיוצאת מהשגת הרצונות.

והנה בדרך כלל, דברים אלו שנשארים סתומים בתחילת התורה, חוזרים להתבאר בהמשך התורה בפירוש, אבל כאן בתורה י"ז רבינו לא חוזר להתעסק בכלל בעניין פרטי הבריאה, לשם מה כל כך נצרך לצדיק להשיג את הרצונות.

וגם אם נאמר שבוודאי יש איזו תכלית בהשגת כל הרצונות בבריאה, עדיין אין לזה קשר לתורה י"ז דווקא, והרי כל דברי רבינו שבכל תורה ותורה הם מקושרים לכלל העניינים המוזכרים באותה תורה, ואין דרכו ללמד דברים אגב אורחא, שאין להם קשר לכל מהלך התורה. ובפרט כאן, שלא מבואר כיצד על ידי הרצונות מתגלים היראה והאהבה.

פליאה ב' באות ב' רבינו אומר שאור הצדיק נחשך בגלל מעשים רעים.

ויש להתפלא איך בכלל מגיע האדם למעשים רעים, הלא כל זמן שהצדיק מגלה ההתפארות כאמור באות א' בתורה, הרי מתגלה היראה והאהבה, ואם כן כל המעשים הרעים רחוקים מישראל על ידי הצדיק שמגלה את ההתפארות, שעל ידה מתגלה היראה והאהבה.

ועוד יש לשאול ולהתבונן בתורה י"ז, איך שייך עניין הגירות לגייר את הטוב הכבוש יחד עם הרע לכל אחד ואחד מאיתנו, ואיך הבחינה של 'מציאה בספריהם' שייכת לכל אחד ואחד מאיתנו?

עוד יש להתבונן, כיצד כלליות כל התורה בהמשך בעניין הגרים, מסבירה ומבארת את עניין ההתפארות והשגת היראה ואהבה שבתחילת התורה?

קשר הכלליות והפרטיות זה בזה

בכדי לבאר וליישב את כל הנ"ל, צריכים אנו להקדים כמה הקדמות וביאורים העולים מתוך התורה:

הנה, מדברי רבינו בתחילת התורה שמאריך הרבה על עניין הכלליות והפרטיות, מתגלה הקשר העצום שיש בין הכלל לפרטים. כי באמת אין מציאות של כל 'כלל' בעולם מבלי שיש באותו הכלל 'פרטים', כי כל מהותו של הכלל שהוא כולל בתוכו הרבה 'פרטים'.

אמור מעתה, כל 'כלל' שאמור לכלול בתוכו סך מסוים של פרטים, כגון מיליון פרטים, גם אם למעשה כרגע תתגלה כלליות אותו כלל 'כמעט' עם כל פרטיו, דהיינו, שיתגלה חיבורם של 'תשע מאות ותשעים ותשע אלף' פרטים ככלליות אחת! עדיין, כל זמן שיחסר ממנו רק אלף פרטים, הרי שבאמת היופי והפאר של הכלל כפי שלמותו האמיתית לא התחילה להתגלות כפי שלמותו ותפארתו שתתגלה יחד עם אותם אלף פרטים חסרים!

כי לא זו בלבד שחסר ממנו עצם החיסרון, דהיינו האלף פרטים החסרים. אלא באמת כל פרט שכבר נכלל בכלל, עדיין יסבול ויפגם מחסרונם של הפרטים החסרים, וכל התשע מאות ותשעים אלף פרטים שכבר כן נאספו, עדיין לא יוכלו להאיר בשיא תפארתם כל זמן שחסרים האלף פרטים הנותרים.

ויותר מכך, הרי הפרטים הללו שלא נכללו בכלל, כל פרט מצד עצמו בוודאי כל זמן שהוא בודד ועומד כפרט מצד עצמו, הוא חסר ונעדר מזריחת

אורו הגדול, שהרי האור של הכלליות שהיה מאיר בו על ידי התחברותו עם כל הפרטים האחרים שנכללו בכלל חסר ממנו, והרי הוא חשוך וחסר. **ואם כן כל זמן שכל הפרטים לא נכללו בכלל הגדול גם כל פרט מצד עצמו שכן נכלל, באמת הוא עדיין חסר ואין לו שלמות.**

ומובן לכל משכיל, שכל האמור בעניין הכלל והפרטים, הוא כעין משל על 'כלל ישראל'. והנמשל מובן, שכלליות עם ישראל, שכולל בתוכו פרטים ופרטי פרטים, אינו מאיר באור התפארותו, כפי שבאמת אמור היה להתגלות אור ההתפארות בכלליות, מכלליות העם שכל תכליתו היא להמליך את מלך מלכי המלכים כאן בעולם הזה, כל זמן שעדיין אור ההתפארות אינו מאיר מכל יהודי באשר הוא שם.

ואם כן גם האור של ההתפארות בפרטיות ובפרטי פרטיות, מה שכל אחד רוצה לזכות שיאיר ממנו אור התפארות בפרטיות, כל זמן שיש חלקים מהכלליות, פרטים שעדיין אבודים שלא נכללו בכלל ישראל, האור הזה עדיין חסר ומעומעם בגלל הפרטים האלו האובדים והנדחים בגלותם.

יראה ואהבה - בכלליות ובפרטיות פרטיות

עוד מבואר מדברי רבינו בקשר פשוט. שכשם שישנה התפארות בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, כך כל הדברים שהם תוצאה של ההתפארות גם הם יתפרטו, ויהיו בהם בעצמם כלליות, פרטיות, ופרטי פרטיות.

ולפי זה נהיה מוכרחים לומר שגם בעניין היראה והאהבה ישנה כלליות היראה ויש פרטיות היראה, ואף פרטי פרטיות של היראה. וכמו שבעניין התפארות אנו אומרים בהכרח שגם ההתפארות הכללית נמצאת אצל כל פרט ופרט, כי מלבד מה שיש ממנו התפארות פרטית הרי גם ההתפארות הכללית וודאי נמצאת בו. כך גם בעניין היראה, נוכל להבין את עניין היראה בכלליות בבהירות יתירה, על ידי שנתבונן בקשרי התורה, כיצד יש אצל כל פרט ופרט יראה בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות.

ומקשרי התורה מבואר, שעניין היראה והאהבה בכלליות זה מה שהאדם ירא את ה' בבחינת ה'מחשבה השכלית', על ידי שמשגיח את רוממותו ולכן כוסף לעשות רצון ה' בכלליות, דהיינו שהוא נמשך לדעת מה רצון ה' בעולם, וכיצד ממליכים אותו בעולם כעבדים הממליכים את אדונם.

ומדרגת היראה והאהבה בפרטיות אלו 'מדות הלב', כי מידות הלב (שהם מחשבות **מידותיות**) הם מידות היראה והאהבה שבלב. שלוקח את כל מידות הלב לפחד מה' ולאהוב אותו יתברך.

וכן עניין היראה ב'פרטי פרטיות' זה במעשים הפרטיים שיורדים לכל פרט ופרט בחיי האדם. כי כל התורה כולה, שהם מצוות המלך לעמו, הם בכלליות לקבל על עצמו את עול מלכותו, ובפרטיות יותר, לירא ולאהוב אותו יתברך, ובפרטיות דפרטיות זה שמירת כל המצוות שיש להם פרטים ופרטי פרטים

בלי סוף בכל מצווה ומצווה, עשה ולא תעשה (כל זה מבואר על פי החלוקה שבסוף התורה בענין השי"ן שנחלק למחשבות שכליות מידותיות ומעשיות ואכמ"ל).

כל אחד צריך לגלות את ההתפארות הפרטית

והנה מבואר עוד מקשרי המאמר, שבכלליות, הצדיק בעצמו נחשב לעומת 'עם ישראל' כעין כלל ופרטים. כי הצדיק הוא הכלל שבכוחו לכלול את כל הנפשות הפרטיות להעלותם ולהביאם אל התכלית הכללית והפרטית, ולכן כל גילוי ההתפארות בכלליות ובפרטיות נעשה על ידו.

ולפי זה יש לבאר שעיקר ההתפארות שמגלה הצדיק היא רק בבחינת הכלליות. דהיינו שהצדיק מגלה ממש בגילוי גמור רק את ההתפארות הכללית מכלל ישראל. דהיינו ההתפארות בכך ששם ישראל נקרא עליהם. ובוודאי שאף שהיא התפארות כללית, היא שייכת גם לכל פרט ופרט בפני עצמו בגלל הקשר שיש בין הכלל והפרטים, כי בוודאי שכל פרט נמצא בו גם חלק מהכלליות.

אמנם מה שמבואר מדברי רבינו שהצדיק מגלה גם את התפארות בפרטיות, אין הכוונה שהוא מגלה ממש כל פרט ופרט, אלא הוא מגלה בכלליות שיש באמת התפארות גם מכל פרט ופרט. כי מכריז ואומר שבאמת יש מכל פרט התפארות פרטית, אבל מי שיכול לגלות בפועל בגילוי ממש את ההתפארות שבכל פרט ופרט, זהו רק כל אחד ואחד על עצמו. כי רק האדם בעצמו יכול לגלות על עצמו את ההתפארות הפרטית שבו כפי שרק הוא יודע.

ולכן באמת העבודה של כל פרט, מתחילה רק אחרי שגילו לו שיש ממנו התפארות בכלליות ובפרטיות, אז הוא מתחזק מעצמו לחפש אחרי התפארות הפרטית שבו, שאין שום בריה בעולם שיכולה לפרט לו את הפרטיות והפרטי פרטיות האלה כי רק נפשו יודעת בבחינת 'כי אני ידעתי' (וכל זה מבואר הרבה פעמים בדברי רבינו ומוהרנ"ת שהגם שהצדיק מגלה לאדם את זה שיש בו בוודאי טוב, אבל כל זמן שהאדם מעצמו לא יתעורר לגלות זאת מעצמו זה לא יבוא באמת לידי גילוי).

המעשים הרעים הם מחסרון היראה בפרטי פרטיות

ולפי זה מבואר שכל עניין המעשים הרעים המבואר במאמר, זה פגם היראה בפרטי פרטיות. כי אף על פי שהאירו לאדם את היראה בכלליות ובפרטיות, לפעמים האדם לא מגלה את ההתפארות בפרטי פרטיות בשלמות. דהיינו שאינו רואה ומאמין שבכל מעשה קטן ביותר יש התפארות עצומה, על אף שמאמין בעצם ההתפארות בכלליות ובפרטיות. וכל זה בגלל שאינו מתאמץ מעצמו לגלות את ההתפארות שרק הוא יכול לגלות, וכביכול

מקשרי התורה מבואר, שעניין היראה והאהבה בכלליות זה מה שהאדם ירא את ה' בבחינת ה'מחשבה השכלית', על ידי שמשגיח את רוממותו ולכן כוסף לעשות רצון ה' בכלליות, דהיינו שהוא נמשך לדעת מה רצון ה' בעולם, וכיצד ממליכים אותו בעולם כעבדים הממליכים את אדונם

הוא מחכה ורוצה שיגלו לו את ההתפארות הכי קטנה גם מלמעלה, דהיינו שהצדיק יגלה בשבילו גם את ההתפארות בפרטי פרטיות, הנוגעת לכל המעשים שהוא עושה.

ולפי זה יש לבאר שהעניין שנחשך אור הצדיק, הכוונה היא שקשה לאדם על זה שהצדיק מגלה לו יראה בכלליות וזה לא יורד לו לפרטיות, כי הוא כוסף בכלליות לקיים את רצון ה', אבל בפרטיות בכל המעשים הקטנים, היכן שצריך להיזהר בכל צעד ושעל הוא לא מצליח לעמוד מול פיתויי היצר.

אבל באמת סיבת הדבר אינה נובעת מפגם באור הצדיק בעצמו, אלא זה רק בגלל שהוא לא המשך על עצמו את ההתפארות הפרטית, שזה בחינת התפילין של כל אחד ואחד, שהצדיק מרמז לכל אחד שאת זה כל אחד צריך לעשות לבד. ולכן כל זמן שלא האיר בעצמו את אור ההתפארות הפרטית, הקליפות ינקו ממנו והפילו אותו למעשים רעים.

ועל ידי זה שנחשך לו אור הצדיק בגלל חסרון היראה בפרטי פרטיות, ממילא נחשך לו היראה והאהבה גם בכלליות (כמו שביארנו שתמיד הכלל והפרט תלויים זה בזה). כי עצם היראה והאהבה נעשים לו כחושך, בגלל שמצד אחד הוא מקבל יראה בכלליות ומצד שני בפרטיות מאוד קשה לו להמשיך יראה לכל פרט ופרט. ולכן הוא שונא כביכול את דיבורי היראה והאהבה הכלליים בעצמם שזה כמו דיבורי חושך ושנאה בשבילו ח"ו. ועתה מתיישבת השאלה מהיכן בא לידי מעשים רעים. כי גם אחרי שהצדיק גילה את ההתפארות שעל ידה נמשך יראה והאהבה, כל זה נמשך רק בכלליות, אבל הפרטיות עדיין לא התגלתה בשלמות מחמת שזה לא נעשה על ידי כל אחד בפרטיות.

ועתה, כל אלו שנחשך להם אור הצדיק נפלו למעשים רעים ח"ו, שהם אלו שנפלו תחת הרע ונכבשו, כי נפלו לחכמות נכריות ודעות נפסדות שהם בעצמם כל האפיקורסות והעבודה זרה הכתובה גם בספרי העכו"ם כפי שיבואר להלן.

שני המדרגות בכבישת הטוב

ולפי זה מבואר שמהלך התיקון כולל בתוכו שני חלקים:

כי הלא מבואר מדברי רבינו באותו, שבעניין הכבישה של חלקי נשמות ישראל (שהם הפרטים שנאבדו מהכלל כנ"ל), יש בזה שתי מדרגות.

מדרגה א': יש כאלו שנפלו בגלל המעשים הרעים, שנכבשו תחת הרע, אבל הם עדיין זוכרים בכלליות מהיכן הגיעו, שבאו ממקום עליון וקדוש.

והלשון רבינו "ובתחילה זה הטוב הכבוש אצלם זוכר שבא ממקום קדוש ועליון מאוד".

מדרגה ב': יש כאלו שנפלו יותר, עד שבאו להסתרה כזאת שהם שכחו בכלל את שם ישראל הנקרא עליהם, שבאו ממקום עליון כזה. ולכן הם צריכים גילוי בתוך הסתרה גדולה פי כמה שאפילו משם ישובו למקומם. ולזה רבינו ממשיך ואומר "אך אחר כך הם מתגברין על זה הטוב וכובשים אותו תחת ידם עד שהטוב בעצמו שוכח את מעלתו".

ועל כן גם התיקון נחלק לשני חלקים:

החלק הראשון זה שכל הפרטים שכן נכללו בכלל של הצדיק, אפילו רק בבחינה קטנה, יתנו צדקה לצדיק, דהיינו שכל אחד יאמין בפרטיות בחלק שלו ועל ידי זה הוא ייתן צדקה לצדיק, כי הוא מאמין שהצדיק צריך את הצדקה שלו על כל פנים בשביל לעשות אוויר נח וזך.

ועל ידי זה נעשה אתדבקות רוחא ברוחא, וביאור העניין הוא, מכיוון שהרוח היא הדיבור בעצמו, וכמבואר מדברי רבינו שאותיות הדיבור בעצמו נחקקים באוויר ומכים זה בזה, כי כל מדרגת האדם שהוא מדרגת 'מדבר' שהוא רוח ממלא, דהיינו שהוא מדבר ונופח רוח מתוכו ומעצמותו.

ועתה מבואר שאתדבקותא רוחא ברוחא הוא, שהדיבורים שהצדיק מדבר זה הרוח של הצדיק, והאדם שנותן צדקה לצדיק הוא עושה אתדבקות רוחא ברוחא ומקבל מהצדיק את דיבורי ההתפארות והאמונה שהוא מדבר בכלליות, שזה יתדבק ברוח הפרטית שלו, דהיינו בדיבורים הפרטיים שלו. ועל ידי זה הוא מקבל כוח ומגלה לעצמו בפרטיות את ההתפארות הפרטית שמכוחה מתגלה יראה הפרטית ועל ידי זה מתפשטת היראה והאהבה הכללית והפרטית גם אליו בפרטיות באופן שהיא משפיעה על המעשים הפרטיים שלו שכולם יהיו מלאים מיראת ה'.

ולפי זה מבואר שהתיקון הזה נעשה גם לאלו שהרע כבש אותם, אבל עדיין הם במדרגה שהם זוכרים שבאו ממקום עליון וקדוש, דהיינו שאור היראה מאיר עליהם בכלליות. ועל ידי זה נעשה גם החלק השני של התיקון:

כי על ידי זה נעשה תיקון נוסף שהדיבורים האלו בעצמם הולכים דווקא על ידי אלו שעתה חזרו מהבחינה של הסתרה הראשונה, שהם אלו שנפלו אך עדיין זוכרים את מעלתם. ועל ידי כך הם בעצמם הולכים לתוך ספריהם של אלו ששקעו לגמרי בכפירה ואפיקורסות כפי שמבואר מדברי רבינו שדווקא הם אלו שהולכים למרחוק על ידי זה ונכתבים בספריהם (כפי שיבואר עניין זה בסמוך).

אך באמת יש להדגיש, שלולא התיקון השני שהצדיק פועל גם לאלו שנכבשו לגמרי ושכחו את מעלתם, גם לחלק הראשון של התיקון אין קיום, כי כפי שביארנו לעיל כל זמן שהכלל לא נשלם מכל הפרטים הרחוקים ביותר אין לו שלמות ולכן גם היראה הכללית אינה מאירה בשלמות. ואם כן מבואר שכל תיקונו של כל פרט ופרט, תלוי בתיקונם והשלמת ההתפארות מכל הפרטים כולם בשלמות.

דקדוק לשון רבינו בעניין דיבורי הצדיק

ועל פי זה אפשר לבאר עוד דקדוק בלשון רבינו בתורה.

כי בתחילה כתב רבינו שהצדיק מדבר דיבורי אמונה ודיבורים קדושים. דהיינו שהוא מדבר את אמונת ישראל. אך אחר כך כתב שהדיבורים הקדושים אשר הגיד מרדכי הם דיבורי כפירת עכו"ם. והנה באמת אלו שתי בחינות שונות, כי הדיבורים של אמונת ישראל זה מה שאנו כן מאמינים, אבל הדיבורים של כפירת העכו"ם זה היפך אמונתם, דהיינו גילוי הטעות והסתירה שבתוך דבריהם.

אך לפי המבואר לעיל מובן, שדיבורי הצדיק נחלקים לשתי בחינות כפי שתי המדרגות של נפילת הטוב תחת הרע.

כי לאלו שנפלו רק בכך שהם עושים מעשים רעים אך עדיין הם זוכרים את מעלתם שבאו ממקום עליון וקדוש, היינו שבעצם האמונה בכלליות הם מאמינים, רק הצדיק מאיר להם את זה גם בפרטיות על ידי הצדקה שנתנו.

אבל למי שנכבש כל כך תחת הרע, הרי עצם הדיבורי אמונה נחשבים אצלו כחושך, מחמת ששקע כל כך תחת הרע הוא רחוק מאוד מכל אלו הדיבורים על קדושת ישראל שבא ממקום קדוש ועליון שכזה (והם ר"ל כל מי שנפל לספרי העכו"ם כמבואר בליקוטי תפילות). ועל כן עיקר מה שצריך לגלות לו זה שהוא בחושך, דהיינו דיבורי כפירת עכו"ם, גלגולת לו היפך אמונתו.

הכתיבה בספריהם על ידי גילוי הרצונות בפרטי הבריאה

ועתה נבוא לבאר עניין זה של הכתיבה בספריהם שהוא מקושר לתחילת התורה, כי הוא נעשה על ידי גילוי הרצונות בכל פרטי הבריאה, כי באמת כל ספריהם של העכו"ם עוסקים גם בעניין פרטי הבריאה.

ולבאר זה יש להקדים, שמדברי רבינו באות ב' ובאות ה' וכן מסוף המאמר, מבואר הקשר שבין החכמות נוכריות לספרי העכו"ם.

כי זה מובן שמה שרבינו מזכיר באות ב' שעל ידי מעשים רעים האדם נופל לחכמות נוכריות ודעות נפסדות, הם הם הדעות והחכמות הכתובות בספרי העכו"ם והעבודה זרה.

אך ביאור עניינם של אלו החכמות מבואר מדברי רבינו בסוף התורה על הפסוק ויהי הם מריקים שקיהם, שם כתב והגדיר רבינו שהלשון 'המה' מרמזת למושג ה'חומר'. דהיינו החומר זה הגשמיות שיש בכל דבר

שמלבישה מקבלת ומכסה על ה'צורה' שהיא הרוחניות והחיות האלוקית שמחיה כל דבר.

ולפי זה יוצא, שביאור הפסוק שרבינו הביא באות ב' 'חכמים המה להרע', הכוונה חכמת ה'חומר', שהרי 'המה' זה החומר. והמשך הפסוק 'להטיב לא ידעו' הכוונה הוא שאינם יודעים מנשמות ישראל, שהרי 'כל הטוב הוא רק נשמות ישראל'.

ואם כן מבואר שפעולת הצדיק הכתובה בתחילת התורה שעוסק לחקור את כל פרטי הבריאה, הם אותם הדברים שגם ספריהם של העכו"ם עוסקים. ועל ידי שמוצא את הרצונות ומגלה אותם בכל פרטי הבריאה, על ידי זה הוא כביכול כותב בתוך ספריהם (שהיא הבריאה בעצמה ואכמ"ל) היפך אמונתם. כי כל מה שחסר בספריהם זה רק עניין הרצון של השי"ת שמכוסה ומוסתר, שיש רצון ואהבה לכל פרט בבריאה מהבורא. ואכמ"ל. ואם כן יוצא שכל עניין גילוי הרצונות הוא בשביל לגלות את ההתפארות גם מאלו שלא נקרא עליהם שם ישראל אפילו מאותם חלקי טוב שנכבשו בתחילת הבריאה בעשבים וחיות מכל שכן באומות העולם.

ועל ידי שהצדיק מגלה את הרצונות בכל פרטי הבריאה, הוא כביכול כותב בספריהם היפך אמונתם. ועל ידי זה חוזר הטוב הכבוש ומתגיייר ותולש גם חלקים מהרע. ועל ידי זה נשלמת ההתפארות מכלל כל הפרטים כפי שלא הושלם מתחילת הבריאה, וכל חיסרון התפארות של כל הפרטים והכלל כולו, שהיה חסר את אלו הפרטים שנכבשו בגלות, עכשיו הושלם. ועתה המלך מתגלה בשלמות התפארותו, בהנהגת כל חילותיו ממש, שהם כוללים גם את כל פרטי הבריאה (שזה יהיה באמת רק לעתיד כאשר יתוקן כל העולם במלכות ש'ד').

ביאור ויישוב הפליאות והשאלות

ועתה מיושבים כל השאלות שהקשינו בתחילה.

כי עתה מבואר היטב ישוב הפליאה הראשונה. שעניין השגת גילוי הרצונות נצרך לצדיק מאוד, כי לולא גילוי הרצונות בכל פרטי הבריאה, אין בכוחו לכתוב בספריהם היפך אמונתם, ואם כן מובן שכל הבעלי תשובה והגרים תלוי בגילוי הרצונות, ואם כן ההתפארות עצמה תהיה חסרה מכל החלקים הכבושים בגלות כאמור לעיל.

וכן התבאר לעיל בעניין השאלה ששאלנו על עניין המעשים הרעים איך בא האדם למעשים כאלו אם התגלה לו ההתפארות על ידי הצדיק, כי באמת המעשים הרעים הם חסרון היראה הפרטיות, ולכן אינם סותרים את התגלות היראה הכללית.

וגם מבואר עתה בכל המאמר לעיל, איך שעניין ההתפארות והגרים והדיבורים שייכים לכל אחד ואחד, כי לולא שכל אחד מגלה את ההתפארות שלו בפרטיות וכן מדבר דיבורי אמונה לעצמו לאחרים בפרטיות, הרי שכל תיקוני המאמר אינם נעשים ונפעלים רק על ידי הצדיק לבד אלא רק על ידי ההיכללות של כל אחד בכלליות שלו שמשם כל אחד מקבל כוח לפעול בפרטיות את כל תיקוני הצדיק הנעשים על ידו בכלליות.

בברסלב בווערת אש

"חם ליבי בקרבי
בהגיגי תבער אש
דברתי בלשוני"
(תהילים)

פורים.

מילה שמציתה אש בליבו של כל יהודי באשר הוא, אש של שמחה, אש של תקווה, אש של חיות נעלמה. ואם בכל יהודי ויהודי בכל מדינה ומדינה מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע הדברים אמורים, בליבו של חסידי ברסלב שטועם תדיר מה'יין ההונגרי', על אחת כמה וכמה.

פורים.

תפילת 'מעריב' בליל התקדש חג בנוסח המרטיט של יום 'כיפורים', השאגות והזעקות בשעות הקטנות של הלילה: א-לי א-לי למה עזבתני, קריאת המגילה שסוחפת את הציבור בבכיות של ערגה וכיסופים לה' ולמשיחו, 'כי גדול מרדכי בבית המלך ושמעו הולך בכל המדינות'...

פורים.

שיאו של יום. עת מריק ה'בעל-הבית' הפשוט בצוותא עם ה'עובד' המופלג את תוכנם של בקבוקי יין לתוך גופם הגדוש ב'שיחות' ו'תורות' מכל הגוונים, מה שגורם במהרה לתבערה ואש מתלקחת, כמו הייתה זו גיגית של נפט הנשפכת לצידו של לפיד בוער...

פורים.

שמחות ובכיות... ריקודי שמחה עד לב השמים בקצהו האחד של ההיכל, ולעומתם אנחות ודמעות שליש המייה וזעקות געגועים בצידו השני, בחורי חמד מסולאים מסתופפים בצילם של זקנים, מקשים, שואלים, מחפשים ודורשים, שהרי 'ועכשיו כל ההתחלות מפורים'...

הדמעות הרותחות של ר' שמואל שפירא מול ארון הקודש הפתוח, הברחת הגבול של ר' שמואל צ'צ'יק, ר' מרדכי אלעזר רובינשטיין רוקד שלוש שעות ברצף, והמילים היחידות שהשמיע ר' נחמן שותק ביום הקדוש | סופרי 'אבקשה' יצאו למסע מרתק בעקבות שלהבת אורם של ימי הפורים בצל אנ"ש בדור הקודם כפי שנשמעו והצטיירו מפי יקירי אנ"ש החיים עמנו כיום | נכנס יין - יצא סוד

עריכה: י. הכהן

איסוף וליקט: אהרן איזנברך

ר' לוי יצחק ור' אלחנן ספקטור בשול

ר' נחמן שלמה יצחק נרדם בשכרותו לידו בנו בנימין שנפטר

צריך להביא מאומן גנרטור...

זעקות של כיסופים, אנחות של געגוע, ודיבורים של התרפקות על בעיר - תם לרבי של עובדי ה' בדור הקודם ביום הפורים, כפי שיצאו בהתלהבות מפי של הרה"ח ר' נתן דוד שפירא ז"ל בעיצומו של משתה היין תשס"ד

אני זוכר בעיר העתיקה את אבא שלי ע"ה (החסיד ר' שמואל שפירא) היתה לו כזו השגה ברבי... אוי... הוא לא יכול היה לומר רק מילה אחת - "דער הייליגער רבי" כזו השגה... אני זוכר, - היו שם הרבה חסידי קרלין בעיר העתיקה - והוא (ר' שמואל) אמר: ר' אהרן קרלינער, גם הוא התכווין לרבינו... כל הצדיקים התכוונו לרבינו. רבינו הקדוש היה הראש של כל הצדיקים. הוא ידע מגדולת הש"ת והתבטל לפני הש"ת. הוא אמר שכבר לא יכול לסבול, הוא אינו יכול להחזיק הידיים והרגליים, הוא כבר לא היה יכול... ועלה מעלה מעלה... **רנ"ד מתקשה להמשיך:** יותר מהדיבור הזה לא יכולתי לומר, זהו, כבר אמרתי די... ר' שמואל צציק היתה לו מסירות נפש לרבש"ע, מי שהכיר את ר' שמואל

נתן דוד במשתה היין בבית המדרש הגדול של חסידי ברסלב במאה שערים

צציק ראה שהוא מוסר את דמיו לרבש"ע. הוא ברח מפרסום אז הוא עשה עצמו כמשוגע עם כל המעשה'לך' (סיפורים) אבל היתה לו מסירות נפש לרבש"ע...

אני זוכר שקודם שהוא הסתלק לבית עולמו, אני זוכר, הייתה תענית אז, והוא המתין לשיטת ר"ת עוד חצי שעה, הייתה לו מסירות נפש ולא הסתכל על עצמו כלום. פעם מישהו נתן לו בשר והוא חשב שזה דג ולאחר מכן נודע לו שזה היה בשר (והוא לא רצה לאכול בשר) והוא פשוט הקיא את הכל מיד...

(אחד מנכדי ר' שמואל צציק מבקש ברכה לנכדים של ר' שמואל)

שכל הנכדים יזכו שיהיה להם מסירות נפש לקב"ה... ה' יעזור... ה' יעזור... הסבא שלך היה לו מסירות נפש להש"ת... ואם הוא הרגיש שמישהו עושה ממנו עסק וחשיבות הוא מיד היה עושה מעצמו משוגע, ברח וזהו... הוא נפטר ממש מתוך מסירות נפש...

ר' נתן דוד מתחנן שיניחו לו...

(השואל: ומה עם ר' הירש לייב (ליפל) ע"ה)

ר' הירש לייב הוא הביא לכאן את העניין של עבודת ה' מאומן, את העמודא

דנהורא הגדול, הוא הביא לארץ ישראל את הענין של עבודת ה', לפניו היו ברסלב'ער חסידים, היה הכל, אבל עבודת ה'... הדבר הזה - של להציל את עצמו... להציל את עצמו... (רנ"ד מתפרץ בבכי עז) הוא הביא את העבודה הזו, להציל את עצמו... הוא הביא את העבודה הזו, אבא שלי, כל העבודה שלו, אבא שלי היה אדם פיקח, היה ת"ח, והוא ידע עם מי הוא מתעסק, את הענין של עבודת ה' הוא ידע שזה אכן אצל ר' הירש לייב הוא הביא את הענין של עבודת ה'... היה להם מסירות נפש... את הדמים מסרו להקב"ה... העובדי ה' הללו, את הדמים מסרו להקב"ה... נתנו את דמם להש"ת. הוא הרגיש שהעבודת ה'... להציל את עצמו... (מהעולם הזה) זה אצל ר' הירש לייב...

ר' שמואל הורביץ היה אדם אחר לגמרי לגמרי, הוא היה לו מסירות נפש אבא שלי לא היה אומר שום עצות הוא רק היה אומר 'תלך לשדה ותצעק!! ותצעק!!! רנ"ד מרים קולו בצעקה: אוי... אוי... תצעק ותצעק עד שתנקה את כל הדמים (ליקו"מ לו קמא).

כולם מסביבו בוכים, מישהו שואל: מה נעשה וכו'???

רנ"ד עונה: בגלל שלא צועקים, לא צועקים, לא צועקים, צריך לצעוק!! לצעוק!! צריך לצעוק!!! **מישהו שואל: למה לא צועקים?**

רנ"ד עונה שוב: בגלל שלא צועקים! צריך לצעוק! צריך לצעוק! צריך להביא ר' הירש לייב חדש, אז הוא יחיה... ברוך ה' יש חבורה, אבל ר' הירש לייב...? גנרטור...? צריך להביא גנרטור מאומן, צריך להביא גנרטור חדש, ר' הירש לייב, אז הוא יחיה מחדש את הנוער (הצעירים)... 'ללמד את בני יהודה קשת'... צריך להביא גנרטור חדש, יש פה חברה, תלמידי חכמים, ישיבות, אנשים יראים וכשרים, אבל, גנרטור צריך להביא, צריך להביא מאומן גנרטור...

אולי יש כאן אחד, תחפשו אותו אולי תמצאו אותו, ה'גנני', צריך לחפש את ה'גנני'... את הגנני צריך לחפש, היום יש הכל, הכל יש, צריך רק לצעוק, כל אחד יש לו נשמה, בפנים בלב, לכולם יש... כולם כולם יש להם... אלא שצריך רק לצעוק... להוציא... לצעוק... ולצעוק...

לא צריך כלום... יש לב... ר' נתן אומר לרבי ניחר גרוני... שכשדוד המלך אמר 'ניחר גרוני' אז זה היה באמת ניחר גרוני,

(חיי מוהר"ן תקמ"ה) אבל אצלנו זה עוד לא ניחר גרוני...

(מישהו טוען: אנחנו כבר ניחר גרוני!!!) אך רנ"ד מוחה בתוקף: לא... זה לא ניחר גרוני, זה לא ניחר גרוני... רבינו הקדוש אמר לר' נתן שזה עוד לא ניחר גרוני.

(מישהו שואל: כמה שעות בפעלד?) זה לא משנה, לא משנה... כמה שאפשר... העיקר להוציא את הכוחות הפנימיים ולצעוק לה... ולצעוק לקב"ה... 'גיוואלד' א-לי למה... לצעוק לקב"ה...

ר' אברהם שטרנאהרץ היו מגיעים אליו בעיר העתיקה וכל מי שהגיע היה נותן לו כוס י"ש והוא שתה והם שתו, הוא שתה כוס והוא שתה כוס, והוא ישב כאילו הוא לא שתה, והוא היה מדבר מהרבי ממוהרנ"ת מליקוטי הלכות.

הוא היה ברור בליקוטי הלכות ובני יששכר, והיה כל הזמן מדבר, לא הפסיק מלדבר, מה יש לדבר? רק מהתכלית, מהש"ת, מרבינו הקדוש שהבטיח, אומר ר' יצחק בריטער, שהבטיח לקב"ה שהוא יביא את כלל ישראל לתיקון, רק שהגיעו כאלו לצים שלא מניחים את רבינו לכלל ישראל אבל אם נחזיק ברבינו נגיע כל אחד לתיקון שלו.

פלאי פלאות!!! הרבי! הרבי! הרבי! מוכרחים את הרבי שבביל לחיות, אי אפשר בלעדיו!

דיבור נוסף היה מזכיר ר' משה בשמו של ר' שמואל: 'בעולם ידועה האמרה, היה אומר ר' שמואל בהטעמה, 'שלכל כלל יש יוצא מן הכלל, ולפי החשבון יוצא שישנו גם כלל שיוצא מן הכלל האמור, ואין לו יוצא מן הכלל. וכך הוא היה מטעים: הרבי הוא הכלל שיצא מן הכלל!! אצלו אין שום יוצא מן הכלל! את כולם הוא מביא לתיקון, ואם כן בוודאי שאסור להתייחס ואסור לעזוב את הקדושה בשום פנים.

ר' אפרים נחמן אנשין מתאר במתק שפתיו את שראו עיניו: ר' שמואל התגורר אז במרכז שכונת קטמון, בסמיכות לתחנה הסופית של האוטובוסים, בשכונת להורי. באותו פורים כשחזר מה'שול' ופנה ללכת הביתה בשעה תשע בערב, התלוויתי אליו. בדרך חלף בסמוך אדם בריון רכוב על אופנוע גדול. ור' שמואל ניגש אליו והתחיל לומר לו בקול בוכים: "יש רבי! יש רבי!". ההוא הביט בו בתמיהה ושאלו: "איזה רבי?" ענה לו ר' שמואל בהתרגשות: "הרבי מברסלב!". שאל האיש: "מה? וכי אתם מדברים מרבי ישן שכבר נפטר?"...

אולם לא ידע האיש כי בלבו של ר' שמואל, הרבי חי וקיים...

למען תחכם באחריתך'...

והיה ר' שמואל יושב ומזמר... יושב ובוכה... הוא היה לוקח משפטים שונים המעוררים את הלב, מתוך ה'ליקוטי תפילות', והיה חוזר עליהם שוב ושוב, כשהוא מרכיב אותם על התנועה המוכרת המושרת על המילים 'מפחד אויב תיצור חיי', ושר ובוכה ושר...

ר' חיים זילברמן מתרפק בגעגועים, על זיכרונותיו מאותה שנה בה נטל ר' שמואל את הליקוטי תפילות, והחל לקרוא בהתעוררות את הכתוב בשער: 'לנורא תהילות, כלולים מכל טוב לבית ישראל, תחינות, בקשות, ריצוים, פיוסים...' הוא היה מתעכב על כל מילה, ומסביר את משמעותה ברגש ובהטעמה.

בסוף הקטע כשהגיע למילים: 'התעוררות גדול לאדם שיזכור את תכליתו... לא ימושו מפוך, קשרם על לוח ליבר, למען תחכם באחריתך' הוא פשוט ישב, ולמשך חצי שעה תמימה ביאר את המילים: 'למען תחכם באחריתך', אתם יודעים מתי זה? 'באחריתך' יודעים מתי זה? שם שם בגבעת שאול... בהר המנוחות... בעוד מסביבו היו נדחקים רבים, ביניהם גם ר' יעקב גדליה תפלינסקי, ור' בנימין חנון שהיה ממש נצמד לר' שמואל בכדי שלא לפספס אפילו מילה אחת, ובוכה... ובוכה...

ר' שמואל היה צועק: ללכת לפעלד ללכת לפעלד, יש דבורים, אין דבורים... אפילו עם כרית! לישון! העיקר להיות בפעלד...

ר' שמעון צבי נזכר בתיאור מלבב עליו גדל בילדותו. היו מספרים על ר' יעקב גדליה תפלינסקי עוד בתקופת היותו בחור צעיר, שבהיותו מבוסס היה נעמד על השולחן שעל יד הבימה, ומתחיל לדבר ולעורר את ליבם של הנוכחים, שכל אחד ינצל את ימיו היקרים מפז, וגם כשהוא נאלץ לעסוק למחיתו בעסקי העולם, שיקרא ויתפלל לה' מתוך עבודתו.

לשם ההדגמה הוא החל לצעוק לעברו של ר' יונתן

ג ר י נ ו א ל ד

שהיה טיח במקצועו: ר' יונתן, תצעק לה: כשאני לוקח טיח ומטיח את הקירות, תעזור לי טאטע! שלא אטיח את העיניים! את הלב!! את המוח!! (שידוע שהיה נוהג להתבודד בחמימות בעת עבודתו) לאחמ"כ המשיך ופנה לר' משה ירוסלבסקי שהייתה ברשותו נגריה וצעק: ר' משה! כשאתה חותך עצים, תצעק לה: 'תעזור לי טאטע! כשאני חותך עצים, שאחתוך את היצה"ר שלי!' כך המשיך זמן רב כשמידי פעם הוא עוצר ואומר: 'נדמה לכם ששיכור הנני', 'לא ולא... אני אומר דברים שכל אחד צריך לדעת'... ר' יעקב גדליה היה בעל מידות תרומיות, וליבו היה מרחם וחומל על אחיו וחבריו בגשמיות וגם בענייני רוחניות. כך הוא ניגש פעם לאחד מאנ"ש שהייתה בעלתו חנות, בה מכר גם כתבי עת חרדיים, והחל מתחנן בדמעות: אתה הרי יודע מה זה הרבי... אתה הרי יודע שיש עלמא דאת... למה אתה מוכר את השטיות הללו? דיבורי שיצאו מליבו הרוחת חדרו הישר לליבו של אותו אחד, שמיד למחרת הוציא את הכל מחנותו.

אחינו של ר' יעקב גדליה, ר' נחמן תפלינסקי, מזכיר שנה אחת בה ר' יעקב גדליה השתכר ובמשך שעות היה מזמר במנגינה מיוחדת פעמים אין מספר, את המילים: 'כף אחת, עשרה זהב, והיה ממשיך ומפרש: שכשיהודי (יו"ד=עשרה באידיש) מתכופף מלשון כ"ף, אפילו מעט, אפילו כ"ף אחת, הרי הוא נהיה יהודי מזהב! ווערט מען א גולדינע י"דאלע, לעיתים היה נתפס לדביקות וחוזר שוב ושוב על המילים, חנון המרבה לסלוח...

'ארון ארבע דלתות'

והיו ר' מרדכי אלעזר רובינשטיין ור' שמואל שפירא יושבים יחדיו, ומליבים נשפכים הדיבורים החוצה, דיבורים על היום האחרון הממשמש ובא, אוטוטוט... ר' מרדכי אלעזר מתאר במתק לשונו את עליבותם של אנשי העולם הזה, שמשקיעים בו בעולם

והיה ר' שמואל יושב ומזמר... יושב ובוכה... הוא היה לוקח משפטים שונים המעוררים את הלב, מתוך ה'ליקוטי תפילות', והיה חוזר עליהם שוב ושוב, כשהוא מרכיב אותם על התנועה המוכרת המושרת על המילים 'מפחד אויב תיצור חיי', ושר ובוכה... ושר...

המול על נפשי העלובה

הפורים האחרון במחיצתו של החסיד רבי אברהם שטערנהארץ זצ"ל בבית החסידים בקטמון בפורים תשס"ו וההבטחה הכפולה לרבי שמואל שפירא כפי שתיאר במתק לשונו פה מפיך מרגליות הרה"ח ר' נחמן בורשטיין זצ"ל (מתורגם ללשה"ק)

לרגל היארציט ולע"נ רבי נחמן ישראל ב"ר משה בורשטיין נלב"ע י"ד אדר א' תשע"ד.

כל כך חזק (בכי תמרורים), הוא בכה: "חמול על נפשי העלובה! חמול...!" כן הוא צעק (בניגון של "זאתה בן אדם"...), כששמעו את בכייתו עם אלו הדיבורים היו מתמוגגים (מרוב נעימות אנתו) בכזו נעימה הוא אמר זאת "חמול!"

כשרבי אברהם ראהו כשהוא בוכה, בוכה חזק, הוא אמר: "שמיל בעזר השם תזכה לכך" (אך רבי שמואל מבקש ומפציר שוב ברבי אברהם): לא, רבי אברהם הבטיחו לי! הבטיחו לי! - חמול על נפשי העלובה... חמול... ושוב החל לבכות... - כשרבי אברהם ראה זאת נתמלא רחמנות עליו אזי נענה לו: "נו טוב, מבטיח אני לך שעוד תהיה על ציון רבינו!"

והוא מעב שוב את רבי אברהם - ורבי אברהם רוצה ללכת והוא אומר לו "אני רוצה ללכת הביתה",

אנשים מביאים משלוח מנות, צריך לענות להם (במשלוח מנות) - רבי שמואל שפירא אינו מסכים, הוא אומר לרבי אברהם: "אני

רוצה שקשה לכם להחזיק לשאת הטלית והתפילין, אני יכול להחזיקם", (כאשר כוונתו) כשיחזיקם אצלו ישמשו הם כ"משכון" עבורו.

בינתיים מנסה רבי אברהם להידחף החוצה ושניהם יוצאים לחצר.

ורבי שמואל שוב נעמד ממולו ולא מאפשר לו להמשיך בדרכו (ופונה אליו שוב) "רבי אברהם! ראש השנה!!! תבטיח לי (שזוכה להיות) על ראש השנה!" כשרבי אברהם ראה (שמתקש) כך, אמר לו "כן אני מבטיח לך בעזר השם תזכה להיות בראש השנה על ציון רבינו!"

בינתיים הוא (רבי שמואל) רצה כנראה לדבר איתו על עוד דברים - כשפתאום יצא מאן דהו מבית הכנסת ותפס את רבי שמואל (בגער: "מה אתה רוצה מהיהודי הישיש הזה, הוא רוצה ללכת הביתה, הוא צריך לאכול משהו הלא כן? אתה כבר שתי לשכרה!" ומשך אותו לתוך בית הכנסת ורבי אברהם מיד הלך לביתו.

(אחד הנוכחים): שמעתי שהיה זה ר' משה ירוסלבסקי שמשך אותו. לא, לא, הייתי שם

בשעת מעשה, איך מגיע ר' משה ירוסלבסקי פורים (בבוקר) לרבי אברהם? יכול להיות אחר הצהריים, אחר הצהריים הגיעו רבי לוי יצחק (בגדר), רבי אליהו חיים (רוזין), רבי וועלוול חשין, רבי חונה (רבי אלחנן ספקטור) אבל בבוקר? מי מגיע בבוקר (לקטמון)?

אחר כך (שנים לאחר מכן), כשרבי שמואל זכה להיות אצל רבינו בציון שלא בראש השנה ולאחר מכן בשנתו האחרונה (ר"ה תשמ"ט) כן זכה להיות על ראש השנה, ראיתי שהתקיימו שתי ההבטחות, פעמיים! - הבטיח שיהיה סתם על הציון - והבטיח (גם על) ראש השנה. - זה כוח! - הא! - איך שר' שמואל בכה על כך - - -

הוא תמיד היה בוכה בשכרותו, אבל לבכות באופן כזה לעורר את רחמנותו של רבי אברהם, זה נורא! - לכן הוא כך זכה...

(ההקלטה הומצאה לידינו באדיבות משפחת בורשטיין)

היה זה הפורים האחרון של רבי אברהם, בשנת תשס"ו ורבי שמואל שפירא כדרכו היה מתייחד עם בקבוק יין שם ב'חדרון של ר' נחמן שותק" (פונה לאחד הנוכחים): הזוכר אתה את החדרון שלו מתחת למדרגות? אז עדיין התפלגנו למטה (בקומת הקרקע של בית הכנסת ורבי שמואל נכנס לחדרון הצמוד לו).

ועוד קודם "עלינו" (לשבח) הוא נכנס שם לחדרון והחל מתבסס, כמה הספיק להתבסס איני יודע אבל הוא שתה לשכרה...

וכאשר יצא (מהחדרון לבית הכנסת), כבר הבחנתי שכבר אדמו פניו והדמעות החלו זולגות והוא כבר שתי לשכרה ורבי אברהם עומד אז לסדר את הטלית והתפילין שלו, כשמכניסם מתחת לאצילי ידי ומתכוון לצאת בדרכו לביתו... (אחד הנוכחים): האם נתנו אז משלוח מנות בבית כנסת? לא, לא. היו מביאים אז ועורכים על השולחן עוגה ויין. כן בוודאי,

ר' נחמן בורשטיין בדקות במשתה הין

ערוכים על השולחן.

העיקר, (משכנס רבי שמואל שפירא לחדר ורבי אברהם שטרנהארץ עומד לצאת) נעמד רבי שמואל אל מול רבי אברהם ואינו מניחו לצאת (באמרו: "רבי אברהם! רבי אברהם! רבי אברהם! אתם הייתם כל כך הרבה פעמים על ציון רבינו הקדוש, אני הרי לא הייתי (שם) אפילו לא פעם אחת, הבטיחו לי שאזכה להיות בציון רבינו הקדוש..."

וכך עומד רבי אברהם אצל הבימה, ורבי שמואל שפירא עומד ממולו, אמר לו רבי אברהם: "שמיל! אתה הרי אברך צעיר, אתה עוד תזכה להיות על ציון רבינו, אבל אני, מי יודע? אני כבר לא יודע אם עוד אזכה, אבל אתה עוד מסתמא תזכה לכך". (נענה רבי שמואל והפציר: "הבטיחו לי" הוא רצה "הבטחה" מרבי אברהם שעוד יהיה שם. רבי אברהם לא רצה להבטיח לו אלא אמר לו "אני מקווה בעזר השם שתהיה, אתה הרי אברך צעיר".

ורבי שמואל כשראה שרבי אברהם אינו רוצה להבטיח לו, החל לבכות

הטפל והחיצוני הזה את מיטב כוחותיהם... 'ארון ארבע דלתות, ארבע דלתות', הוא אומר... הרי באותו היום בו נלך לגבעת שאול, להר המנוחות לא ניקח לשם את הספה, את הארון 'ארבע דלתות', את התמונות היפות, לשם נלך בידיים ריקות...

'ר' מרדכי אלעזר היה מיוחד בכך, מספר בהתלהבות ר' שמעון צבי, הוא תמיד היה יושב החל מבוקרו של יום, ועד לאחר צאת הכוכבים של יום הפורים ב'שול'. כולו רק בוער ורוקד, ובווער ובוכה, לעיתים הוא היה יושב שעות ארוכות ומשתפך לו בניגון של 'יושב בסתר לחלות פני מלך, מראה כהן', הידוע מיום כיפור. ולאחר מכן בהתחדשות היה קם ומתחיל לרקוד בניגון הידוע של 'הודיע, להודיע'... במשך כמה שעות נוספות. שמעתי אומרים שלאחר פורים הוא היה צריך לנוח במשך שבועיים במיטתו, את כל תמצית כוחותיו שהיו לו, הוא השקיע ב'עבודה' של פורים.

להבריח את הגבול...

חיוך עולה על שפתותיו של ר' חיים זילברמן, עת נזכר הוא בשנים בהם הייתה הדרך לאומן נצורה, והכיסופים לציון היו חוצים את כל גבול אפשרי. כולם היו בוכים ומשתוקקים: 'אומן, אומן', ור' שמואל צ'צ'יק בוחר לתאר את ההשתוקקות בדרך מקורית ביותר. הוא מעמיד לרוחב בית הכנסת שלושה ספסלים, וקופץ במהירות מאחד לשני, 'הברחתי את הגבול!!' הוא קורא בהתלהבות, אני בדרך לרבי!! 'איך האב באחפט דעם גרעניץ צום רעבין!'

ואכן בשנים הבאות אחרי שזכה להשתטח על הציון, גם אז התבטא הדבר בדיבוריו ביום הפורים. בהתעוררות עצומה הוא היה מתאר את ההרגשות המרוממות, אותם חש כשהה בחלקה המקודשת, עד כדי כך היה מפליג ואומר: 'אם לגדולים היום היה כזה התעוררות כמו שיש לנו כשאנו חוזרים מאומן, זה היה עניין אחר לגמרי... ממש היו רואים עליו איך שהוא נהיה אדם אחר לגמרי, אחר ההשתטחות בציון.

שנה אחת שהה ר' שמואל צ'צ'יק בפורים במירון וירד לבית של ר' שמואל הורביץ ובני הבית התמהמהו משום מה ולא פתחו את הדלת. אך ר' שמואל לא ויתר הוא התחנן וזעק שהוא חייב להיכנס, משכנס הוא החל צועק וזועק, 'ר' שמואל, תאמר לי בבקשה, איך עוקרים אותו את היצר הרע? ור' שמואל משיב לו בבדיחות: מה השאלה?! עם מקל! (ליקו"מ א' קמא). 'אם כן, אומר ר' שמואל צ'צ'יק, תביא עכשיו מקל ונטפל בו... וכך הביאו מקל מטאטא ויחדיו הדגימו איך חובטים בו בצר הצורך...

'פלניא גזלנא הוא'

ר' משה לייזר מתאר את היום הקדוש מזווית עיניו: 'אחד מבניו של ר' שמואל, הוא מספר ברגש, 'שהיה מגיע לביהכ"ס בלהט ובבעירה עצומה לאחר ששתי כמות הגונה, היה נעמד על יד מקומו של החזן, ומתחיל לצעוק: רבותי!! למה אנחנו מתייאשים?? למה? למה? והלא פלניא גזלנא הוא!! היצה"ר הוא גזלן! הרי ישנו דין בגמרא שאם מוחים במי שמשלטל על הנכסים, הוא לא מקבל חזקה! אסור להתייאש! צריך לומר ש'פלניא גזלנא הוא'!!'

לאחר מכן הוא היה מתחיל לבכות בדמעות שלישי, כשאך בקושי הוא מצליח להוציא מילה מפיו, והיה גונח

אנ"ש מחקבים מסביב ר' שמואל שפירא בכדי ללשמוע את דיבוריו

ואומר, אין בי

כלום, אין בי מאומה, במה יכול אני לשמוח?! אני לא שווה כלום... אך מיד הוא היה מתנער ואומר: ברוך ה' שלפחות אין לי מכשיר טמא! בכך אני יכול בוודאי לשמוח!

שנה אחת ראיתי גם את ר' בנימין זילבר שהיה גאון מופלג, נכנס אל תוך ביהכ"ס כרוח סערה, כשבקבוק יין ביתי בידי. והוא קורא בהתלהבות בקול, כשהוא מצביע בידי על הבקבוק ומניף אותו אל על: 'בפורים, זוהי האמת', 'בפורים, זוהי האמת'. כך קרא שוב ושוב במשך זמן ארוך.

'ככלל', הוא מתאר באוזנינו, 'היכל ביהכ"ס דומה היה אותה שעה כמו יריד של סחורות, בכל קרן זווית היה יושב אחד אחר מה'עובדים', והיו מציעים את אוצרותיהם לכל מאן דבעי. כל אחד הסתובב וליקט מכל הבא ליד, אברך אחד נצמד לר' מרדכי אלעזר והשני דווקא לר' לוי"צ. כך היו מתעוררים כולם, ושופכים שם ממש נחלי נחלים של דמעות רותחות!'

מכל הארץ היו אנשים שלא וויתרו להגיע ל'שול', אחד מהם אמר לי פעם, כששאלתי אותו מה הוא מחפש כאן, והוא ענה לי תדע לך שזה מחייה אותי לכל השנה רואים פה בחורים רכים שבוכים בדמעות שלישי על רצונם להתקרב לה', כזאת לא ראיתי מימי...

ר' אפרים נחמן משלים את סדר היום בתיאור מרטיט: שנה אחת, כשחל פורים בערב שבת, התפלל לפני העמוד ר' הירש לייב 'קבלת שבת', והרעים בקולו החזק והלבבי ובניגונו המיוחד. את ר' שמואל שהיה שיכור חש שלא בטוב הושיבו בחוץ, על כיסא ליד הדלת, כדי שיהיה לו אויר. הוא ישב על הכסא כשבידיו ה'ליקוטי תפילות' העבה והעתיק שר' יחיאל גרינוולד הדפיס, ובכה בכי תמרורים.

נחלי דמעות ניגרו מעיניו. כמדומני שניגש אליו אחד המתפללים ותמה לפניו: ר' שמואל, אומרים כבר קבלת שבת ואתה יושב עם ליקוטי תפילות!?

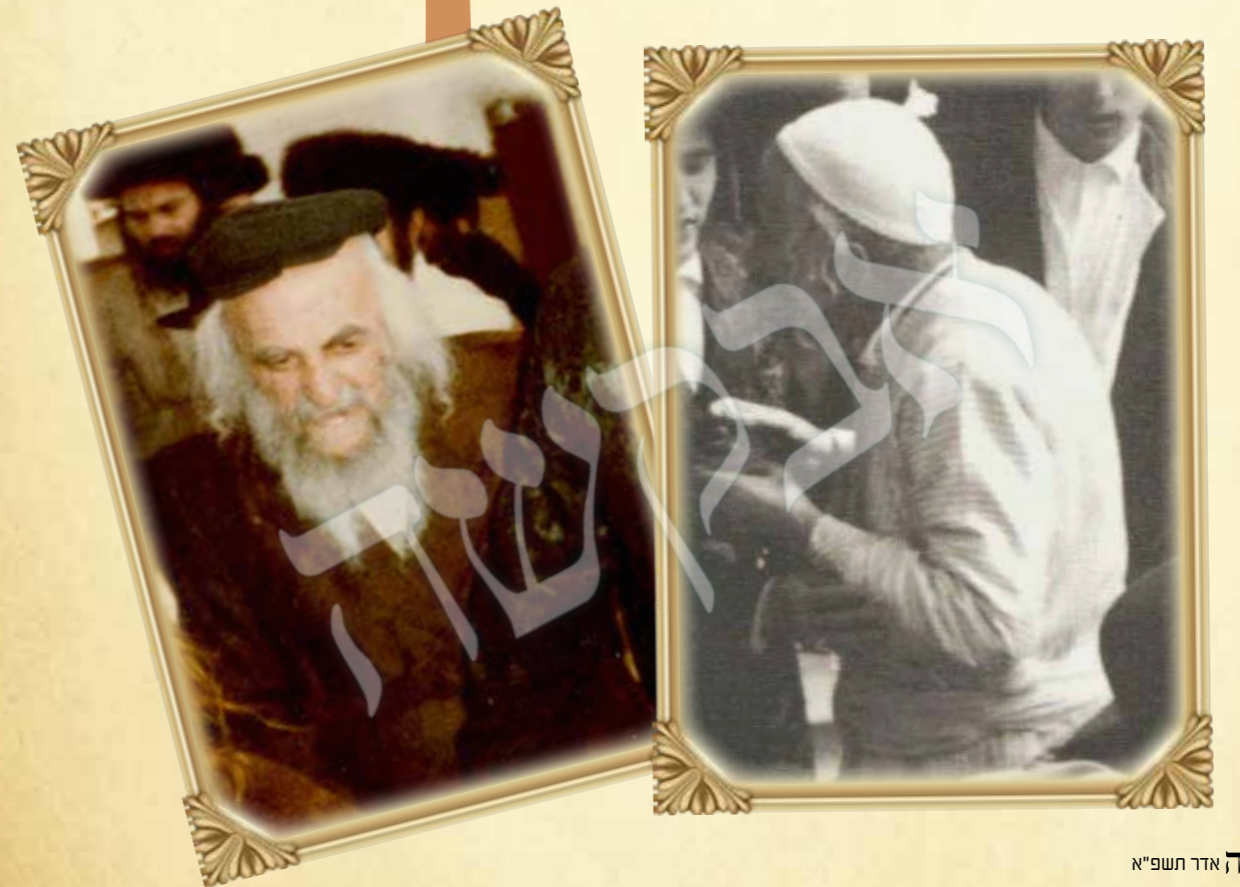
ר' שמואל פשוט לא היה מסוגל לעזוב את אותם רגעים נעלים. נפשו שחכתה זמן כה רב לימים הקדושים הללו, משכה עוד רגע ועוד רגע מהאור, כי לך כלתה נפשי...

לאחר מכן הוא היה מתחיל לבכות בדמעות שלישי, כשאך בקושי הוא מצליח להוציא מילה מפיו, והיה גונח ואומר, אין בי כלום, אין בי מאומה, במה יכול אני לשמוח?! אני לא שווה כלום... אך מיד הוא היה מתנער ואומר: ברוך ה' שלפחות אין לי מכשיר טמא! בכך אני יכול בוודאי לשמוח!

"רבי נתן לקח את הרבי בעצמו! את הרבי בעצמו הוא לקח, הוא קיים כל כך הרבה את דיבוריו של הרבי, הכל, אולם הוא באמת לקח - את הרבי בעצמו היה לו!! ממש ככה...!"

בפורים נמצא 'מרדכי' אצל 'נחמן'

דבורי התעוררות נלהבים מעניין גדולת הצדיק וגודל השמחה שזכינו להתקרב אליו בעת משתה היין

בסוד שיח רעים וידידים מבעירי הלבבות
הרה"ח ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל והרה"ח ר' שמואל שפירא זצ"ל
(פורים תשל"ז, 'שולי מאה שערים')

בחינת יעקב ולבן

ר' שמואל שפירא;
(חסרה ההתחלה, נראה שר' שמואל מספר שהיה פעם שרבי נתן דיבר מנוראות גדולת ריבז"ל, ובאותה עת נכח שם אחד מתלמידי רביז"ל, שהתקרב לפני מוהרנ"ת, ובשמעו דברי מוהרנ"ת, תמה על דבריו ואמר לו: "רבי נתן, מה אתם כל כך רועשים מהרבי?!")
על אף שר' יודל התקרב עוד קודם לכן - - -
ר' לוי יצחק בנדר;
"ר' שמואל יצחק הרב" הוא זה שתמה על ר' נתן - -
ר' שמואל ממשיך;

מה אתם רושעים כל כך מהרבי?! הרי היה גם את ר' יודל, גם הוא דיבר מהרבי, אולם הוא לא כל כך רעש?
ר' לוי יצחק;
לא כך הוא אמר - נו נו.
ר' שמואל;

ככה הוא היה מספר תמיד - ענה רבי נתן ואמר: "איצטער רעש'ט זיך פון רבי'ן?! אז בקול רעש גדול" [עכשיו עניינו של הרבי רועש?! אז בקול רעש גדול"] כשיבוא משיח, אז יקום הפסוק: "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ" (זכריה י"ג ב') או אז 'רעש' עניינו של הרבי! - ככה הוא היה מספר תמיד.
ר' לוי יצחק;

נכון, אלא שהוא שילב בין שתי מעשיות, הדיבור של "אז בקול רעש גדול" זהו דיבור נכון ואמתי, אלא שהוא לא נאמר במקומו.

בשעה שר' שמואל יצחק אמר לרבי נתן מילים אלו "אנו לא שמענו שנאמרו 'דיבורים' כאלו על הרבי" - הוא אמר זאת לרבי נתן בחריפות גדולה - "אתם מזדברים על הרבי 'דיבורים' כאלו שלא נשמעו כלל!" (היינו מהפלגת גדולת רביז"ל) נשאר רבי נתן לעמוד על מקומו, נחלשה דעתו מכך.

ענה אחד מתלמידיו של רבי נתן ואמר לו: "רבי נתן, מדוע אתם שומעים לקולו? אנכי שמעתי מאתכם שהרבי אמר: "איך וועל זאגן אזא מין שיר, וואס ס'וועט זיין דער גן-עדן פון כל הצדיקים!" ["אנכי אומר שיר כזה, שיהיה זה הגן-עדן של כל הצדיקים!" - מדוע אתם שומעים לדבריו?! - רבי נתן חזר שוב והתחזק בדעתו!.

הוא נזכר בכזה מין 'דיבור', שהרבי אמר: "אנכי אומר שיר כזה, שיהיה זה הגן-עדן של כל הצדיקים!".

סיפור זה התרחש בשבת קודש כאשר במוצאי שבת חל 'תשעה באב', בליל 'תשעה באב' - בעת אמירת 'קנינות', ומגילת איכה - היה רבי נתן נועל עצמו בחדר עד אור הבוקר, במשך כל הלילה וכל היום למחרת ישב רבי נתן

וקונן, ובין לבין הוא חטף תנומה קלה.

ר' שמואל יצחק עבר ליד המרתף בו שהה רבי נתן - לאחר שסיימו אמירת קנינות בבית הכנסת - ונשאר לעמוד שם, הוא שמע כיצד רבי נתן מרבה לקונן ולבכות בבכי תמרורים, נענה ר' שמואל יצחק ואמר: "ככה?! אם כך נראה אמירת הקנינות שלו, מוכרח להיות שיש לו הרגש אחר ברבי! הוא מקונן על העלמות אורו של הרבי!".

הוא ראה באמירת הקנינות, שרבי נתן מקונן על העלמת 'אורו של הרבי! הוא הבחין שהקנינות שרבי נתן מקונן - הוא מקונן על הרבי! נתיישרה דעתו של ר' שמואל יצחק, הוא הבין מדוע רבי נתן דיבר כך בשבת קודש (בהפליגו מעלת גדולת רביז"ל).

ר' שמואל;
סיפור זה היה עם ר' שמואל יצחק!
ר' לוי יצחק;

עם ר' שמואל יצחק - בשומעו אמירת 'קנינות' של רבי נתן, ענה ר' שמואל יצחק ואמר: "הרי הוא מקונן על העלמת אורו של הרבי!".

הוא ראה שאין להם את ה'הרגש' ברבי - שהם יקוננו כל כך על העלמת אורו של הרבי כמו שרבי נתן קונן!
זהו מעשה אחד, והמעשה של "אז בקול רעש גדול", זה מעשה אחר, הוא שילב בין שתי מעשיות, היה זה מעשה נפרד.

בשבת שקודם 'תשעה באב', אז התרחש המעשה שהוא אמר לרבי נתן: "אנו לא שמענו שנאמרו 'דיבורים' כאלו על הרבי!", הוא דיבר בחריפות!

ר' שמואל יצחק התקרב לרבי עוד בטרם רבי נתן התקרב. רבי נתן שתק, נחלשה דעתו מכך, וזאת מכיוון שהיה לו דרך ארץ כלפיו, הוא היה תלמיד וותיק ממנו.

נענה אחד מתלמידיו של רבי נתן ואמר: "מדוע שומעים אתם בקולו?! מדוע אתם מקשיבים לדבריו - רבי נתן? אנו שמענו ממכם שאמרתם; שהרבי אמר: "אנכי אומר ניגון, שהוא יהיה הגן-עדן של כל הצדיקים!", רבי נתן נזכר בדיבור זה ונתחזק שוב בדעתו.

עד 'דלא' ידע...

ר' לוי יצחק;
שמואל! שמואל! אה, מגיע לכם יישר כח, ר' שמואל! מגיע לכם יישר כח גדול!
ר' שמואל, בכל ימות השנה הנכם מחזיקים בתוכם, הוציאו כעת, "בליבי צפנתי אמרתך!" אמרו, אמרו! נו, רוצים לשמוע משהו, ר' שמואל!
ר' שמואל;
אין לי כלום! ריק לגמרי!

"שמחה"
היא כלי!
רק לקיים
זאת - להיות
בשמחה
גדולה על
שאנו לא
מתנגדים!
באמת -
השמחה
בעצמה תביא
גם לידי 'קיום'
העצות!

זהו זה, עלינו לשמוח היטב שאנו לא חולקים ומתנגדים על הרבי! היינו יכולים להיות מתנגדים על הרבי, היינו יכולים חלילה לדבר כמוהם - חלילה חלילה לזרוק את הספרים, לקרוע את הספרים! אם כן עלינו לשמוח באמת שברוך השם...!

ר' לוי יצחק;
אה, אין לכם כלום? אם אין לכם כלום - המדריגה הנעלה ביותר היא כשיודעים ש'אין יודעים כלל'! המדריגה הכי גבוהה, כשהנכם יודעים ש'אין לכם כלום! אה! כיצד זוכים לדעת שאנכי עפר ואפר?!

אחד הנוכחים;
עד 'דלא ידע'! עד 'דלא ידע'!
ר' לוי יצחק;
ברוך השם, זכיתם להיות על ציונו הקדוש של הרבי! (בשנת תשל"א נסע ר' שמואל במסירות נפש אומנה, לציונו הקדוש של הרבי, עת הייתה אומן תחת 'מסך הברזל' סגורה ומסוגרת על ידי ה'קומוניסטים' ימ"ש) - זכיתם להיות - ברוך השם! היו שמחים!!! זכרו זאת תמיד בכל עת!

עלי לומר לכם 'ישר כח גדול', על עזרתכם היום צום 'תעניית אסתר' - היה חלק בזה, ובכלל - (לא נשמע ברור, נראה שמודה לו על נסיעתם יחדיו למקומות הקדושים), הייתם, עוררתם את הציבור, הרבו בתפילות - גם זו 'נקודה טובה'! עליכם להחיות עצמכם בזה!
(ר' שמואל: ה'שבע ברכות' יתקיים כעת, החתן נמצא, כן, שבע ברכות, וודאי, אלא מאי? שאלתי לפני כן את החתן, הוא אמר שיערכו שבע ברכות!)

ר' לוי יצחק;
מה עושים ר' שמואל? על פי כללי הרפואה, אסור לי לשתות יין ולהתבשם, מאומה לא, מה אעשה? הרי כתוב "חייב"? אסור לי לשתות מאומה, בשבת הנני מקדש על 'יין צימוקים', נו, מה עלי לעשות?!

ר' שמואל;
הוא 'אדם גדול' (לא נשמע השם, למי הכוונה) לכו לשאל אותו!
ר' לוי יצחק;
הוא בוודאי לא יתיר לי לשתות!

ר' שמואל;
אולי כן?! הרי הנכם רואים - - - (לא שומעים ברור) בעיניכם היה זה 'ודאי' שהוא יאמר 'לא', והקדוש ברוך הוא עזר שהוא אמר 'כן'! אולי - - -

ר' לוי יצחק;
הוא ילעג על כך - - -
ר' שמואל;
עליכם לומר לו שאצל אנשי שלומינו הרי זה 'עיקר'! אולי הוא ימצא 'עצה' לכך?!

ר' לוי יצחק;
הרי אינני יכול, מי יאמר לו, חתני?! הרי חתני גם אינו חפץ שאשתה! הוא לא יירצה לומר לו...
ר' שמואל;
אולי כן?! - - -
ר' לוי יצחק;
נו, התיישבו ר' שמואל."
ר' שמואל;
(לא שומעים ברור - נראה שר' שמואל מתרעם על כך שמכנים אותו בתואר "ר")

ר' לוי יצחק;
הרי סבכם היה רבה של 'קובנא', אכן?! בזמננו התואר "ר" אינו בעל חשיבות, בזמננו אפילו התואר "מורנו ורבנו" אינו בעל חשיבות...

אם הכלה איננה, האם מותר לומר 'שבע ברכות'?
ר' שמואל;
אני יודע? מדוע אתם פוסקים?!
ר' לוי יצחק;
היום אתם מכהן כ'רב'!
(אחד הנוכחים: 'פורים רב')!
ר' שמואל;
לא על ברכות! זו ברכה לבטלה?!

'רבי נתן' הוא זה שידע...
ר' לוי יצחק;
כך שמעתי - שבאותו 'ליל שבת' שרבי נתן כבר היה לאחר פטירתו, ענה "ר' אהרן דער רב" ואמר: "כולנו ידענו זאת, שבכל מקום שהרבי אמר; "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה ידיו עליו" - ידענו שהרבי התכוון ל'רבי נתן'!

כשהרבי אמר: "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו" - ידענו כולנו שהרבי מתכוון לרבי נתן! אמר על כך ר' אברהם בן ר' נחמן: "הוא נזכר מאוחר מדי, הוא היה צריך לומר זאת בעוד רבי נתן חי: "כולנו ידענו" וכו' - או אז היה הכל נראה אחרת!
רבי נתן ענה ואמר: רק אני יכול לדור יחד עם ר' אהרן דער רב" בעיר אחת!

הרי רואים - כל ההשארה מהרבי, הכל יש לנו רק על ידי רבי נתן, "ר' שמואל אייזיק" היה ר' שמואל אייזיק, "ר' יודל" היה ר' יודל, כולם היו גדולים וחשובים, אולם שתהיה 'השארה' לעניינו של הרבי - זה רק על ידי "רבי נתן"!
הרי זה סימן שהוא ידע מהרבי יותר, יותר משאר התלמידים! הקדוש ברוך הוא עזר לו!
צריכה להיות לנו 'אמונה', עלינו להאמין! רבי נתן 'ידע', אנו צריכים 'להאמין'!

(שומעים אמירת השבע ברכות)
ר' שמואל;
כשמגיע 'ליל שבת' הנני 'מקדש על היין', ובמוצאי שבת הנני 'מבדיל על היין', זה מה שעושים! מכיוון שמשאר כל הבלי עולם הזה לא נשאר מאומה, כל מה שנשאר זה רק מה שאנו עושים 'הבדלה', אנו עושים 'קידוש', זה מה שנשאר! בין לבין אנו חוטפים 'נקודות טובות'!
אולם 'הרבי'!...
ר' שמואל;
ר' נפתלי כהן היה מספר תמיד, שרבי נתן דיבר פעם מגדולתו של הרבי - הוא התלהב ובער בדיבורו מהרבי - ולאחר מכן המשיך רבי נתן לומר כך: "אדם הראשון" היה חידוש נפלא, חידוש גדול, "יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא"!

לאחר מכן אמר: "אברהם אבינו" היה חידוש גדול, "ראש

למאמינים" "ראש לנימולים"!
וכך מנה רבי נתן צדיקים רבים.
עד שהוא החל כל כך להתלהב - לבעור בגדולתו של הרבי, שהוא מוכרח היה לשכב על הקרקע לקרר את ליבו! לקרר ליבו מרוב התלהבות!

כך היה מספר תמיד ר' נפתלי כהן - מרבי נתן, פעמים רבות הוא סיפר זאת - שרבי נתן התלהב פעם בדיבורו מגדולת הרבי, הוא דיבר בכזו התלהבות!...

(אחד הנוכחים: השי"ת יעזרנו שנזכה להיות בציון הקדוש באומן! ר' שמואל: אמן!
אחד מבקש מר' שמואל: "ברכה" ר' שמואל: אתה רוצה ברכה?! הרי אתה כהן, ברכני אתה! הכהן מברך: 'ברך ה' וישמרך וכו', השי"ת יעזור וכו'. ר' שמואל: יישר כח, יישר כח! תזכו למצוות! הכהן מבקש: כעת ברך אותי אתה! ר' שמואל: "ואני אברכם"! התורה כבר הבטיחה שהכהנים יברכו את בני ישראל והקב"ה יברך את כהנים, זהו, האם יש הבטחה טובה מזו?! הקב"ה בעצמו מברך! הכהן: זהו בכלליות, אולם בפרטיות צריך... ר' שמואל: גם בפרטיות! הקב"ה מברך בכלליות ובפרטיות, הכל, "כל הברכות"! (הכהן: אמן!)

ר' לוי יצחק;
ר' שמואל, יהודים רוצים לשמוע ממכם איזה דיבור, אמרו איזה דיבור! שמואל, הרי רוצים לשמוע, אמרו איזה דיבור!
האכסניה של הצדיק...
ר' לוי יצחק ממשיך;

בתו של הרבי "חיה'לע" נסעה פעם ל'ברסלב' ליו"ט פורים, אז היה בנה 'נחמן' ילד קטן, היא הביאה אותו עמה, היא התאכסנה ב'אכסניה' של ר' מרדכי, הוא היה אחד משלשת הגבירים שהיו תומכים תמיד ברבי, הייתה לו אכסניה בברסלב. "חיה'לע" התאכסנה באכסנייתו של ר' מרדכי.

באו וסיפרו לרבי נתן ש"חיה'לע" באה לעיר יחד עם בנה נחמניו, והם מתאכסנים אצל ר' מרדכי. ענה רבי נתן ואמר: "אזוי איז, פורים שטייט איין נחמן ביי 'מרדכי', פסח שטייט ער איין ביי דער אור פון 'פסח', אזוי איז יעדער יו"ט וואס ס'קומט - דארטן שטייט איין דער רבי!" [ככה זה, בפורים מתאכסן נחמן אצל "מרדכי", בפסח הוא מתאכסן אצל האור של "פסח", כך נוהג הדבר בכל יו"ט שבא - שם מתאכסן הרבי!]

כשבאו חיה'לע ונחמן, והם מתאכסנים אצל ר' מרדכי (ענה רבי נתן ואמר): ככה זה, בפורים מתאכסן נחמן אצל מרדכי, כשמגיע פסח הוא מתאכסן שמה, הוא מתאכסן שם! איך שמגיע איזה יו"ט יש לרבי אכסניה שם - שם הוא מתאכסן!"

לכן באמת ענה פעם רבי נתן ואמר: "אויף פסח וועט זיין, אבער ווי נעמט מען דעם פסח אליין?!" [מעות על צרכי פסח יהיה, אולם כיצד לוקחים את הפסח בעצמו?!], כוונתו הייתה "כיצד לוקחים את הרבי בעצמו?!" - כיצד לוקחים את הפסח בעצמו?! אכן כבר יש הכל! אולם כיצד לוקחים את הרבי בעצמו?!

רבי נתן לקח את הרבי בעצמו! את הרבי בעצמו הוא לקח, הוא קיים כל כך הרבה את דיבוריו של הרבי, הכל, אולם הוא באמת לקח - את הרבי בעצמו היה לו!! ממש ככה...!

ברוך אלוקינו שהבדילנו...
אחד הנוכחים;
כל זה מדובר אחרי שאחד כבר זכה להתקרב לבי, אולם כיצד זוכים להתקרב?

ר' לוי יצחק;
כשרק זוכים שלא להיות מתנגד, כבר צריך להיות בשמחה!
לכן באמת אמר הרבי לרבי נתן: "אויף מיר וואלט איר געקריגט? איר וואלט דאך געווען משונה'נע מתנגדים!".
[עלי הייתם חולקים?! הרי הייתם מתנגדים באופן משונה!]
ר' שמואל;
מדוע הם היו מתנגדים באופן משונה? מדוע?
ר' לוי יצחק;
כי הם היו יהודים כשרים!
ר' שמואל;

אה! כי היו 'מחמירים' - זה מה שאני מוסיף תמיד - לכן מהאי טעמא אותו 'חולק' היה 'מחמירים'! (ר' לוי יצחק: מחמיר, כן) לכן הוא היה כזה חולק, כזה מתנגד! (ר' לוי יצחק: מחמיר, וודאי) גם כיום הם מאד 'מחמירים', יש להם הרבה חומרות! (ר' לוי יצחק: כן כן, אותם - - - יש להם הרבה חומרות, לכם הם מתנגדים גדולים!)
ר' לוי יצחק;
לא שייך לדבר איתם כלל, "קבלות", אסור לדבר! קבלה, קבלות!

כשהשני 'מחמיר' אי אפשר לדבר איתו כלל, "קבלה" וזהו! קבלה! הוא לא מתפעל משום דבר! קבלה, יש לו קבלות...

ר' לוי יצחק;
זהו זה, עלינו לשמוח היטב שאנו לא חולקים ומתנגדים על הרבי! היינו יכולים להיות מתנגדים על הרבי, היינו יכולים חלילה לדבר כמוהם - חלילה חלילה לזרוק את הספרים, לקרוע את הספרים! אם כן עלינו לשמוח באמת שברוך השם...!

זה מה שהרבי אמר לרבי נתן: "הרי הייתם יכולים להיות מתנגדים באופן משונה!", הרי המתנגדים הם אברכים יראים!

"שמחה" היא כלי! רק לקיים זאת - להיות בשמחה גדולה על שאנו לא מתנגדים! באמת - השמחה בעצמה תביא גם לידי 'קיום העצות'!

להלך בכזו שמחה גדולה, "תודה לקל, אינני מתנגד על הרבי!", השמחה בעצמה כבר מביאה - כפי שהרבי אומר בתורה ל' תנינא - השמחה מביא לידי 'שוב הדעת'!

יש לנו 'שמחה' - אין אנו מתנגדים על הרבי! להלך כסדר, ביום ובלילה - תודה לקל, איני מתנגד על הרבי! אנו נמצאים ב'עולם הזה' - ואינני מתנגד על הרבי! הרי יש כאלו אנשים גדולים וחשובים, והם מתנגדים! אני אינני מתנגד על הרבי! זהו - ברוך השם - אינני זורק את הספרים, הספרים נמצאים בביתי!

הוא היה יושב שעות ארוכות ומשתפך לו בניגון של 'יושב בסתר' לחלות פני מלך, מראה כהן', הידוע מיום כיפור. ולאחר מכן בהתחדשות היה קם ומתחיל לרקוד בניגון הידוע של 'להודיע', להודיע... במשך כמה שעות נוספות

"כי עקר הצדיק הוא תורתו הקדושה"

כלל בחורי אנ"ש הלומדים בשיבות החסידיות - התקבצו לסדר לימוד מיוחד במסגרת חבורת הבחורים שע"י 'כולל ליקוטי מוהר"ן'

ביום רביעי בלילה, התקבצו כלל בחורי אנ"ש השוקדים על תלמודם בשיבות החסידיות - תלמידי ישיבת 'עמלה של תורה', ישיבת 'חיי משה', ישיבת 'שערי תורה' וישיבת 'כוכב מיעקב' - טשעבין - לסדר לימוד מיוחד בהיכל בית המדרש 'אור אברהם' אשר בירושלים עיה"ק.

כרצון רבינו הק' שיסלסלו וידקדקו בתורותיו ממש כמו ב'מקרא' - הזכיר כמו מאליו את חזונו של רבי שמואל הורביץ ז"ל, אשר חזה בעיני רוחו ש"עתיד להבראות דור שיהיה ישיבה גדולה בארץ הקדש דווקא, שילמדו תורת רבנו עם השורש וידקדק בהתורות על כל אות ואות".

עם סיום סדר הלימוד, שהיה מלא וגדוש בחיות דקדושה, כאשר הבחורים סיימו לסלסל ולפלפל בתורת הצדיק - שמעו הבחורים דרשת העמקה והתבוננות בתורה, מפי הרה"ח ר' מרדכי גוטליב הי"ו, אשר בנוסף על חידושים יקרים ועצות חדשות העולות מתוך התורה, עורר את הבחורים להמשיך הלאה ללכת עם התורות מתוך ראש זקוף וגאווה דקדושה ומתוך אמונת-אומן שכל תורה הינה מרפא לנפש וטומנת בחובה אוצרות פז - ולעודד את חבריהם לספסל הלימודים להצטרף אל החבורות ולטעום מ'נועם מתיקות עמקות תורתו הקדושה'.

לטיול בתורתו
פרוייקט לעידוד העמקה והתבוננות בליקוטי מוהר"ן

מזה חודשים ארוכים עוסקים הבחורים בלימוד תורה י"ז בעיון - במסגרת חבורת הבחורים שע"י 'כולל ליקוטי מוהר"ן' - הן בחברותא יומית הקבועה לכל בחור, והן במסגרת שיעורים המתקיימים בכל ישיבה וישיבה אחת לשבוע, מפי אברכים העוסקים גם הם בתורה הנלמדת העמלים ליישר לפנייהם את מסילות התורה ולהכניסם במעמיקה. והנה עתה, באה עת להתחדשות בעריכת סדר לימוד מאורגן, כאיש אחד בלב אחד, לכלל החבורות יחדיו.

קול התורה אשר הדהד בחלל בית המדרש, כאשר הבחורים ישבו בחבורות והתנצחו איש עם רעהו בהבנת התורה לאשורה,

הפתעה של ממש והתרגשות גדולה הציפה את הלבבות עת הופיע הגאון החסיד רבי משה קרמר שליט"א, לכבד את המעמד בנוכחותו ולהשמיע במשך דקות ארוכות בפני בחורי החבורות חידושים נפלאים במעלת ההתאספות ללימוד ליקוטי מוהר"ן בכלל ותורה י"ז בפרט, כי "אסיפתן היא מטרתן", וכאשר לומדים את תורת הצדיק בחברותא ועוסקים להבין את תורתו, אזי יש בזה משום נצחיות השארת רוחו ודעתו של רבינו הק' ודיבורי הצדיק מאירים ביותר.

לצד זאת, השמיע הגאון החסיד רבי משה שליט"א דברי התעוררות וחיזוק - באומרו כי הינו סבור כי מימי רבינו עוד לא היה אסיפה כזו שיושבים ולומדים בצוותא ליקוטי מוהר"ן, ומסתמא רבינו הק' נמצא פה ומסתכל על כך ורווה נחת עד בלי די.

עם סיום הסדר והשיעורים קיבל כל בחור תשורת-הוקרה את הספר "תורת הצדיק" - פניני יקר מספרי רבינו אודות מעלת הלימוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן.

המעמד רב-הרושם הותיר את רישומו בלבבות כל המשתתפים, כאשר חלק מן הבחורים נותרו לאחר מכן לשיחת חברים מתוך להט והתעוררות, כאשר התחושה המציפה את הנפשות היא: "אשרי הזוכה לטעום נעם מתיקות עמקות תורתו הקדושה!" (חיי מוהר"ן אות שפ"ט)

הגה"ח רבי משה קרמר שליט"א:
סבורני כי מימי רבינו עוד לא היה אסיפה כזו, שיושבים ולומדים בצוותא ליקוטי מוהר"ן בהתבוננות ובהתעמקות, ומסתמא רבינו הק' נמצא פה ומסתכל על כך ורווה נחת עד בלי די

"גִּדְלַת הַפְּלִגָּת הַשְּׂמֵחָה מְאֹד מְאֹד
שְׂנוּהֲגִים כָּל יִשְׂרָאֵל בְּפוּרִים", כּוֹתֵב
מוֹהַרנ"ת (נְפִילַת אַפִּיִּים ד') "עוֹשִׂים אֶז
כָּל מִינֵי צְחֹק וְשִׁחֹק בְּשִׁבִּיל לְהַרְבּוֹת
הַשְּׂמֵחָה, כִּי עֵקֶר מְצוֹת פּוּרִים הוּא
הַשְּׂמֵחָה וְאִתָּא בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, שְׂאֵי
אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אִם שְׂעוֹשֵׁן
עֲצָמָן כְּשׁוֹטָה וּמְשִׂמְחִין אֶת עֲצָמָן
בְּמִלֵּי דְשִׂטוּתָא" | לְכַבּוֹד יְמֵי הַפּוּרִים
הַמְּשֻׁמְשָׁמִים וּבָאִים יֵצְאוּ לַפְּגוּשׁ הַרַה"ח
ר' בַּעֲרִישׁ זִלְטֵנִיק שְׁלִיט"א - בְּרַסְלָבִיר
חֲסִיד מַחֲוִיךְ שְׁבִלִיבּוֹ הַרְחֵב כְּאוֹלָם הוּא
מְשַׂמַּח אֶת סוּבְבָיו בְּכָל דֶּרֶךְ אִפְשָׁרִית גַּם
בְּכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה | הַנֶּכֶם מוֹזְמָנִים לְקְרוֹא
עַל מַפְגֵּשׁ מְשַׂמַּח וּמַפְעִים עִם אֲמוּנָה
פְּשׁוּטָה מְלֵאָה בַחַיּוֹת וְחֵן שֶׁל אֲמַת
| תְּמִיד בְּשִׂמְחָה

מ.כ. מרדכי

לך אכל בשמחה
לחמך, ושתה בלב
טוב יינך; כי כבר
רצה האלקים
את מעשיך

תנועות של שמחה

גבתי שפיר

מי

שחושב ששמחת החיים תלויה בכמות המזומנים שיש לו בחשבון הבנק, מי שתוהה שמא החיוניות ומצב הרוח שלו תלויים בעוצמתו הפיזית או בכישרונותיו הברוכים, מי שסבור שהעליזות שעל פניו תלויה בהצלחה גשמית כלשהיא אותה ישיג, מוזמן לפגוש את ר' דב בער זלוטניק או סתם 'בעריש' כפי שהוא מכונה בחיבה בפי מכריז, ידידיו, ואורחיו הרבים.

בפרוס חג הפורים הלכנו לפגוש אותו, את ר' בעריש האהוב הפשוט והשמח מה'שול' בירושלים ת"ו, יצאנו להבין את סודה של השמחה הפשוטה שאינה תלויה בדבר, לעמוד על סודה, ולשאוב כח ממעשים פשוטים של 'אדם פשוט' שרגליו בארץ וליבו הגדול מנשא אלי רום לבבות שבורים ונדכאים. תפסנו אותו לשיחה בין מזיגה למזיגה כשהוא מחלק לבאי בית המדרש קפה חם ומיני תרגימא להשיב נפשם, ניסינו לעמוד על קסמו של האיש, שבפטרותו, ריקודיו מלאי החן, ומאור פניו, מצליח להרים דלים מעפר ולרומם אביונים ברוחם מאשפתות הייאוש המחלחל בהם, להפיח בנפשם רוח של תקוה נחמה וגאולה. השתדלנו לעמוד על סודו של אדם אשר מן הסתם אנשים אחרים במצבו היו ספונים בבתייהם ונחים על מיטתם במקרה הטוב... ואילו ר' בעריש תדיר נוהג לומר בבדיחותא 'אני מצטער (מלשון 'צעיר') ויפה לו...' ולמרות

מצבו הבריאותי - חיוכו אף פעם לא מש מפניו... בבית הכנסת הגדול של ברסלב בירושלים - ה'שול', אין מי שלא מכיר אותו, את ר' בעריש, אין בין באי ה'שול' אדם שלא יעלה חיוך על שפתיו עת יעלה בזכרונו חיוכו של ר' בעריש, מביט כך בעיניו הגדולות ושואל בתמימות קונדסית 'יש לך איפה לאכול?' גם אם אתה חתן שנמצא בשבת ה'אופרוף' שלך... נראה כי למרות גבו השפוף בשל מגבלה בריאותית ניכר שקומתו זקופה היא הרבה מעבר לאלו שגבם ישר כסרגל ויצויבותם הפיזית אינה מוטלת בספק, תכל'ס, כשאתה תופס שיחה עם ר' בעריש מתעורר כך הספק ועוברת כך מחשבה שכנראה דווקא ההתמודדות הנכונה עם מגבלות כאלו ואחרות הם דווקא המתכון הסודי לחיים מאושרים...

התרגשתי עד דמעות כשהוא דיבר. אדמו"ר ה'ברכת משה' מלעלוב

שהוא מגלה לראשונה בחייו. הוא מתרגש ומתחיל לבכות מהתרגשות וקרבת אלוקים בטיש הראשון בחייו, ומבקש מהוריו רשות לנסוע פעמים נוספות. בהמשך זכה להימנות על תלמידיו ושומעי לקחו של הרבי מלעלוב הרה"ק רבי משה מרדכי זצ"ל שהיה רבם של חסידי קארלין באותם ימים. בקארלין נכנסה בליבו התעוררות גדולה לשאוג בכל הכח את כל סדר התפילה כמנהגם, וכך נוהג הוא עד היום. לימים בגר ר' בעריש והיה לאיש ונישא למשפחה חשובה מקהילת 'תולדות אהרן'

התקרבותי בזכות שיעוריו. ר' יצחק פרידמאן

מקארלין לברסלב

ר' בעריש למעשה הגיע מפינסק - קרלין לברסלב, סבו היה בכלל ליטאי למדן מן השורה, הרה"ח ר' מרדכי אביגדור זלוטניק קראו לו, הוא היה אחיו של החסיד הנודע ר' יום טוב זלוטניק מאנ"ש בשערי חסד. הסבא שהיה אומר שיעורים על סדר הש"ס זכה לסיימו כמה פעמים ברוב עם. בעריש, בהגיעו לגיל מצוות נכנס ללמוד בישיבת פינסק שנקראה בשעתו 'קארלין - לעלוב', סבו שהתנגד לדרך החסידות רצה לוודא שר' בעריש לא נמשך לשדות זרים ולכך התנה עמו שלא יסע לרבי לטישים שערך, אולם חבריו איצו בו לנסוע 'רק פעם אחת' והוריו שלא עמדו בהפצרות התירו לו 'אבל רק פעם אחת'... ר' בעריש הנער נוסע ומתמוגג מהאווירה החסידיית

עשרה נסיונות

לאחר נישואיו נכונה לו לר' בעריש מסכת חיים לא פשוטה, ר' בעריש היה חשוך בנים שנים רבות, למעלה מעשור! בתחילת נישואיו לא הכיר ר' בעריש את חסידות ברסלב ואף לא העז להציב שם את כף רגלו בשל השמועה הרווחת באותם ימים שמי שעובר על יד מפתן הדלת של חסידי ברסלב בוודאי הוא נמנה על קבוצה שאינה שפויה בלשון המעטה... כעבור מספר שנים יעץ לו הרה"ח רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א להצטרף לחסידות ברסלב, 'שם' אמר לו 'תמצא מרגוע לנפשך' בשנים אלו זכה ר' בעריש להכיר את את תורת רבינו הקדוש, היה זה עת החל לפקוד את ה'שול' בשבתות, שם היה משומעי לקחו של הגה"ח רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א שהיה מוסר שיעורים בסיפורי מעשיות וליקוטי מוהר"ן מעת לעת, הדברים היו מפעפעעים בליבו ונכנסים כאש בעצמותיו, במיוחד נעמה לחיכו עצת ההתבודדות אותה הכיר לראשונה, ואליה התוודע לעומק בשיעורים הלוחטים אותם מסר ר' יעקב מאיר, אולם בפועל ר' בעריש נשאר עדיין בקארלין, ר' בעריש לא היה הקארלינר המקורב היחיד, יחד עמו היה הרה"ח ר' שאול שפר, אף הוא חסיד קארלין נלהב שהשתתף גם בשיעורים.

כאמור, דבר אחד העיב על חייו גם אם לא על אושרו, צפייתו לילדים, כעבור מספר שנים ר' בעריש נוסע לחוץ לארץ לשמחה משפחתית, ומכיוון שלא היו לו עדיין ילדים הוא בוחר לנסות את מזלו בחו"ל. בחו"ל ר' בעריש מגלה מהר מאוד היכן מתפללים וותיקין במתינות, חיות והתלהבות כפי שחיבב ביותר, היה זה בבית הכנסת של ברסלב בויליאמסבורג לשם היה מקפיד לפסוע דרך ארוכה מידי שבת בשבתו, ושם הכיר מקרוב יותר את חסידי ברסלב והתחיל להתחזק עמהם בדברי רבינו ועצותיו, היו שם יהודים כמו והרה"ח ר' יצחק פרידמן אשר ר' בעריש נהנה מאוד בחברתם.

גם בחולשתו הגדולה מקפיד ר' בעריש לשמח עוד ועוד. בדיבורי התחזקות חוה"מ סוכות צילום: מורשת הנחל

ר' בעריש באחת מהסעודות הראשונות שערך

ר' בעריש משמח את ר' נתן דוד שפירא ז"ל בשול" במה שערים

ראתה. זכורני איך ביקר אצלי ר' נטע (ב"ר משה) רוזנטל ז"ל יהודי שמח מחסידי ברסלב בארץ ישראל, והיינו מרקדים ועושים 'קדצקה' במשך דקות ארוכות בכל שבת, ואין לי ספק שמשם באה הישועה. זכיתי לזרע של קיימא זוג תאומים אשר באו לעולם בסוף בנס גמור, ללא כל התערבות רפואית, כי אם רק בזכות השמחה בה התחזקתי תמיד, ואולי אף בשל הכנסת האורחים בה הייתי נוהג בכל כוחי.

שמחה פשוטה

בחזרתו לארץ ישראל נהג להתפלל מדי יום בבית כנסת מסוים שם היה משתדל לרקוד לאחר התפילה זמן ממושך, פעם אחת שח את ליבו לפני אחד ממכריו שכאשר ממשך הוא לרקוד תמיד בסוף מוצא הוא את עצמו לבד. ידידו ייעץ לו עצה ההולמת את מידותיו: 'תלך לאסוף כסף עבור יהודים בבתי כנסת, ועל הדרך תפגוש כל הזמן אנשים חדשים, כך תוכל לשמח בכל פעם יהודים רבים'. ר' בעריש שש על הרעיון והחל מחזר אחר מעות לעניים, כשברוך מפרנס הוא את נשמותיהם של יהודים רבים בשמחתו הפנימית. ככלל שמחתו הפשוטה של ר' בעריש ידועה היא ומפורסמת לכל מכריו, דברי רבינו הקדוש אודות מעלת השמחה הינם נר לרגליו, ת ד י ר

חוזר הוא על דברי רבינו 'והעיקר להיות בשמחה תמיד.. וישמח עצמו בכל מה שיוכל.. ואפילו על ידי מילי דטטותא.. לעשות עצמו כשוטה ולעשות עניני שטות וצחוק או קפיצות וריקודים, כדי לבוא לשמחה, שהוא דבר גדול מאוד... "ור' בעריש כמו ר' בעריש רגיל הוא להיות אומר ועושה, מקפץ הוא אל על, פושט את ידיו קבל עולם ומלואו בתנועות של שמחה, ללא משוא פנים ובחן של אמת 'דער רבי האט גיהייסין פרייליך זיין' (רבינו ציוה להיות בשמחה...).

כשאנו שואלים אותו כיצד יכולת באותם שנים ארוכות שהישועה עוד הייתה רחוקה, להיות תמיד בשמחה?! הוא משיב בחיוך ובמאור פנים, רבינו כבר גילה 'צריכים לעשות תנועות של שמחה, ועל ידי זה שמחים בסוף באמת'. ור' בעריש בחיוכו הנצחי מדגים לנו מה הם התנועות של שמחה... ר' בעריש משפיל לרגע מבטו, ולפתע הוא מפטיר מהורהר 'גם כשהבית היה ריק מילדים לא אחת הייתי מפעיל מוזיקה שמחה והייתי רוקד לעצמי בביתי מבלי שאף אחד יודע עד כלות הכוחות, ומשמח את עצמי כרצון רבינו הקדוש... ואנו יודעים הרי שכי בשמחה תצאון... וכך יצא לו ר' בעריש מכל צער וצרה על ידי השמחה הגדולה שהיה שרוי בה בכל עת.

סעודת ראש חודש

ר' בעריש הוא טיפוס חברותי ומאיר פנים לכולם, המעבר מקרלין לברסלב לא היה קל עבורו, אנשים חדשים, בית כנסת חדש, הדגשים אחרים בדרכי העבודה, התקשרות פנימית לצדיק שאינו בגוף גשמי, אולם כאשר הוא חש בליבו שזו האמת - לא אדם כר' בעריש ירפה את רצונו או את נקודת האמת שבו מללהוט וללחוש לו את סודה.

את מנהגם של חסידי קרלין לערוך 'סעודות ראש חודש' הביא עמו לברסלב, ושנים רבות היה עורך הוא סעודות ראש חודש מידי חודש בחודשו לאחר התפילה כאשר כדרכו הוא מתבל את המאכלים בדברי אמונה פשוטים ומאירים השווים לכל נפש עת סועד הציבור את ליבו... אמנם בתקופה הראשונה נתקל ר' בעריש בקשיים מסויימים שהצרו את דרכיו, אולם הוא המשיך לעמוד על כך בקביעות ובעקביות, עד שנהפך הדבר לעניין של קבע הנמשך עד היום מדי חודש בחדשו אם על ידי ר' בעריש בעצמו ואם על ידי ידידיו שממשיכים בדרכו.

מקימי מעפר דל

גם כשחזרו בני הזוג זלוטניק לארץ ישראל ובחיקם לא תינוק אחד כי אם שניים לא עזבו את מנהגם הטוב להכניס מידי שבת לביתם אורחים רבים, לעיתים עשרה ולעיתים ארבעים. יודעים הם כל באי השול, כמו גם כל נדכאי ירושלים, שבביתו של ר' בעריש ימצאו שמחה ונחמה, וכמוכן גם רחמנות והשתתפות במצבם.

ר' בעריש יקושש אורחים מן הגורן ומן היקב, עדי תעלה השמחה מביתו בבתי נייטין שבירושלים, ותפרוץ את כל חומות העצבות של כל יושבי השולחן. באמצע הסעודה הוא נוהג תמיד לתפוס בידהם של אורחיו, ויחדיו הם מתחילים לרקוד ריקודים סוחפים ושמחים במיוחד לכבודה של השבת. בהמשך הריקודים מתעצמים ומתגברים עד שלאחר הסעודה הם גולשים אלי חצר הרחובות של 'בתי נייטין', ואליהם מצטרפים בעליצות העוברים והשבים.

היו נא בטוחים שלעולם לא יסב לסעודה לבד, הוא יחזר על יושבי קרנות הרחוב ומבואותיהם הנידחים, יביאם לשולחן השבת ויביא אורה על פניהם, לא אחת אמרו לו אנשים שהיו מבאי ביתו ונמנו על האורחים אותם לא עזב ברגעיהם הקשים 'ר' בעריש תדע לך, אם לא היית עושה איתי הכנסת אורחים, ולא היית מרקד ומפזז איתי על הכיסאות ועל השולחנות, הייתי זורק את עצמי מן הגג, ולא היית רואה אותי כבר.. קרבת אותי החיית אותי, חזרתי למעגל החיים והיום יש לי נכדים בזכותך... ובחיוך מפטיר ר' בעריש כיום אני יכול לומר שיש לי כבר נינים.

גם כיום כאשר מצב בריאותו התרופף לא מוותר ר' בעריש על מנהגו ומבקש מאדם שילווה אותו ל'שול' לשמח עוד יהודי ולבנות עוד נפש בישראל, כל שבור לב הנכנס לבית מדרשו בכל שעות היממה מתקבל על ידי ר' בעריש בחביבות כשהוא מרעיף עליו טללי חיזוק, ואף מגדיל לעשות כשהוא מציע לו ללמוד עמו, כך

שכיום כשר' בעריש עזב את עבודתו כמלמד בתלמוד תורה רמ"א, הוא יושב והוגה בתורה עם חברותו ודואג למזונות וכיבוד לרווחת הלומדים והמבקרים.

כשאנחנו שואלים את ר' בעריש לסיום מאיפה הוא שואב את הכוחות להתאמץ כל כך, ולאסוף כספים להכין סעודות לאורחים הרבים, הוא עונה כדרכו: 'להיות לבד בסעודה?! 'שהאבנים יהיו לבד! יהודי צריך לשבת עם חברים עם עוד יהודים לרקוד ולשמוח'...

וכל מילה נוספת מיותרת - - -

ר' בעריש בחלוקת מיני תרגימא

ניצוץ של אור

הבורת המהזאת כף וריקודים

ניצוץ קטן יכול להדליק יער שלם | זרקור לפעילות הפצת אור האורות על פני תבל

המצווה של ריקודים זה דבר שבכלל לא תלוי ב'מוחין דגדלות' או באיזה יום מוצלח. בוודאי שהריקודים הרבה יותר זורמים ומשתכללים כשזה כך, אבל גם סיבוב פשוט מסביב לבימה אחרי מעריב בוודאי נחשב ל'ריקוד' על כל המשתמע. בקיצור, צריך להתחיל והמשך יבוא ממילא...

י. הכהן

לפצוח במחול, בסתם יום של חול

כך אמרתי... כך אמרתי... חזר רבינו הקדוש שוב ושוב, הנה מגיעים ימי הפורים, וכלל ישראל ירקדו וימחו כף, ועל ידי זה תהיה המתקת הדינים | הצצה קצרה ל'חבורה' מיוחדת במינה שנקבעה למצווה נעלית זו, לרקוד ולשמח בקביעות מדי חצות לילה, בכל ימות השנה ולא רק בימי הפורים | דש בעקבי

02:00 בלילה. כל היקום נם את שנתו... אני יורד את הרחוב המוביל לביהכ"ס 'נחלת חן' הממוקם בתוככי רמה ב' בבית שמש, ובאוזני אני שומע קול עמום של שירה. 'להגיד בבוקר חסדר', 'בבוקר חסדר'... 'ואמונתך בלילות'... תהיתי לעצמי אם קול של מלאכים ששרים בשעה מאוחרת שכזו, או שמא איזהו טייפ שנשאר דלוק בטעות... ככל שהתקרבותי להיכל ביהכ"ס הלכה השירה והתחזקה, כעת ניתן היה להבחין בבירור שזהו קולם של כמה אנשים, שהיה נשמע עליז במיוחד. משהגעתי למקום עצמו הופתעתי ביותר, במרכזו של החדר האחורי ראיתי כמה אברכים, שאת חלקם הכרתי כאברכים פשוטים ורגילים, מפזזים ומכרכרים בכל כוחם משל הייתה זו חתונה. מוזיקה לא הייתה שם לא כליזמר ואף לא נגן פשוט, השמחה בקעה ישר מהלב... הרקיעה עד מעבר לתקרה והתפזרה לה בכל האזור כולו. לא יכולתי שלא להתאפק והצטרפתי עמהם יחד לריקודים שנמשכו במשך כעשרים דקות, השמחה טיפסה לגבהים, שיר רודף שיר, הודאה, זמר, הלל ותשבחות...

כְּשֶׁתְּבִי לְפָנָיו הַתּוֹרָה וְאֵלֶּה הַמְּשֻׁפָּטִים (סימן י' חלק ראשון מלקוטי מוהר"ן) הַמְּתַחַלֵּת: כְּשֵׁיט דִּינִים חֵס וְשְׁלוֹם, עַל יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי רִקְדִין וְהַמְּחָאָת כִּי נַעֲשֶׂה הַמְּתַקָּת הַדִּינִים וְכוּ', אָמַר לִי: כִּי אֶמְרָתִי, שְׁעֲשֻׂנוּ נְשִׁמְעֵנוּ גְזָרוֹת חֵס וְשְׁלוֹם, עַל יִשְׂרָאֵל וְהִנֵּה הוֹלְכִים וְמִמְשֻׁמְשִׁים לְבוֹא יְמֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה (כִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת נִאֶמְרָה סְמוּךְ לְפּוּרִים) וְיִהְיֶינָה יִשְׂרָאֵל מְרֻקָּדִים וְיִמְחָאוּ כִּי וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתִּיקוּ הַדִּינִים וְחֲזֹר וְכַפֵּל דְּבָרָיו וְאָמַר בְּפֶה מְלֵא כֶּף אֶמְרָתִי. היו מאנשי שלומינו שנכחו במעמד אמירת התורה אצל רבינו הק', ולא הבינו מה הוא מתכוון באומרם שעל ידי ריקודים זוכים לשבר את הגאוונה, ולביטול העבודה זרה, וכל העניינים הכתובים שם. אז רבינו חזר והדגיש 'כך אמרתי' לרקוד בצורה הפשוטה ביותר עם הידיים והרגליים, זה כבר יפעל את כל התיקונים הנשגבים הללו. גם שיר מיוחד חיברנו על כך אותו הלבשנו על המנגינה הידועה של 'מי יתן לי אבר כיונה' המושרת בפי אנ"ש, כשאנו חוזרים שוב ושוב על המילים המאירות: כך אמרתי... כך אמרתי...

לשמע שאלה זו מזדעק האברך שעומד לימיני: מה השאלה בכלל?! ומה יהיה אם מחר מישוהו ירגיש שלא מתאים לו ולא נעים לו, לשים על ידיו קוביות של עור שחורות המכונות בשם 'תפילין', אז הוא לא ישים?! הוא ניח אותם באמונה שלמה! צריך להאמין שאם הרבי אומר שצריך לרקוד, אז זו מצווה גמורה! ככל שאתה מכניס בתוכך את הידיעה הפשוטה הזו, ואתה מתפלל על זה, זה נהיה פשוט, אתה בכלל לא שואל את עצמך שאלות מעין אלו... האברך שמשמאליו בוחר לגעת בנקודה אחרת יסודית יותר: בליקו"מ תורה י' קמא, שם רבינו מדבר על מעלת ה'ריקודים', כתוב שכל עניין הריקודים מתקן דווקא את עניין הגאוונה, ומזכה את האדם להתקרב לצדיק, לביטול העבודה זרה וכו' וכו'. דווקא על ידי שאדם מתמיד בעניין הזה ומתפלל עליו, אט אט הוא מגלה איך שכל החשיבות המדומה והעלובה הזו, שמונעת ממנו לעשות דברים קדושים שנראים בעיני העולם כבזויים, מתפוגגת והולכת. **הקדשתם לזה עשרים דקות כל יום, לא עדיף ללמוד בזמן הזה?** קודם כל, אומר לי ר' יא. אין לנו אלא מנהג אנ"ש בדור הקודם, והם בעיר העתיקה היו נוהגים לרקוד לפחות חצי שעה בכל יום!! לא רק ריקודים היו שם, אלא גם 'מילתא דשטותא' מפעם לפעם! (וכידוע הסיפור על החסיד ר' שמואל מאיר אנשין שהחליק את עצמו על מעין מגלישה, שהוקמה מספסל שהועמד על שולחן) הם היו מבליים על הריקודים שעה הגונה. זו הייתה ממש 'עבודה'. יתירה מכך. ר' אברהם בן ר' נחמן כתב בספר 'חכמה ותבונה' על עניין הריקודים, שזה דבר שחיי נפשו של האדם תלויים בכך! לא

פרסום ראשון

גנזי שמזאל

מיום התקרבותו של החסיד הנלהב רבי שמואל הורביץ זצ"ל לאורו של רבינו הקדוש ניצתה בקרבו אש שלהבת יוקדת של עבודת ה' בדביקות הבורא מתוך אהבת חברים מופלאה בצוותא עם אנ"ש בארץ הקודש שמנו אך כמה מניינים בודדים. קטעים מתוך יומנו הסוער שהושמטו בעת הדפסת ספרו 'מי שמואל' רואים בזה אור לראשונה. מוגש לקראת יום פטירתו ב"ב באדר תשל"ב

מתוך ספר תולדותיו הנמצא בשלבי עריכה

ירושלים העתיקה מול מקום המקדש

מרחוק בלב מלא צער ויסורים אבל התנחמתי בזה "כי ההתרחקות תכלית ההתקרבות" וב"ה שעל כל פנים אני יכול מרחוק להשתתף עמם הן בלימוד והן בסעודה וגם בני הישיבה לא מפריעים לנו ח"ו ורק הם בידדות עמנו ומשתתפים בכל הסעודות שלנו ויש להם רגש ורחמים עלי וכו'.

רבי יעקב פילמר

וכן סיפר לי (=ר' יעקב פילמר מברדיטשוב) שהיה לו חמותו זקינה ומסתמא היה לו יסורים ממנה כדרך חסידי ברסלב וכו' ולוה אצלה מעט כסף ובזה נסע לארץ ישראל ואח"כ הביא אותה לארץ ישראל וזן ופרנס אותה במאכל ומשתה (וכל מאכלה

ר' יעקב פילמר מברדיטשוב

היינו הולכים רגלי בחזרה לירושלים ומדברים דברי התעוררות (ולפעמים נוסעים בעגלה בחזרה) והיה לנו חיות עצום מכל זה ואהבת חברים וכעת בערב ר"ח זה נפסק לנו החיות הזה כי נפרדנו (=בגלל ההתנגדות העצומה שלא ידבר עם אנ"ש), והם הלכו ביחד כמנהגם.

ואני הוכרתי כבר ליסע לבדי והייתי בשברון לב וצער ויסורים מאד ובוודאי שפכתי ליבי הרבה מאד על הציון הקדוש מרוב הצער העובר עלי וכן נסעתי בחזרה לבדי ולא השתתפתי עמהם כנ"ל, וכן עשו סעודת ר"ח בבית מדרשינו כנהוג הרבה פעמים והשתתפו גם בני הישיבה עם ראש הישיבה, ור' שלמה וקסלר היה ג"כ משתתף הרבה בסעודה ובלמוד הסיוע ואני השתתפתי

ר' שמואל הורביץ בנישווי בניו ר' אלטר (ג.נ.)

לצפת ואכלה אותה ומזה הרגילה את עצמה לבא בעיר ובכל לילה היתה מסבבת ברחובות העיר והיתה דופקת על דלתי הרפתות של הבהמות וכולנו ירדנו לצאת בלילה מהבית ואבי פעם אחת היה צריך לילך בענינו לסוף העיר ברחוב הראשי וראה אותה מרחוק וגם שמע קולה ורץ לביתו בפחד גדול. עד שהממשלה הרגה אותה ומספרים שהחיה הזו דרכה לעשות כל מיני צחוק לפני האיש עד שהוא צוחק ואז לוקחת השכל ממנו ומושכת אותו אצלה כמו מאגנעט עד שמביאה אותו לתוך המערה שלה ושם לוקחת את מוחו ואוכלת אותו השם ישמרינו מדמיון היצר הרע ורק כשמראין לה אש היא בורחת וגם בלילה בחצי הלילה יש לה יותר כח מחצי הלילה השני ובפרט מביום.

ההתרחקות תכלית ההתקרבות שנת תרפ"ה

והנה כן ביום רביעי פרשת תולדות היה ערב ר"ח כסלו, ומנהיגו היה לילך ביחד מירושלים לקבר רחל רגלי אשר ארך הזמן כמו ב' שעות והינו מדברים ביחד דברי התעוררות וחיות מעבודת ה' וענין רבינו ז"ל ושאר הצדיקים ומעבודת אנ"ש והתעוררותם בעבודת ה' וכן היינו נוהגים להיות יחד רוב היום אצל קבר רחל אימנו ע"ה עוסקים בעבודה ותפילה והתעוררות ואח"כ ג"כ

ממנה הרבה מאד וכל פעם קבלנו ממנו מכתבים במרירות ושיהיה הולך לדוקטור וואלך להתרפאות ובילה על זה ימים ושלא היה יכול לבלוע מאכל ואפי' משקה רח"ל ומיום גבר המחלה ותחבו לו כל יום סטרומנטין בתוך הצואר ולבסוף לקחו אותו על קני רנטגן ואמרו שיש לו סרטן בתוך הקיבה רח"ל ויעצו לו אנשים שייכנס לבית החולים האנגלי ולא רצה בשום אופן ונכנס לבית החולים וואלך ועשו לו ניתוח להכניס המאכל ע"י שפופרת ולא האריך ימים ונסתלק שם בבית החולים ביום כ"ד אלול ועשו לו כבוד האחרון בירושלים עיר הקודש וקברו אותו על הר הזיתים קרוב לקבורת הרב מלובלין ר' שניאור זלמן, ואנחנו קבלנו כל פעם מברקים ממצבו ולבסוף מפטירתו ומובן מאיליו גודל הנחת שלנו שהיה לנו כל הזמן הזה ואחר ימים נוראים נסע אבי נ"י לירושלים עיר הקודש.

אביו של ר' שמואל הרב ישעיה הורביץ בצעירותו (גני הנחל)

ה'צבוע', כמשל ליצר הרע שנת תרפ"ב

וגם בחורף הזה היה מעשה שהיה מוטל נבילה בצפת ומין חיה הברדלס (=צבוע) שקורין דעבע הריחה הריח ובאת בלילה

ההמון והוציאו את כל הנכבדים והביאום אל בית הממשלה והוכרחו לחתום שהם ערבים על כל הקהל אם יארע איזה דבר רע ח"ו, וגם המושל העמיד כלי תותח מול רחוב של הגויים ואמר שאם ירצו לעשות איזה דבר - יפוצצם עם הרחוב שלהם ותיכף התפזרו ונעשה שקט ואין בעל הנס מכיר בניסו איזה נס שהיה לנו אז.

וגם אז נכנסתי ללמוד עם הרב הגאון ר' בעריל מווארשא ז"ל בשיבת היריד"ב (שעל ידו התקרבותי אח"כ לרבינו ז"ל כאשר יבואר לקמן) ואז שלמו מוועד הדתי כסף הצטיינות ולקחתי אז איזה פעמים חמשה פונט כסף הצטיינות. וגם אז נסע דודי ר' אבנר נ"י לירושלים לעשות ניתוח "בבית החולים וואלך" והיה חולה מאוד זמן רב שם ואנחנו הרבינו רחמים, גם מורי ר' בעריל הנ"ל, כי היו ידידים נאמנים עד שעזר לו ה' יתברך ונתרפא וחזר לעיר הקודש צפת ועשינו שמחה על זה וקידוש.

ואח"כ העתקנו דירתנו לדירה השניה הנ"ל אשר סבלנו חולאים רח"ל כנ"ל, וגם שם סמוך לזה בקיץ הזה נחלה זקני ר' אשר יחזקאל ז"ל במחלה מסוכנת רח"ל, וסבל

הישועה של דעת רבינו הקדוש שנת תרע"ח

בשנת תרע"ח נעשיתי בר מצוה, וזה השנה היה רח"ל קשה מכל השנים הקודמים ועבר מה שעבר, ואבי לא יכול להשגיח עלי וגם העניות מעביר על דעת קונו והיה לי ירידה בעבודת ה' מאז והלאה, וגם תמיד היה אומר לי אבי כי אני נולדתי ביום א' בשבוע ועפ"י הגמרא בשבת נראה שאם נולדים ביום א' או יא צדיק גמור שאין כמותו או רח"ל להיפך, כי נברא בו אור וחושך וכו' עיין שם, ועל כן בטבעי כשאני ביראת שמים ובעבודת ה' אז אני בעליה גדולה ואם ח"ו ירידה אני מסוכן ח"ו לירידות גדולות, אבל זה הישועה של דעת רבינו הקדוש, שב"ה נתחזקתי מיום שנתקרבותי לרבינו הקדוש בכל הירידות, שלא ליפול יותר וגם להתחיל מחדש לעלות וכו'.

אם ה' לא ישמר עיר שנת תר"פ

וגם היה המעשה אז בזה הזמן שדרנו בזה הדירה והיתה קרובה לסוף רחוב היהודים שמשם מתחיל רחוב הערבים וראינו שם ששכנו על הגג ראינו כל פעם רקיטות ושמענו רכיבות אופנים ואוטובוסים ולא ידעתי מה זאת ושמענו שהתאספו אז כל הגויים של צפת וגם מסביבות צפת ובדואים בלילה זאת להתנפל על היהודים פתאום בלילה זו והיה לנו נס גדול שנתוודעו מזה הקצינים והשוטרים היהודים וטכסו עצה עם המושל ונכנסו השוטרים היהודים לתוך

צפת העתיקה

וגם המושל העמיד כלי תותח מול רחוב של הגויים ואמר שאם ירצו לעשות איזה דבר יפוצצם עם הרחוב שלהם ותיכף התפזרו ונעשה שקט ואין בעל הנס מכיר בניסו איזה נס שהיה לנו אז

א' פונט שהיה לנו מזה יסורים וצער בלי שיעור, כי המצב בלא זה גם כן חמור והיוקר התגדל, והשתדלתי עם הד"ר שפיגל והוא נסע אתי לבית טיפת חלב לראות את הפנקס מהילדים שלי שיחיו, ובא לשם ולא היתה אז האחות והלך אתי משם לביתי ובדק הילדים שיחיו בבריאותם, ומשם הלך עוד הפעם לטיפת חלב וראה שם הפנקסים מהילדים שיחיו איך הם צריכים להבריאם.

וגם ציווה עלי להביא אצלו את בני אהרן הנ"ל שיבדוק אותו היטב, וכן עשיתי ובאתי אצלו עם בני ובדק אותו במכון רנטגן וכן שאר בדיקות, (והחסרון של הפונט הנ"ל גרם אחר כך לחולי הקשה מאד של בני הקטן נ"י כי בזה הכסף הייתי משגיח עליו ונותן לו מאכלים טובים לבריאותו, אבל כאשר נחסר זה לא היה ביכולתי בשום אופן לעשות זאת, ועל כן היה הולך וגרוע עד שנחלש מאד ונחלה בחולי גדול מאד כידוע, וב"ה שיצא ממות לחיים אבל עדיין חלוש כח וסובל על שיעול חזק וה' ירחם, וגם על כל פנים עיקר חיותו הוא מהחלב שפעל הד"ר שפיגל כמובא להלן, שעל כל פנים יש לו זה להחיותו אף על פי שאינו מספיק כי הוא צריך עוד כמה דברים טובים להחיותו כמו חמאה ושמנת ומרק בשר וכו' כמו שמצווה הד"ר אבל אינני יכול להועיל לזה, אבל ב"ה שעל כל פנים יש החלב שבזה לבד אנו מחיים אותו על כל פנים ה' ירחם), ואבל על כל פנים הועיל השתדלותו ליתן חלב שבביל הילדים ובדאי היא הצלה גדולה עבורם.

לקח השאלה לעיני הקהל והפך המולייתא מצד אחד לצד השני, ואמר תיכף שזה כשר כי לא ניקב משני הצדדין ועל כן אפילו המולייתא בעצמה גם כן כשר, וסיפרתי לו כי שני קצבים גם כן עשו כך והכשירו אותה ונהנה לו הדבר הזה, ובפרט היה שמח מאוד כי כשר הוא לכל הדעות ואין עוד שום שאלה הנוגע לרבים כאלו, וביקשני שאודיע להמורה הוראה הנ"ל כדי שישמח גם כן בזה.

ואחר כך הלכתי משם לשמעון הצדיק ובפרט שהוא יום עשרה בטבת תענית ציבור ויום פטירת מורינו מוהרנ"ת זצ"ל ושהיתי שם מעט, והלכתי חזרה להעיר בבשורה הלזו ושמחנו כולנו על זה מאד, ואת המולייתא השלכנו לאשפה כי לא רצינו לאכול משאלה אף על פי שהוא כשר, ועל כל פנים היה לי היום הזה טרחה גדולה כנ"ל וקיבלתי את זה לכפרת עונות.

וכן היה לי יסורים היום הזה מבני הגדול נ"י שהיה בלילה כל הלילה על אצל רחל אמנו כנ"ל, אבל נחלה על הקיבה וגם היה לו חום, ועל כן לא הלך אתנו לקבל שבת אצל הכותל מערבי כמנהגינו וכן לא יכול לילך בשבת בבוקר לבית הכנסת, והיה לי מזה יסורים וצער הרבה ובכיתי לפני השי"ת שירפא אותי. וגם אז היה לי יסורים גדולים מבני אהרן נ"י שסבל על הרגלים מפצעי חורף, וסבלנו הרבה מקור, כי הזכוכיות שבורים והיה בני נ"י לא יכול לישון מכאב פצעי הרגל, והיה צועק מאד כל הלילה, והיסורים שהיה לי מזה אין לשער, וגם אז נתוסף צער ענין חסרון

כן לא הסתכלתי על זה מפני שהוא זכות הרבים שלא יהא מכשול הרבים בטריפות כנ"ל, והכלל שהלכתי ובאתי עם החתיכת מולייתא (קישקע) שעליו השאלה והכנסתי להקצב שלי והראיתי לו, והתחיל להביט ולהסתכל על זה מכל צד והפך אותו מצד השני והראה לי שהוא כשר כיון שלא ניקב מעבר אל עבר (היינו משני הצדדים), וקרא גם לעוד קצב מובהק וגם הוא אמר כן.

אבל אני לא רציתי לסמוך עליהם, ונתנו לי עצה שאכנס בבתי נייטין להרב בענגיס הראב"ד שהוא יראה השאלה, והלכתי תיכף ושאלתי על ביתו והראו לי ולא מצאתיו בבית, ואמר לי שהוא בבית הכנסת ומתפלל מנחה, והלכתי תיכף לבית הכנסת ומצאתי שהם עומדים שמונה עשרה בלחש וחיכיתי כל הזמן עד שגמרנו כל התפילה, ואז נגשתי אליו עם השאלה ושאל אותי הזוהו השאלה שכבר היה אצל המורה הוראה, וסיפר לי כלל האנשים איך שבא אליו המורה הוראה הנ"ל בחלישותו במסירות נפש על ענין שאלה חמורה כזאת הנוגע למאות אנשים ולהתייעץ עמו עבור זה. והם עסקו ביחד בדין זה וחפשו היתרים, ובקושי רב הכשירו את הכל מפני שלא ידוע מאיזה בהמה זה המולייתא, וכבר נתערב בכמה בהמות אחרות, וגם לא ידוע מי לקח מבהמה זו, ועל כן מפני הפסד מרובה נפסק אצלם שזהו כשר, וגם על הבשר שלי הקודם שנמלח עם המולייתא, שגם כן לא נמלח ביחד ממש רק למטה על זה הדף, גם כן הכשירו, ורק המולייתא בעצמו ישליכו לאשפה.

ועכשיו שבאתי עם השאלה בעצמה

ואף על פי כן הבשר הקודם גם כן לא זרקה לאשפה כי חיכינו עוד לברר ההלכה על אמיתתה, וכאשר באתי הביתה עורר אותי שכנינו הנ"ל כי זה טריפה וודאית הדקין ואם כן כל הבהמה הגדולה הלזו היא טריפה, וכל האנשים שלקחו בשר ממנה צריכים לזרוק הבשר ואם ביטלו את הבשר צריכים להכשיר הכלים או לשברם, ואם הבהמה נתעברה בתוך שאר בהמות אם אין שישים לנגדה צריכים לאסור כל הבהמות של זה הקצב.

ואם כן, זה הוא דבר הנוגע לכלל ישראל, ועל כן אמהר לילך לחוץ לעיר להקצב לעוררו על זה שיודיע לכל אלו שלקחו מהבהמה כנ"ל, ואני אף על פי שלא היה לי כח נזדרזתי לזה כי זה תיקון הרבים, ולא לקחתי את החתיכה מהדקין שיש עליו השאלה כי היה ברור אצלי כמו שאמר שהוא טריפה וודאית ואין להסתפק על זה.

ויצאתי עוד פעם לחוץ לעיר ואמרתי להקצב שיראה לאסור את הבהמה ולהזהיר האנשים שלקחו, והשיב לי כי כבר מעורב עם הכל ביחד וגם אינו יודע מי לקח מזה הבהמה, ושחק מהשאלה לגמרי.

ואמר שאני אביא לו השאלה והוא יברר שהיא כשירה ואינו טריפה, ומה שהמורה הוראה אסרה, זה בגלל שהוא אין לו פרקטיק ובקיאות באלו הדברים, ועל כן אם לא אביא את השאלה אין מה לדעת, והוכרתי לרוץ עוד הפעם להעיר להביא את השאלה ולקחתי את השאלה, וסיפרה לי זוגתי כי המורה הנ"ל לא יכול לסבול מלשקוט על זה כי הוא ענין חמור ונוגע להרבה הרבה אנשים, ועל כן רץ מחוץ לעיר גם כן להתייעץ עם האב בית דין הרב בענגיס, מה לעשות בזה.

ואני לא נחתי ולא ישבתי רק רצתי תיכף עוד הפעם מחוץ להעיר בכל כוחי (ובין כך לקחתי עוד הפעם בשר, שלקחתי בהקפה אצל הקצב, כי יראתי אולי הבשר הקודם הוא טריפה כאשר אמר שכני המורה הוראה הנ"ל כי הוא שאלה חמורה כנ"ל, ואחר כך לא אשיג עוד בשר כי הוא ערב שבת אחר חצות, וגם לא יהיה זמן להכשרת הבשר בשריה ומליחה, ועל כן הבאתי הבשר, וזוגתי תיכף התחילה להכשירו, וגם שאר הבשר של אתמול שיש עליו שאלה שנמלח ביחד עם הדקין (שקורין קישקע) לא השליכה עדיין אולי יצא הדין שהוא כשר).

וכבר הייתי עייף ויגע מאד מכמה פעמים שהלכתי הליכה וחזרה מהעיר לחוץ לעיר ומחוץ לעיר לעיר כנ"ל, וזה היה יום עשרה בטבת כנ"ל שהוא יום צום, ואף על פי

ר' שמואל הורביץ בחופת בנו ר' שבתי, משמאל מחותנו ר' יונה לבל (גנזי הנחל)

קבר ר' שמואל הורביץ (גנזי הנחל)

היה לקח עם יין) כל ימי חייה, ואז הבחינה מעלת חתנה שהוא זיכה אותה בזכות כזה והיה לה לכלכל שיבתה עד היום האחרון והתחרטה על הקללות והבזיונות שהיתה נותנת לו תמיד והבינה שהוא טוב לה מכל בניה וחתניה.

היה לקח עם יין) כל ימי חייה, ואז הבחינה מעלת חתנה שהוא זיכה אותה בזכות כזה והיה לה לכלכל שיבתה עד היום האחרון והתחרטה על הקללות והבזיונות שהיתה נותנת לו תמיד והבינה שהוא טוב לה מכל בניה וחתניה.

חסיד זירא שנת ת"ש

ושאלנו תיכף את שכננו המורה הוראה, ואמר שעל פי דעתו הדקין אסורים וגם הבשר כי נמלח ביחד ובלעה מהטריפה, ועל כל פנים הוכרתי לצאת למאה שערים אל הקצב וליקח בשר אחר על שבת כי כבר היה ערב שבת קודש בחצות היום, ועשיתי כן ובאתי אל הקצב וסיפרתי לו והתמיהה על זה כי הוא מילתא דלא שכיחא, ולקחתי אצלו עוד פעם בשר, ורצתי הביתה לעיר העתיקה כדי שתספיק להכשיר הבשר בשריה ומליחה ואחר כך לבשל הבשר לצורך שבת, וכן עשתה.

והנה ביום זה היה לי צער וסבל עוד וכתיתת רגלים כמה פעמים מהעיר לחוץ לעיר ומחוץ לעיר לעיר, היינו כי מנהגי היה אז ליקח על שבת ביום חמישי דקין שקורין "קישקע" למלאותו בתוך הפשטידות, כי נותן הרבה טעם ושמנונית בתוך הפשטידא והוא ממש עונג שבת, וכן ביום חמישי זה לקחתי גם דקין והבאתי לביתי, ומלחו את

תשובה מאהבה

סיפור התקרבות מופלא של
מי שנטש את חיי ההבל מתוך
רצון לייסד את עולמו על אדני
תורותיו ועצותיו של אור האורות
| שיחה מיוחדת עם הר"ר שמואל
טל שליט"א בה הוא מגולל את
מסע חייו מחיפוש בקצה העולם
אחר אור לנפשו ועד התגלות
דרכי ההשגחה שהביאו לניצוץ
הקטן שבסוף הפך לאש גדולה
של קירוב והפצה לרחוקים

הדר קבלוה מאהבה

ר. לאוב

מאז שהתקרבותי לרביה"ק עולה בי לעיתים תמיהה,
איך חייתי לפני כן בלעדיו?... אצל הרב'ה מקבלים את
הכח לעבוד את ה' בכל עת. הסוד שלנו נצמא בספרים
של הרב'ה, שם מאירים שכלו פניו וחכמתו, וכל אחד,
כפי מה שמשער בליביה, יכול לשאוב משם כח...

ה

מקלט היה מואר באור בהיר. הקירות הלבנים התמזגו להפליא עם התאורה הדלה משהו, ויצרו אווירה פשוטה ונעימה. הוא חצה את מפתן הדלת ותר אחר ידידיו שנעלמו מהגוף. לפי מה ששמע הגיעו להשתתף בשיעור שעמד להתקיים כאן.

הוא בחן את יושבי האולם הקטן. הם ישבו על כיסאות פלסטיק פשוטים ודיברו ביניהם בליחשושים, ממתנינים לבואו של המרצה. את שני חבריו שחיפש הוא לא מצא. 'מעניין איפה הם' חלף בו הרהור. כשנפנה לצאת עצר אותו מישהו הדור פנים. "שלום עליכם" הושיט לו יד וחיך בחמימות, "לא תישאר קצת?". הוא הביט רגע על האיש "לא, לא, הרב, באתי רק לחפש מישהו".

הרב לא וויתר "בסדר, לא נורא, אבל אם אתה כבר פה, בא תכנס, תשמע קצת דברים טובים...". "כבוד הרב", הוא אומר "אני כלל לא מפה, זה לא בשבילי". עיניו של הרב חייכו, "גם אני לא מפה, אבל עושה לי טוב לבוא הנה, בא תנסה". הרב הצליח לשכנע אותו להיכנס.

איש מהנוכחים לא תיאר לעצמו, גם לא הרה"ח ר' שמעון טייכנר שליט"א שהעביר את השיעור, כמו גם האיש עצמו, כי אותו אדם שעד לפני רגע לא חלם להשתתף בשיעור תורני - זה או אחר - עתיד עוד להפוך לאחד מהמקורבים ביותר לרב טייכנר, ואף ינהל שנים רבות חלק מפעילויותיו שלו.

"תבינו" מסביר ר' שמואל, איש שיחנו. "באותן שנים היה איזה ארגון מסויים שהחזיר אנשים בתשובה, ודרכם הייתה ברעש ובהפחדות, בעיקר דיברו על עונשי הגיהנום, על עונש ענק שמחכה לנו, מה שריחק אותי מעולם התשובה. כשפגשתי את הרב טייכנר בחדר המדרגות, כשהתחנן אלי להשתתף בשיעור, נדהמתי מהרכות והנעימות. לא הכרתי גישה אחרת מצורת הפעולה של הארגון ההוא. וכך השכנעתי להיכנס...."

לבל ידח ממנו נידח

ר' שמואל גדל בבית הוריו שבנתניה. "לדאבוני לא שמרתי תורה ומצוות, למרות שבבית הורי שמרו שבת ועוד כמה דברים. את ילדיהם הגדולים, וביניהם אנכי, הם שלחו לבית ספר כללי, ורק אצל יתר הילדים הבינו כי ראוי יותר לשלוח לבית ספר דתי. בכל אופן, לי לא היה משמעות לכך שאני יהודי, זה לא אמר לי דבר".

"המסלול שלי היה דומה למסלולו של כל בחור אחר באזור שלי, אם כי עד היום אני מודה לה' שמעולם לא נגעלתי במאכלות אסורות או חמץ בפסח. ומהר מאד עשיתי את מה שכולם עושים: הלכתי לחפש את עצמי בעולם הגדול. בסיום המסע הגעתי לאוסטרליה, שם מצאתי את עצמי מנהל כמה מסעדות. הייתי שם קרוב לשש שנים".

"היום" ר' שמואל מתבונן לאחור, "אני יודע שאוסטרליה היא ארץ חלם. כאילו יש שם הכל אבל בעצם אין שם כלום. המקומות שהסתובבתי היו ריקניים וחסרי תוכן, בבחי' 'דעת חסרת מה קנית'. שם אין 'דעת', אז אין את האושר הרוחני שהיום ב"ה אני זוכה קצת לחוש. אבל אז, הוא ממשיך, "העסקתי את עצמי היטב כדי לא לחוש את החלל הריק שבקרבי".

לר' שמואל נותרו גם אחים צעירים בארץ. "בבר מצווה של אחד מאחי" הוא מספר, "חזרתי לארץ להשתתף בשמחה המשפחתית. תכננתי לחזור לעסקי באוסטרליה, אך 'רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום', הוא מדקלם. "הקב"ה בחר לי מסלול כאן בארץ, לא באוסטרליה" הוא מוסיף.

באותה תקופה פתח אחיו 'חנות לממכר פיצה' בהרצליה, וביקש עזרה מהאח המנוסה. "נעתייתי לאחי, וכך נשארתי בארץ לעזור בניהול העסק".

"מה שקרה" הוא ממשיך, "שני ידידים מאוד טובים שלי חזרו בתשובה. לא ממש ידעתי מה זה אומר, אבל הם נעלמו מהגוף, ומידי פעם תהיתי איפה הם, מה קורה איתם. יום אחד נודע לי שאחת לשבוע הם משתתפים בשיעור שמתקיים סמוך לבית הורי. אמרתי לעצמי שאחרי העבודה אקפוץ לשם לדרוש בשלומם".

'זהו' מחייך ר' שמואל, מכאן, הכל היסטוריה. את חברי אומנם לא פגשתי, אבל את עצמי כן פגשתי שם. השיעור של ר' שמעון טייכנר היה כל-כך מרגש, הוא דיבר לנשמה. הוא התייחס לכל מיני דברים שאנחנו פוגשים בחיים, ועל התכלית של החיים. כאמור, חששתי מאיומים ויוכחים והתכשיות, אולם זה היה משהו אחר לגמרי. הוא דיבר בנעימות ובשפה עשירה, וממש

ללמוד וללמד. שיעור בישיבת אור הנצח בהוד השרון

ידע לדבר עם כל המקורבים בשפתם שלהם". "היום" מוסיף ר' שמואל, "אני יודע שהוא דיבר דיבורים מרבינו הק' המחיים כל נפש, זה היה שיעור בליקוטי מוהר"ן. אבל אז לא ידעתי מה זה רבינו, ויותר נכון לא ידעתי כלום...".

"התברר לי כי השיעור הוא שבועי, וכך מצאתי את עצמי משתתף בשיעור גם בשבועות שלאחר מכן. הבעיה הייתה שהייתי מגיע אחרי שעות עבודה, מה שהקשה עליי להתרכז בשיעור. אז הבאתי איתי מכשיר הקלטה והייתי מקליט את השיעורים ובבוקר, בדרך לעבודה, הייתי מאזין להם. עד היום יש לי אוסף קלטות שלו, אולי שלש מאות קלטות של שיעורים בליקוטי מוהר"ן".

"כחודש אחרי שהתחלתי להשתתף בשיעורים לא יכולתי להשאר שווה נפש, ראיתי שהאמת נמצאת כאן. התחלתי לשמור שבת, ולאט לאט גם שיניתי את הופעתי החיצונית, גידלתי פיאות וזקן וכו'".

'הקב"ה אנחנו אוהבים אותך'

"באותה שנה לא זכיתי להיות באומן בראש השנה" אומר לנו ר' שמואל בנימה של צער. "היה לי צד לנסוע, אבל אחרי ספקות והתלבטויות נשארתי בארץ. ואילו שני חברי שחזרו בתשובה אותם חיפשתי כן זכו לנסוע. כשפגשתי אותם כאשר הם חזרו, היה להם כזה אור של רשימו על הפנים, משהו מיוחד, כך שמיד ידעתי כי בשנה הבאה גם אני אזכה להסתופף באומן בראש השנה... ואכן, בשנה שלאחר מכן ב"ה זכיתי!".

"היה זה משהו שלא אשכח לעולם" הוא משתף, "אחד הדברים הטובים אצלי חזק. נסעתי עם כמה חברים מנתניה, והיינו בדירה עם המון אנשים, ביניהם גם הרה"ח ר' יוסף ווינגוט שליט"א, מו"ץ בקרית צאנז".

"כמו כולם, הלכתי גם אני בליל ראש-השנה להתפלל ב'קלויז'. מה אני יגיד", מתאר ר' שמואל, "לא ידעתי מימיני ומשמאלי... כל הפרצופים סביבי היו זרים לי, אלו שהכרתי מהדירה התנדפו להם, וכלל לא הבנתי איפה אוחזים בתפילה ומה עושים עכשיו... כשהסתיימה התפילה ניגש

אלי יהודי מבוגר והדור פנים שראה אותי תועה ונבוך הוציע לי שנשב ונלמד כמה דקות, עד שכולם יתארגנו ויצאו. לא התנגדתי. ישבנו כרבע שעה ולמדנו מסכת סוכה. לימים, הוא מוסיף, "התוודעתי שהיה זה הרה"ח ר' מיכל דורפמן זצ"ל. היה לו עניין שילבשו כיפה לבנה בראש-השנה, אז הוא הוציע לי כיפה כזו במקום הכיפה הרגילה שלי... בזמנו תהיתי על כך", הוא מחייך.

באותה שנה התפללתי בלילה הראשון של ראש השנה ב'קלויז'. ביום השני של ראש השנה הלכתי להתפלל בציון" נזכר ר' שמואל. "שם נפתח הסדר והלב שלי נשפך שם כמים. זכיתי לכזו תפילה מרוממת שאין לי שום מילים לתאר אותה. היה זה גם באותה שנה בה שרו שם לראשונה את השיר המפורסם 'הקדוש-ברוך-הוא, אנחנו אוהבים אותך', ובאיזה שהוא שלב התחילו לשיר את זה שם, עד שהמקום ממש געש כאש להבה! כאשר יצאתי הייתי כמרחף באוויר, כפי שרבינו הק' אומר לגבי התחושה כשיוצאים מהתבודדות טובה. הרגשתי איך הנפש שלי מתעלית מרוב אושר ותענוג".

"למרות הקטנות שנפלה עלי בלילה הראשון" מוסיף ר' שמואל, "התחברתי כל-כך לתפילות והניגונים הללו. אני לא יכול לוותר על התפילה

החמימות שהמיסה את ליבי. הרה"ח ר' שמעון טייכנר שליט"א

בנוסח המתוק הזה, לפעמים אני מרגיש שהנשמה שלי רוצה לצאת מרוב מתקנות! אומר ר' שמואל בערגה.

"במשך שנים" הוא מספר, "התעסקתי עם הבאת מקורבים לאומן. הייתי דואג להם לאוכל ושינה, הרצאות ותפילות ועוד. היה זה בראש השנה האחת לפני הפעם האחרונה שהיית באומן, כלומר" הוא מחשב, "לפני שנתיים וחצי, כי בראש השנה האחרון עם כל הבלאגן לא זכיתי להגיע לאומן" נימה כאובה נשזרת בקולו, "שכרתי אז מתחם מיוחד לכ-200 מקורבים שזכיתי להביא לאומן, ובאותה שנה הייתי עסוק עד למעלה מראשי עם הפרוייקט הזה והתפללתי במניין שארגנו במתחם. מה אני אגיד לכם, למרות התפילות הנעימות שהיו לנו, זה היה מאוד מאוד חסר לי! לעולם לא אחזור על כך שוב", הוא מציין. "אבל בסופו של דבר" הוא חוזר לנסייעת הבכורה שלו, "באומן הרגשתי שמצאתי את שאהבה נפשי. ממש כפי שרבינו הק' אומר, כן להתפלל לא להתפלל - העיקר להיות אצלי על ראש השנה. חשתי כי נשמתי נמצאת היכן שהיא אמורה להיות".

הישועה בזכות התפילה בציון

באותה עת, חוזר ר' שמואל לסיפור חייו, עם העסק של המסעדה. "המקום בו היא הייתה ממוקמת לא היה מיועד למי שרוצה להתעלות בטהרה וקדושה, והתלבטתי מה עלי לעשות בנוגע לזה. ואכן, התייעצתי עם ר' שמעון טייכנר והוא סבר כי אל לי להמשיך שם".

"מיד לאחר שהחלטתי שאני עוזב את העניין התחלתי בניסיונות למכור את העסק, אך למרות שהיה זה עסק רווחי מאוד עם הכנסות גבוהות, הקב"ה כנראה רצה את התפילות שלי. לא הצלחתי למכור אותו, והמשכתי לנהל אותו משך קרוב לשנה וחצי נוספים. שנה לאחר מכן הייתי שוב אצל הרב'ה בראש השנה, שם בכיתי בציון על כך שאני רוצה טהרה וקדושה, וכי מה כל חפצי - רק לעבוד את ה' ולהתקרב אליו. ואכן" מספר ר' שמואל, "לא זמן רב אחרי ראש השנה נכנס מישהו ופשוט קנה את כל העסק!".

"מיד לאחר שמכרתי את הכל" ממשיך ר'

"ממש הרגשתי שאני הולך ממקום יישוב למדבר צחיח. עזבתי סביבה מוכרת, מקום שהייתי רגיל אליו, והלכתי למקום עם נימוסים שונים ואופי אחר, ממש הרגשתי שאני הולך בארץ לא זרועה. כל הזמן הייתי צריך להתחזק בעצמי שהכל כדאי, העיקר להיות במקום נקי ומבורר, הכי טוב ששייך, הן לי והן לילדיי"

שמואל את מסעו, ונכנסתי לשיבתו של הרב טייכנר, ישיבת 'אור הנצח' שבהוד השרון, שם המשכתי להתחזק ולהתעלות במשך קרוב לארבע שנים, עד שזכיתי להקים את ביתי."

המשפחה מתעוררת

מה עם ההורים והמשפחה?

"מצד אחד" מסביר ר' שמואל, "זה לא היה זר להם. כבר אז היה להם קשר ליהדות. אולם מאידך הם גם לא הורגלו לכגון דא. הם היו מתלוננים על הקיצוניות, היו שואלים אותי למה צריך כיפה שקורה ופאות שכאלו, וזקן ארון... אבל תודה לקל, הם לא הערימו קשיים או הביעו התנגדות". "ב"ה כשנתיים לאחר שהתקרבתי זכיתי גם לקרב את אחד מאחיי, הצעיר ממני בכמה שנים. הוא היה רחוק לגמרי, גם הוא טייל קצת בעולם. הוא היה איש עסקים מצליח, עם תארים בכירים... הקב"ה עזר לי להביא אותו לאומן לראש השנה, ושם כנראה עברה נשמתו זיכוק ותיקון, כי ברגע בו חזר לארץ פשוט עזב הכל והתקרב לגמרי. הוא היה גר אז בירושלים ורצה להישאר שם, לכן הלך ללמוד בישיבה למקורבים. היום" אומר ר' שמואל בסיפוק, "כבר חלפו מאז כ-17 שנים, והוא אברך ירא שמים עם משפחה מיוחדת בת ששה ילדים בלעה"ד כ"י."

"גם את אבא שלי הצלחתי להביא לאומן" מפתיע ר' שמואל. "הוא היה רגיל עשרות שנים לתפילות בבית כנסת שלו, וקצת חששתי איך יגיב על התפילות באומן. אבל ב"ה שמעתי אותו מספר למישהו כי 'תפילות כמו באומן אין בשום מקום בעולם! פעם ראשונה שהרגשתי שאני מתפלל. כיום ב"ה אבי נמצא איתנו יחד וכבר זכה לסיים כמה פעמים את הש"ס כולו".

ר' שמואל חוזר לשנים שלו בישיבת 'אור הנצח'. "כשהגעתי לשיבה קיבל אותי הרב ניסים בהר. כאשר פגשתי אותו" הוא נזכר, "הוא התחיל לספר לי כל מיני דברים מהעבר שלי ופרטים שונים שבפשטות לא היה אמור לדעת. הייתי בטוח שרוח הקודש נגלה מול עיני...". מחייך ר' שמואל, "אולם בסוף התברר שפשוט, הוא עצמו גם חזר בתשובה עשר שנים לפני, ולפני כן היה

אחראי על שיווק קו של גבינות באוסטרליה, כשאחת מנקודות החלוקה הייתה אצלי... הוא פשוט זיהה אותי...".
"אחרי החתונה המשכתי ללמוד בישיבה, וזכיתי גם לנהל אותה במשך 12 שנים, עד לפני כשנתיים שהמקום עבר תהפוכות ונאלצתי לעזוב. ראיתי בכך סימן מן שמיא שהגיע הזמן לעשות למען עצמי וביתי ועזבתי הכל. היום אני מתגורר באלעד ועוסק בתורה ב"ה".

הזוי גולה למקום תורה

"למרות שהמשכתי בישיבה שנים רבות" אומר ר' שמואל, "ב'הוד השרון' גרתי רק כשנה ומחצה, עד שנולדה ביתי, והחלטתי, למען חינוך ילדי ועתידם, לעבור למקום שמור יותר. כך מצאתי את עצמי מתגורר באלעד, כשמדי יום הייתי נוסע משם ל'הוד השרון'".

"במשך כמה שנים" מוסיף ר' שמואל, "כאשר הגיע בני לגיל שצריך לשלוח אותו ל'חיידר', רציתי שילמד במקום הכי טוב ששייך, ומשכך הסכמתי למסור את נפשי ומידי יום הייתי לוקח אותו לבני-ברק, שם למד בחיידר של 'ברסלב' בני ברק, וכך התארכה נסיעתי היומית והפכה למסלול ארוך מאד, אלעד - בני ברק - הוד השרון, וחוזר חלילה. מרחק של כמעט שעה

נסיעה", הוא מציין.

ר' שמואל מסביר מה גרם לו לעבור לאלעד ולהיטלטל בכל יום עם בנו בני ברקה. "הייתי מוכן להקריב כל שיכולתי כדי שילדי יצליחו להשתלב עם רעיהם באופן טבעי. ילד - מזכיר ר' שמואל את המשנה הידועה, - הוא כמו נייר חלק, אז שווה לי להטמיע בו את המיטב של החינוך של אני"ש על פי המסורת הצרופה, בדרכו של רבינו הקדוש מהתלמידים ההגונים, על מנת שיהיה חקוק בו לגמרי, גם אם הדבר דורש ממני המון". הוא מוסיף "לדעתי, הורים שיעשו את המאמץ להשתלב בין אנ"ש היראים, במסגרת האפשרויות המתאימות, גם אם זה ידרוש ממנו הקרבות שונות, בעז"ה יהיה לילדי יותר קל להיות אחד מן המניין אחר-כך, בלי תווית שלפעמים נשארת".

"אז" הוא משתף אותנו, "ממש הרגשתי שאני הולך ממקום יישוב למדבר צחיח. עזבתי סביבה מוכרת, מקום שהייתי רגיל אליו, והלכתי למקום עם נימוסים שונים ואופי אחר, ממש הרגשתי שאני הולך בארץ לא זרועה. כל הזמן הייתי צריך להתחזק בעצמי שהכל כדאי, העיקר להיות במקום נקי ומבורר, הכי טוב ששייך, הן לי והן לילדי. ואכן" מוסיף ר' שמואל, "ב"ה אני זוכה לראות את הפירות. זה היה שווה".

ערב ראש השנה בציון. באדיבות: גולדברג

ללמוד וללמד

"סך הכל הייתי ב'אור הנצח' כעשרים שנה! כל אבן וכל שיח אני מכיר שם...". ר' שמואל מספר מעט על תולדותיה של הישיבה. "על השנים שלי ב'אור הנצח" הוא אומר, "אני יכול לספר בלי סוף. ר' שמעון טייכנר היה מגיע במשך שנים להוד השרון, עיר הסמוכה לפתח תקווה, וחסרה אפילו קורטוב של יהדות. הוא היה מקרב אנשים, מוסר להם שיעורים ומגלה שם את אור ה'. בשלב מסוים הוקמה שם מעין ישיבה, אך לא היה בכוחו של ר' שמעון לתחזק אותה, והרב ניסים בהר קיבל על עצמו לנהל את הישיבה. כך היה הוא אחראי על תחזוקת המקום, בעוד הרב טייכנר אחראי על ארגון השיעורים וכל שאר העניינים הקדושים".

"הישיבה הזו החזירה מאות נשמות אבודות לאבינו שבשמיים. אספר את סיפורו של אחד מהם" אומר ר' שמואל, "סיפור ממש מיוחד. היה בחור, בן טובים שלצערנו סרח והידרדר מטה מטה. הוא הסתבך בעבירה פלילית חמורה, והיה צפוי לעונש מאסר. איך שהוא סידרו אותו לחלופת מעצר ב'אור הנצח', ואכן הרב ניסים נתן לו פינה שקטה בישיבה. הבחור הזה לא היה לו שום דבר עם תורה ומצוות. ולי זה היה קשה מאוד, ופניתי להרב ניסים ואמרתי לו שהוא משמש דוגמה לא טובה לבחורים וכו'. הוא הניח יד על כתפי ואמר לי 'כשתהיה במקומי, תבין שכל נשמה צריכה סבלנות. התאזר מעט בסבלנות ותראה'".

"אקצר מעט" הוא ממשיך, "היה בישיבה תחרות בה היו לומדים את הלכותיו של ה'בן איש חי', ולאחר-מכן עומדים למבחן שבו היו מתמודדים עם שאלות מאתגרות, עד לשלב שבו נותר זוכה אחד. הבחור החליט שהוא משתתף בתחרות הזו, והתחיל ללמוד בן איש חי. ואכן, הוא ניגש למבחן, ולקראת סיום נותרתי אני מתמודד מולו. ראש הישיבה עשה לי סימן כזה שאתן לו לנצח, וכך עשיתי".

"מאותו יום הוא שינה את כל ישותו. הוא החל להתלבש כבן תורה, להשתתף בתפילות ולשמור שבת. עד שבסופו של מעשה הוא החליט להגיע לישיבה, והפעם כתלמיד מן המניין".

"היום" מתרגש איש שיחנו, "הוא ראש כולל חשוב באחת מערי פריפריה של כמה עשרות אברכים, ועוסק שם בקירוב בני נוער, ממש תלמיד חכם ועוסק בעבודות קודש. כל פעם שאני נזכר בו אני אומר לעצמי אילו לא קמה הישיבה אלא בשבילי - דיינו!".

"כעבור כמה שנים טובות" שב ר' שמואל לדברי ימיה של הישיבה, "התקשו מנהלי הישיבה להמשיך לנהל את המקום, שכבר התבסס לכדי ישיבה מצויינת לבחורים, ואף כולל חשוב לאלו שהתחננו וברחו להמשיך בהוד השרון, וכמה מהתלמידים היותר וותיקים, ואני ביניהם, החליטו שהם ימשיכו לתחזק את הישיבה. כך בעצם החלפתי את מקומו של הרב ניסים בהר בניהול הישיבה, במשך כ-12 שנים".

"רובנו ככולנו החשבנו את עצמינו לשומעי לקחו של הר' טייכנר. הוא היה מיעוץ לנו בכל אשר היינו צריכים. הוא מסר אצלנו שיעורים לרוב ללא כל תמורה. בבוקר היה מוסר שיעור לתלמידי הישיבה, ובערב לציבור שהתגורר באזור. כאשר את כל זאת הוא משקיע לעיתים, אף ללא קבלת החזר על ההוצאות המינימליות. בשלב מסוים כבר לא יכול היה להגיע בשעות הבוקר - שעות מסירת השיעור שלו, והתחלתי לתור אחר מישהו אחר".

ר' אברהם יצחק מתמסר למלאכה

"במקום מגורי" מספר ר' שמואל, "היה מתקיים שיעור קבוע של הרה"ח ר' אברהם יצחק כרמל זצ"ל, ואני הייתי משתתף בשיעור הזה. פתאום חשבתי שהוא האיש המתאים ביותר, הלא מי כמוהו ידע ללכת כנגד רוחו של כל קהל שעמד מולו. הוא הכי מתאים".

"לאחר אחד השיעורים ניגשתי אליו ושאלתי אותו אם הוא יוכל לבוא אלינו ל'הוד השרון'. בתחילה הוא התחמק, וטען שיש לו כבר 17 שיעורים(!) במשך השבוע ברחבי הארץ, וקשה לו להתנייד. הצעתי לו שאני אסיע אותו, ואולי שינסה פעם אחת. הוא נעתר לתחנוני. ואכן, אחרי הפעם הזו הגיע אלינו בקביעות למשך כארבע וחצי שנים, כשבכל הפעמים הללו אני זכיתי להסיע

אותו מביתו שבבני ברק להוד השרון וחזור".

"עד היום אני מתפעם כאשר אני נזכר בו" נוצצות עיניו של ר' שמואל. "היה לו פעילות ענפה גם במהלך הנסיעות הללו. הוא היה מקבל אלפי שיחות מאנשים בארץ ובעולם, כל שיחה משהו אחר. עם אחד היה מדבר משהו פשוט, ובשיחה הבאה דן על דיוק עמקני בתורת האר". וכל אחד מהם היה בטוח שהוא האיש הקרוב ביותר אליו! גם אני זכיתי שהיה לי קשר קרוב אליו".

"הנימוסים שלו היו גם הם עם חן מיוחד. לפעמים כשהייתי מגיע לאסוף אותו הוא היה שקוע בלימודיו בביתו, ולא היה שומע את הטלפון. וכשירד היה מתנצל בכזה מאור פנים. משהו שאי אפשר להסביר".

"הוא העמיד אצלנו תלמידים הרבה, שרובם ככולם פזורים היום ברחבי הארץ, אברכים מכובדים העוסקים בתורה ובעבודת ה'" מסכם ר' שמואל. "זכיתי גם להביא כמה וכמה מגדולי אנ"ש למסור שיעורים, עם חלקם יש לי קשר עד היום, כמו הרה"ח ר' אליהו גודלבסקי שליט"א, ועוד".

הרבי נותן לך כוח

ר' שמואל מוסיף כמה מילים. "מאז שהתקרבת לרביה"ק עולה בי לעיתים תמיהה, איך חייתי לפני כן בלעדיו?... כמו שאמר יתרו, אחרי שניסה עוד ועוד עד שגילה את ה', 'עתה ידעתי כי גדול ה': אצל הרב'ה מקבלים את הכח לעבוד את ה' בכל עת. הסוד שלנו נצמא בספרים של הרב'ה, שם מאירים שכלו פניו וחכמתו, וכל אחד, כפי מה שמשער בליביה, יכול לשאוב משם כח. מי שמרגיש קצת חלש מוציא משם התחזקות עצומות, ומי שבדרגה גבוהה יותר מוציא משם אורות שכאלו שמראים לו כי לא השיג עדיין את אפס קצהו של גדולתו ית'. אשרינו ומה טוב חלקינו" הוא מסיים.

היום ר' שמואל עובד את ה' בצנעה בעיר מגוריו, מסתובב בין בתי הכנסיות הרבים של אנ"ש, ובדרכו האופיינית מדובב נפשות להתחזק בעבודת הבורא ובדבקות בנחל הנובע מקור חכמה, ראש בני ישראל.

היה זה גם באותה שנה בה שרו שם לראשונה את השיר המפורסם 'הקדוש-ברוך-הוא, אנחנו אוהבים אותך', ובאיזה שהוא שלב התחילו לשיר את זה שם, עד שהמקום ממש געש כאש להבה! כאשר יצאתי הייתי כמרחף באוויר, הרגשתי איך הנפש שלי מתעלית מרוב אושר ותענוג

איינגעבאקן אין הארץ

זעלטן אינהאלטספולער שמועס

דאס פלאם פייער וואס האט אנגעצינדן די הארץ פון דעם יונגן ר' משה, לאנגע שעות פון דביקות ביים ציון אין מירון, תפילות דורכגעווייקט מיט בענקענישן און כיסופים, די וואונדערליכע הסתלקות אינמיטן זיך אויסרעדן צום באשעפער | הרה"ח ר' משה קרעמער שליט"א איבער די פייערדיגע עבודה און 'ביטול' פון הרה"ח ר' שמואל הורוויץ זצ"ל לקראת די 49'סטע יארצייט - י"ג אדר תשל"ב אין א ספעציעלער 'שמועס' מיט הרה"ח ר' נחמן און ר' עמרם ראזענפעלד שליט"א

לקראת דעם יארצייט פון ר' שמואל הורוויץ ווילן מיר אביסל הערן איבער אים, צו קענען עפעס אריבערכאפן פונעם געוואלדיגן קאך וואס האט געברענגט אין אים?

ר' משה: ר' שמואל'ס גאנצער ענין איז געווען 'דעם רבינ'ס זאך', ער האט אסאך עוסק געווען זיין גאנצער לעבן אריינצוברענגען דעם דעת פונעם הייליגן רבי'ן אויף דער וועלט.

אין די הקדמה צו זיין ספר 'עלת חן שרייבט ער, אז ער האפט אויפצוטאן גרויסע פעולות פאר'ן רבינ'ס זאך, אט דאס איז געווען זיין גאנצער זאך, צו דעם האט ער געשטרעבט, אנצופולן די גאנצע וועלט מיט דעם 'דעת' פון צדיק, ער האט אסאך עוסק געווען אין הפצה. בימים ההם, אין די געגנט פון שערי חסד אין ירושלים האט ער מקרב געווען אסאך פון חשובי אנשי שלומינו צום רבינ'ס דעת. ער פלעגט אריבערקומען אין שערי חסד זאגן שיעורים, ווי אויך האט ער שוין עוסק געווען אין הדפסה אין די צ' יארן. אין דערמאן זיך ווען איך פלעג אים הערן אין מירון סיי ראש השנה, סיי שבת חנוכה און אין יעדע געלעגענהייט - אלץ האט ער גערעדט פון צדיק, ווען ער האט גערעדט, האט זיך געהאלטן אין איין איבערהערן אט דער ווארט: 'דער צדיק' דער צדיק'.

מיטן 'מוח' און מיטן 'הארץ'

עס איז דאך געווען צווישן אונזערע לייט אסאך דרשנים, וואס האט אייך אזוי געכאפט פון זיינע דרשות?

דער עיקר וואס איך געדענק איז די זיסקייט וואס איז געווען ביי זיינע דרשות. ערשטנס, האט מען געקענט זען יעדעס

מאל וואס ער פלעגט פארלערנען ווי אזוי ער 'לעבט' די אלע דיבורים. איך געדענק איינמאל ביי של"ס, ווען ער פלעגט קומען פון מאל צו מאל אין די אלטע שוהל אויבן אין מאה שערים (אויף רחוב עונג שבת), עס איז געווען אנפאנג פון מיין התקרבות, הערנדיג זיינע רייד האב איך געשפירט עפעס אזא נעימות, אזא מתיקות, אז איך האב זיך געוואונדערט 'וואו זענען מיינע חברים?' ווי איז מעגליך אז נאר איך האב זוכה געווען. איך געדענק די געוואלדיגע הרגשים, זיינע ווערטער זענען געווען אנגעפילט מיט אזא זיסקייט, מיט אזא הארץ, ער האט גערעדט מיט א מורא'דיגע התרגשות און פון טיפעניש פון הארץ. מען האט געזען ווי אזוי ער רעדט מיט זיין מוח און מיט זיין הארץ.

וואס איז געווען דער עיקר זיינער - 'מוח' אדער 'הארץ'?

ביידע, מוח מיט הארץ. מיט א ברען! ער פלעגט רעדן הויכע זאכן און דאס מסביר געווען 'טוב טעם' מען זאל קענען פארשטיין. איך האב געהערט אז ר' אשר זעליג מרגלית זצ"ל האט אים געהערט אין מירון און ער איז ארויס פון התפעלות פון זיין געוואלדיגע בקיאות אין כתבי אריז"ל. ער האט אלס אזוי קלאר אראפגעלייגט, און דאס אלעס מקשר געווען מיט די תורות פון רבי'ן.

עס איז דא א מאמר פון אים אויף דער ענין פון 'צדיק' איך האב דאס געהערט ביי די סעודת הילולא פון רבי'ן אין קטמון. ער האט דעמאלטס דערציילט אז דער בעש"ט האט זיך אויסגעדריקט צו איינע פון זיינע מענטשן "איך - א בעל בחירה קען נישט העלפן, אבער עס וועט ארויסקומען פון מיר אן אייניקל וואס וועט יא קענען העלפן א בעל בחירה". ר' שמואל האט דאס מסביר געווען און געזאגט, צו דען האט דער בעש"ט נישט געקענט העלפן א בעל בחירה? - זיכער האט ער געקענט! נאר די טייטש איז, אז דער בעש"ט פלעגט

ארויסנעמען דער מענטש פון זיין נידריגן מצב און אים אויפהייבן, דאס איז אבער נאכנישט דער שלימות, וויבאלד דער עיקר איז אז דער מענטש זאל מתקן זיין אין די פלאץ אוואו ער געפינט זיך. דער רבי איז דער וואס העלפט א בעל בחירה אים לאזנדיג מיט זיין בחירה און דארטן אים העלפן. נאך וואס דער בעש"ט איז נסתלק געווארן איז דער תלמיד געגאנגען זוכן דער אייניקל און ער איז ארומגעפארן צו די אייניקלעך פון בעש"ט, ביז ער איז אנגעקומען צום רבי'ן און ער האט געהערט ווי דער רבי זאגט 'בעל בחירה', 'בעל בחירה', דאן האט ער פארשטאנען אז אים האט דער בעש"ט געמיינט...

ביים רבי'ן זעט מען אז ער האט אסאך גערעדט פון דער ענין פון העלפן א בעל בחירה, ר' שמואל פלעגט אסאך ארומרעדן איבער דעם אז א בעל בחירה איז גאר שווער צו העלפן, און אז דער רבי איז אראפגעקומען אויף דער וועלט צו העלפן דווקא דעם בעל בחירה, ר' שמואל האט דאן גאר שטארק גערעדט איבער דעם.

אונטערגעקראכן אונטערן בעט

ער איז דאך געווען א דערהויבענער מענטש, ווי אזוי האט זיך יעדער געשפירט באקוועם צוצוגיין און רעדן מיט אים אין עבודת ה'?

וויבאלד זיין שפלות איז געווען גאר געוואלדיג. 'ער האט זיך נישט געהאלטן קליין', נאר דאס איז געווען זיין עצם מציאות, זיין גאנצע מהות! 'בדידי הוה עובדא' - איך בין אמאל געווען אין זיין צימער אין מירון, פלוצלינג האט זיך מיר פארלוירן א פעקל וואס איך

שטארק געפאלן דער געדאנק... אז ער פלעגט דאס אין די קומענדיגע תקופה כסדר איבערזאגן ביי זיינע שיעורים אין ר' שמואל'ס נאמען.

די ליפן איז נישט געשטאנען

ליקוטי מוהרן בעל פה. רבי אברהם שטרנהארץ

ווי אזוי פלעגט ער אויסזען די לידיגע מינוטן, וואס פלעגט ער טוהן דעמאלטס?

ביי שמחות ווי אויך ביי חתונות פון זיין משפחה, געדענק איך, פלעגט ער זיצן פארטיפט אין א תהלימ'ל אדער אין א אנדערע ספר.

ר' נחמן: דער תהלים איז געווען ביי אים עפעס גאר באליבט, מיין מאמע (די יונגסטע טאכטער פון ר' שמואל) פארציילט אז ער פלעגט יעדן טאג אויסזאגן דעם גאנצן תהלים, און אויב אמאל צוליב געוויסע טירדות פלעגט ער נישט אנייאגן האט ער דאס משלים געווען דעם קומענדיגן טאג.

ר' משה: ער איז געווען א 'זאגער', ער פלעגט אלץ מורמלען און מתפלל זיין טראץ וואס געווענטליך דער וואס פארמאגט א טיפע מוח איז אים שווער צו זאגן אסאך, אבער ער האט פארמאגט ביידע...

ר' נחמן: ביז די לעצטע רגע האט ער נישט אויפגעהערט צו שפעשען. מיין מאמע דערציילט, אז אין דעם טאג פון זיין פטירה איז זי געווען מיט אים אליין אין שטוב, דער טאטע איז געווען דעמאלטס אין כולל, און ער האט זיך אנגערופן צו איר אז ער גייט פון דער וועלט... אינגאנצן ערשיטערט האט זי פרובירט צו כאפן זיין זוהן ביים ארבעט, ביז דערווייל זעהט זי אז ער ליגט אין בעט און זיינע ליפן שפעשען א גאנצע צייט. ווען זיין זוהן איז אנגעקומען זאגט אים ר' שמואל 'איך האב שוין נישט כוח', אבער מען האט געזען אז זיינע הייליגע ליפן מורמלען, און אזוי האט ער די גאנצע צייט געהאלטן אין איין זאגן ביז די רגע פון זיין פטירה, ווען מען האט געזאגט מיט אים 'שמע ישראל'.

ר' משה: דער דיבור און די תנועות זיינע, ווען ער פלעגט רעדן פון רבין, מיט אזא דביקות, מיט אזא התקשרות, מען האט געזען ווי אזוי ער רעדט ביז כלות הנפש, געוואלדיג... דער רבי איז געווען איינגעבאקן ביי אים אין הארץ!.

פלעגט דאס נישט ליידן, ער האט געזאגט אז דאס גרעניצט זיך מיט מרה שחורה.

אין יענע תקופה פלעג איך זיך אפט שרייבן מיט ר' נתן צבי קעניג זצ"ל, האט ער מיר אמאל געשריבן: איך זעה אז עפעס האסטו זיך גענצליך געטוישט, איך האב אנגעהויבן צו רעדן און טראכטן אנדערש, איך האב אנגעהויבן צו רעדן און עוסק זיין אין התחזקות און אין שמחה מערער.

ער פלעגט פארלערנען שיעורים פאר אונזערע לייט וואס זענען געקומען צו פארן קיין מירון?

יא, און ווען ער פלעגט רעדן זענען אלע געזעצן און זיך איינגעהערט. שבת חנוכה אין מירון פלעגט ער ברענגען טשולנט פאר'ן ציבור פון אנ"ש, ער האט געהאט אין דעם אן עבודה, ר' הערשל וואסילסקי דערציילט אז ער פלעגט וויילן ביי אים אויף שבת און ער האט מיטגעהאלטן ווי אזוי ער פלעגט צוגרייטן די פיש לכבוד שב"ק, ער פלעגט ארויסגיין אין הויף אראפרייסן פארשידענע סארטן גראזן און דאס אריינגעלייגט אין טאפ. ער האט געדינט דעם אייבערשטן נישט נאר מיט תורה און תפילה נאר אויך מיט יעדע זאך, ער איז געווען גענצליך דבוק צום באשעפער!

ער פלעגט שטענדיג האבן התבודדות, זיין מהות איז געווען 'התבודדות!' די גאנצע צייט איז ער געווען דבוק צום אייבערשטן מיט א אויסערגעווענליכע דביקות.

ער איז געווען איינמאל שבת חנוכה אין מירון, ר' שמואל האט דאן גערעדט און ר' לוי יצחק איז אויך דארט געווען, שבת חנוכה פלעגט דאך ר' לוי יצחק פארן אין מירון, ר' שמואל האט דאן געזאגט א שטארקע פאסיגע געדאנק; א איד איז מתפלל און בעט זיינע געברויכן פונעם אייבערשטן, נישט אלעמאל באקומט ער זיין ישועה "זמנין דשמע וזימנין דלא שמע" זאגט דאך דער זוהר הקדוש, צומאל זענען פארהאן אויבן מקטרגים וואס זענען מקטרג אויפן מענטש אויב ער איז ראוי, ווען א מענטש קומט אבער און דאנקט דעם אייבערשטן - דאן ווער קען דאס צוריק האלטן, נישטא קיינער וואס קען דאס שטערן, ער דאנקט דאך דעם אייבערשטן, דעמאלטס עפענען זיך די טויערן - ווען אינדערצווישן ווארפט מען אריין די פערזענליכע געברויכן. מען דארף אלץ קומען און דאנקען דעם אייבערשטן און אינדערמיטן אריינארפן די אייגענע באדערפענישן, דאן זענען די טויערן אפן און די פערזענליכע בקשות ווערן נתקבל. איך האב צוגעשטעלט צו דעם דער

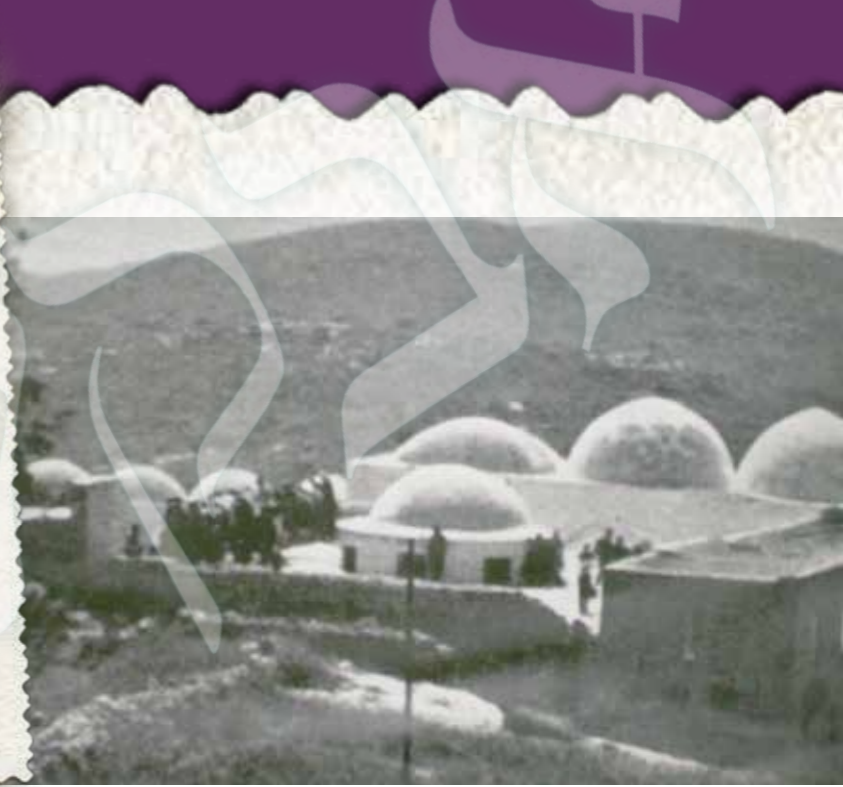
ר' שמעון ורבינו חד הם. רבי שמואל הורביץ בציון הרשבי במירון (ירחון ברסלב)

דביקות מיט שמחה

וועלכע נקודה האט ארויסגעשיינט ביי אים די מערסטע?

ר' לוי יצחק פלעגט נאכזאגן פון ר' אברהם ב"ר נחמן אז ער האט זיך אמאל אויסגעדריקט אין אומאן, 'ריקודים מיט התעוררות' זעה איך, אבער 'ריקודים מיט שמחה' דאס זעה איך נישט. איך געדענק אז די אלגעמיינע רושם אויף ברסלב איז געווען - 'די ברסלבער קרעכצן', ביי ר' שמואל ווידער, האט עס אנדערש געארבעט, ביים אים האט די געוואלדיגע שמחה זיינע, געדינט אויף איינמאל מיט זיין געהויבענע דביקות.

איך דערמאן זיך ווי איינמאל האט מיר א ברסלבער חסיד געפרעגט 'האסטו שוין געגעבן היינט א קרעכץ צום אייבערשטן... ערשט נאך וואס איך האב געכאפט א לענגערע שמועס מיט זיין זוהן האט ער מיר גענצליך געביטן מיין בליק אויף דער זאך. ער האט ארומגעשמועסט מיט מיר א לענגערע וויילע איבער דעם נושא, אז ביי זיין פאטער איז גראדע געווען גאר שטארק די נקודה פון 'שמחה מיט נקודות טובות' וואס דאס איז איינגעליך דער עיקר יסוד אינעם רבי'נס זאך. עס פלעגן זיין אזעלכע סארט מענטשן וואס פלעגן קוויטשען ביים דאווענען אין 'שוהל', ער

תמונה עתיקה של גג ההדלקה במירון

ער האט זיך אויסגעלייגט ממש אויף דער ערד און איז אריין אונטערן בעט זוכנדיג צו עס געפונט זיך נישט אפשר דארט... ער איז שוין דעמאלטס געווען א עלטערער איד, איך בין דאן מורא'דיג נתפעל געווארן צו זען ווי אזוי די זאך איז אים אזוי פשוט: אויב מען דארף זוכן, זוכט מען! ער האט דאס געטון מיט אזא סארט נאטורליכקייט, מיט אזא פשטות.

ר' שמואל פלעגט דאך פארברענגען זיינע טעג און וואכן ביי קברי צדיקים, וועלכע עבודות געדענקט איר פון אים פון מירון?

ער פלעגט מורמלען א גאנצע צייט, זיך מתבודד געווען, געדאווענט, אויך די קביעות'דיגע תפילות האט ער דארט געדאווענט, איך געדענק ווי ער פלעגט זיצן ביי דעם ציון פון רשב"י, ער האט געלערנט און געדאווענט און געקוקט א גאנצן צייט אויפן ציון, עס איז דאך דא אין דעם א ענין פון 'ראיית פני הצדיק'. מען האט געזען ווי ער רעדט דורכאויס די גאנצע צייט צו ר' שמעון און צום רבין.

ר' משה צופלאמט זיך: איי די שיעורים פון ר' שמואל, ווען ער פלעגט רעדן פון רבין פלעגט ער קוקן אויפן ציון (פון רשב"י), ער פלעגט נישט אראפנעמען קיין אויג פונעם ציון, מען האט געזען ווי זיין גאנצע וועזן איז בלויז 'דער רבי מיט

באדיבות מכון משיב לשואל

מדור
מיוחד
לבני חו"ל

איך אוכל לשמוח עם נ'קודות טובות' קטנות כל כך? הר"ר אברהם דוד הורוויץ הי"ו

שאלה איינע פון די עיקר עצות אויף שמחה וועלכע ווערט אסאך געברענגט אין רבי'נס ספרים, איז דער ענין פון "אזמרה" - זיך מחזק זיין מיט די "נקודות טובות" - די "קלייניגקייטן" וואס מען איז זוכה אריינצוכאפן אויף דער וועלט. לכאורה איז שווער ווי אזוי קען אט די זאך דערפרייען א מענטש, נאך וואס ער זעהט זיך פול מיט שווערע איבערגייעכצער ברוחניות און בגשמיות, פארוואס זאל אים די "ביסל" נקודות טובות דערפרייען און ארויסנעמען פון זיין עצבות און דערביטערטקייט?

תשובה א מענטש איז געוואוינט צו קוקן אויף יעדע זאך מיט אן עולם-הזהה'דיגער בליק, דערביער זעהט אים אויס אומפאסיג זיך צו פרייען כל-זמן ער שפירט נישט אז ער שוין אנגעקומען גענוג וויפיל ער פארלאנגט פון זיך, אדער וויפיל ער זעהט ביי זיינע חברים. ווייל ער מיינט אז די עיקר שמחה איז ווען מ'איז מער א מוצלח, מער אנגעפולט מיט סיפוק - אויב עס איז בכלל פארהאנען אזא זאך.

קיצור הדברים בתרגום חופשי ללשה"ק

שאלה אני קורא על העצה של נקודות טובות ומתקשה להבין איך זה עובד, הרי זה כל כך מעט, ובצד השני ישנו רע כה גדול?

תשובה אנחנו רגילים בדרך כלל להסתכל על כל דבר בעיניים של 'עולם הזה' ולפיהם אכן אם לא השלמתי את השאיפות שלי והגעתי למקום המושלם, קשה לי לשמוח כיון שמה בכלל שווה המעט שיש לי.

אבל בעיניים של 'עולם הבא' כל נקודה היא אוצר עצום כשלעצמו. כל נקודה יש לה משמעות והיא מחברת את האדם לה' יתברך.

אמנם בוודאי אין לנו להסתפק רק במעט, ואנו חייבים להמשיך לכסוף ולהשתוקק לכמה שיותר. אבל דווקא כך, על ידי הדרכים שהצדיקים מגלים לנו, 'שמחה', 'אזמרה', נוכל לזכות לחטוף עוד ועוד טוב, ואפילו לזכות ולהיות 'בעל תשובה גמור', כמו שבאמת הצדיקים רוצים לעשות מאיתנו!

שאלה איינע פון די עיקר עצות אויף שמחה וועלכע ווערט אסאך געברענגט אין רבי'נס ספרים, איז דער ענין פון "אזמרה" - זיך מחזק זיין מיט די "נקודות טובות" - די "קלייניגקייטן" וואס מען איז זוכה אריינצוכאפן אויף דער וועלט. לכאורה איז שווער ווי אזוי קען אט די זאך דערפרייען א מענטש, נאך וואס ער זעהט זיך פול מיט שווערע איבערגייעכצער ברוחניות און בגשמיות, פארוואס זאל אים די "ביסל" נקודות טובות דערפרייען און ארויסנעמען פון זיין עצבות און דערביטערטקייט?

תשובה א מענטש איז געוואוינט צו קוקן אויף יעדע זאך מיט אן עולם-הזהה'דיגער בליק, דערביער זעהט אים אויס אומפאסיג זיך צו פרייען כל-זמן ער שפירט נישט אז ער שוין אנגעקומען גענוג וויפיל ער פארלאנגט פון זיך, אדער וויפיל ער זעהט ביי זיינע חברים. ווייל ער מיינט אז די עיקר שמחה איז ווען מ'איז מער א מוצלח, מער אנגעפולט מיט סיפוק - אויב עס איז בכלל פארהאנען אזא זאך.

אבער דער רבי איז אונז מגלה די אמת'ע שמחה מיט אינגאנצן אן אנדערער בליק, אזוי ווי רבי נתן ז"ל האט זיך אויסגעדרוקט "דער וועלט איז נישט, און מ'קען עס נישט באקומען. יענע וועלט איז יא, און מ'קען עס יא באקומען!". דער עיקר שמחה איז ווען דער מענטש באהעפט זיין מוח צו אן עולם-הבא'דיגן געדאנק, ער טראכט וואס ס'וועט זיין מיט אים אויף יענער וועלט, וואס דארט איז דער עולם האמת, א וועלט וואס בלייבט אויף אייביג, און דארטן ווערט נאר גערעכנט יעדע גוטע נקודה וואס דער מענטש האט זוכה געווען אריינצוכאפן אויף דער וועלט, דאס איז דער עיקר חשיבות, און דאס בלייבט פאר אים אלס אן אייביגער פארמעגן לנצח נצחים, און אלע אנדערע הבלי עולם הזה, ווי: כבוד, געלט, סיפוק, אד"ג, בלייבן פון דעם גארנישט איבער, און אפילו די רוחניות'דיגע פארדינסטן רעכענען זיך נישט לויט וויפיל אן 'אנדערער' מענטש וואלט געמאכט, אדער אפילו לויט וויפיל דער זעלבער מענטש אליין 'וואלט געקענט' מאכן, יעדע 'נקודה טובה' איז פאר זיך אן אוצר,

רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל: עיון בתורת הצדיק הוא התבלין להינצל מהתאוות והמידות רעות ולחיטהור מכל הכתמים

לימוד העיון שבתורת הצדיק הוא התבלין שאמרו חז"ל: בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין, שהוא לימוד המסוגל להינצל על ידו מהתאוות והמידות הרעות, ועל דברי תורתו אמר רבינו ז"ל: אני נהר המטהר מכל הכתמים.

ומאמר רבנו ז"ל אני נהר המטהר וכו' מכאן גם כי מדברי מוהר"ג שסוכב העקר על דברי תורתו הקדושה וכו' כירידת הצדיק הרופא נפשות לזה העולם ברפואות ותהבושות יקרות ונפלאות שלא נתגלו עדיו מעולם, נתחדשים כנגד זה מחלות ומכאובים חדשים שלא היו עדיו בעולם, ושאין ביכלת לעמוד כלל כנגדם אם לא בסגולות הרפואות הצדיק שנתחדשו וירדו כנגדם באלה העתים, והכלתי מתרפא בהם, אכדה תקותו חס ושלום. ולפי כל זה, תבין ותתבונן ברב ועוצם חיוב והכרח הלמוד בתורה שבנסתר שזכינו על ידי רבנו ז"ל, כי זה המטהר התבלין המפריחם לחיצר הרע שבעת הזאת. שעל זה אמרו חז"ל בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין, והעקר הוא לימוד העיון שבה, כמבאר מדבריו הקדושים בליקו"א סימן ק"א שזה הוא הלמוד המסוגל להנצל על ידו מהתאוות והמידות הרעות. (ראב"ן ב"ר נחמן לביאור הליקוט)

04-627-73-13
טעמו וראו כי טוב ה'

לטיול
בתורתו

פי עקר הצדיק הוא תורתו הקדושה (ליקו"א חו"ט שלוחן ה' יב)

מגלת הסתר

מי הפורים תרע"ט:

לוח השנה מצוין אצלנו שמצויים אנו בעצומם של הימים השומחים ביותר בשנה, אף על פניהם של יהודי קיבליטש לא תמצאו כל סממן של שמחה. מי הפורים ממשימים ובאים ולא תפירו בבל תכונה מיוחדת לקראתם. ההכנות הקדחתניות שבשנים עברו הקיפו את כל העיר, למן הכנת מטעמים למשלות מנות ועד אלתור פריטי לבוש שונים ומוזרים לתחפושות מקוריות, נעלמו השנה. ואת מקומם תפסו אימה וחרדה לופתת.

שמועות מרעידות לב הסתובבו בעירה, שמועות שגרמו לכל שומעיהם פחד משתק ובקעתה אימה.

השמועות ספרו על כנופיות הפורעים שמסתובבים מעירה לעירה בוזזים וחומסים מכל הכא ליד נאף רוצחים וטובחים באכזריות נוראה.

היה זה תקופה קצרה אחרי חם מלחמת העולם הראשונה, אנדרלמוסיה גדולה שררה אז בעולם בכלל וברוסיה בפרט. אנשים עדין לא התאוששו מתוצאותיה המרות של המלחמה הקשה וכבר קפצה עליהם רגום של כנופיות הרוצחים שעשו ככל העולה על רוחם ללא פחד ומורא.

שלטון מסדר לא היה קיים אז ברוסיה הגדולה, והספה שאיש את רעהו חיים בלעו היתה משום שחסרה היתה מוראה של מלכות.

הצאר ששלט עד אז שלטון עריץ ללא מצרים, נהרג יחד עם בני משפחתו על ידי חייל פשוט, לרוחת תושביה המדכאים של רוסיה שקץ בשלטון האכזרי, ושמח כי בא הקץ על מלכות הרשעה.

כלם קוו כי יבאו ימים טובים מאלו, זמנים חדשים יגיעו ושלום ושלווה ישררו בהם. הקץ למלחמות, הקץ לסבל, הקץ לרדיפות והקץ לעני המחריר. כלם בטוחים היו כי עתיד מבטיח מצפה להם, הפלפלה תשגשג והחיים יתנהלו על מי מנוחות.

הבעיה הגדולה היתה שמדי הרבה אנשים החליטו, שדוקא הם יהיו אלו שייבאו את בשורת התקנה לאנושות, דוקא הם בדרכם היחודית יביאו אשר לעולם. ומתוך חלוקי הדעות הללו ומתוך המאנה הבלתי נשלטת של 'אנא אמלך', התארגנו להם קבוצות שונות אשר בראש

כל אחד מהם עמד מנהיג עם שיטה שונה ומשנה מתבררת.

קבוצות אלו נלחמו אלו באלו מתוך מטרה לכבל את רסן השלטון. הבולטת מכל הקבוצות היתה הקבוצה שחרטה על דגלה את ה'בולשביזם', והוא שיוון הנכיות בין המעמדות השונות בעם, הם שאפו שכל אזורי המדינה יהיו שווים לחלוטין, ללא כל שנוי בין עשירים לעניים. וכיצד ממשימים תלום זה? האם על ידי תמיכה באבוינים? לא, זה לא עלה בדעתם המושפשת. אלא מה? פתרון גאוני! יקחו את הכסף מהעשירים וכוף יתפכו כלם בן רגע לשווים בין שווים. ה'ש' לכם גו עדין נפלא מזה? ממש 'עולם התקווה' בהתגשמותו.

בדרכי התורה הקדושה ידוע שאין המטרה מקדשת את האמצעים, אפילו אם המטרה תהיה נשגבה ונעלית עד מאד, עדין אין זה אומר שבכדי להגיע אליה מותר להשתמש בדרךכים בלתי קשורות, ובפרט כשהדרך למטרה רצופה פשעים ועולות מעורר הדבר תמיהה על עצם המטרה.

גם כאן פשוטקחו לראות, באלו דרכים נלוות בותרים חדלי אנוש אלו להשליט את דעתם ושיטתם המהפכנית, כבר החלו התושבים אט אט לקלט איזה 'גו עדין' ממתין להם.

הם הגיעו באימי אקדח לכל בעלי העסקים והמפעלים והפקיעו אותם מכל נכסיהם, ואם רק היו מעזים להביע איזו התנגדות קלה אחת דתם היתה להמית.

גם פשוטי העם לא יצאו נקיים מידיהם, במאות הבצע והרצח שלקהם פשוטו על קהלות שלמות ועשו בהם שמות. פוגרומים אכזריים היו

מעשים שבכל יום. וכמו תמיד הסובלים העקריים היו היהודים שפמוכן היו האשמים בכל הספור. בכל מקום שהגיעו דרשו כסף והרבה, ולמי שלא היה כסף בעד פפר נפשו נרצח בו במקום.

אחד מהמיוחדים מאנשי שלומנו הרב הקסיד רבי אלטר טעפליקער מסבר הספרים 'השתפכות הנפש' ו'משיבת נפש' שגורצח בשנה זו בתענית אסתר, לאסר שהפורעים פרוצו לביתו ודרשו ממנו כסף, ומאסר שלא היה בידו מעות מצא מיד את מותו במקום, למגנת לב כל משפחתו וידידיו אשר בכו מרות את האבדה הנקרה שנקלקה מהם בתשרי.

נקל לשער את בהלתם של יהודי קיבליטש בשמעם ספורים מסמרי שער אלו. כל אחד דאג למקום מסתור בו יוכל להסתתר מאימת הפורעים או לברח מהעירה הקטנה לערים הגדולות שם לא נשקפה סכנה פה גדולה.

אחד מבני העליה מאנשי שלומנו שדרו בקיבליטש היה רבי אהרן קיבליטשער, יהודי משכמו ומעלה שהשומחה שלו היתה ממש לשם דבר. הוא יחד עם חתנו הרב הקסיד רבי לוי יצחק בנדר שהו בקיבליטש בימים טרופים אלו. רבי אהרן היה עני מרוד וכמעט שלם בחייו על דלותו הקשה.

היה זה בליל שבת קדש כשפרצו כנופיות הרוצחים לביתו של רבי אהרן בשאגות מקפיות דם: "הב לנו פספד! הב לנו מעותיה! ולא - דמה בראשה!" להמתשת האיום הצמידו את הרוכה סמוך ללבו שהור של רבי אהרן. פחד מצמית עמד בקלל. נשמתם של בני הבית נעתקה מבהלה. "געוואלד! מהיכן לוקחים מעות פעת? הלא דלים ורשעים אנחנו!"

בתו של רבי אהרן שהיתה נשואה לרבי לוי יצחק נגשה בנחישות אל הרוצח שעמד עם הרוכה כלפי רבי אהרן ואחזה בקת הרוכה בכדי למנע ממנו להשלים את הפעולה הנוראה הזו... ומיד נזעק הרוצח השני לעברה: "עזבי אותנו מיד, אם חיה יקרים לך!! תכף

תפלי גם את בנינו!" רבי לוי יצחק ששכב עד עכשו בדממה מתחת המטה בשנים נוקשות מפחד, עקב בלב רועד אחר המתרחש, הוא חש כי אינו יכול עוד להבליג, בראותו כי כפסע בינם לבין המנות יצא חיש ממקום מחבואו והכריז לעבר הרוצחים: "הנה! אני אתן לכם כסף! יש בידי מעות!"

רבי לוי יצחק שם פעמיו לעבר הקדר הפנימי שם התביא בין דפי אחד הספרים סכום כסף. "אף היכן הוא ספר זה? היכן מנח הוא? ארון מלא ספרים הוא וכיצד יזכר בדיוק את הספר המסים שבו מנח הכסף? ואם ישפחה יותר מדי יאבדו הרוצחים את סבלנותם ולא יחסו לבצע בהם את זממם.

נשא רבי לוי יצחק תפלה חרישית שקל עליון: יהיה בעזרו וימציא לו את הספר הנכון במהרה. ואכן תפלתו התקבלה מיד ועל אף התשכה ששררה במקום מצא מיד את הספר. הוציא סכום מסים והשאיר מעט גם לימים הבאים. הוא נגש אל הרוצחים ומסר להם את כספו. "מהיכן לקחת את הכסף?" נבח אחד מהם וצנה לרבי לוי יצחק להראות להם את המטמון כדי להנכח שאכן מסר להם הכל. רבי לוי יצחק התנה בידו על מגרה פלשהיא, ובראותם את העניויות והדלות ששלטו שם בכל פנה אמרו: "אה, אכן עניים מרודים הנכם אז נשאיר אתכם בחיים..."

כלם באחד נשמו לרוחה אף אף אחד כבר לא היה לצאת מפתח הבית מחפש פקוח נפש.

מה יהיה? פורים מתקרב ואין ברשותנו מגלה כשרה? פרו את ידיהם בדאגה.

בליל פורים שחל אז במוצאי שבת נאלצו להסתפק בקריאת המגלה מתוך החמש. אף למחרת ביום הפורים חש רבי לוי יצחק כי הוא חייב לעשות מעשה, וחרר הסכנה יצא לרחוב השורץ סכנות מכל עבר כדי להביא מגלה כשרה מבית חמיו רבי אהרן קיבליטשער. בדרך נתקל ברוצחים ונצל מהם בנסי נסים.

בשמחה עצומה ברח רבי לוי יצחק את הברכות שלפני קריאת המגלה, המלים "שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה" קבלו משמעות חיה ומרגשת. בהודיה אין קץ קרא את המגלה שלמענה חרף את נפשו. מאשר על הזכות שנפלה בחלקו לקיים מצוה קרה זו גם בזמן של "להשמיד, להרוג ולאבד".

לימים שפשספר רבי לוי יצחק ספור זה, נמך את המניע למסירות נפשו: הרי כתוב: "חייב אדם לקרות המגלה" אם כתוב חייב יש במשמע שצריך מסירות נפש לכה...

"מתכון רותח"...

"קניזש"!
ראיתם אתם פעם?
אנו מניחים שלא!
שמעם על זה פעם?
לכאורה גם כן לא!

ובכן ה"קניזש" הזה הוא מין מאכל מסוים שהיו אוכלים אותו באוקראינה לפני מאתיים שנה בזמן רבנו ז"ל ומוהר"נ"ת. המאכל הזה היה ממלא בצמוקים וספר ועוד כל מיני שומנים. בקצור קצין קווגל או לביבה מתוקה ושמןגנית.

וכדאי לכם לדעת עוד על ה"קניזש" הזה, שחלוק גדול יש בטעם ה"קניזש" אם אוכלים אותו כשהוא חם, או אם אוכלים אותו כשהוא קר. ש"קשה" קניזש" חם וטרי אזי יש לו טעם מיוחד ועדין. אבל כשה"קניזש" מתקרר ואינו טרי כל כך, אזי מאבד הוא את כל טעמו היחודי ועדינותו, וכבר אינו אותו דבר כמו אם היה אוכלו כשהוא חם...

בנדאי מתפלאים אתם ילדים יקרים! איך נשמר לכאן צטוט מספר מתכונים אוקראיני עתיק...

את מי זה מענין מה היו אוכלים לפני מאתיים שנה ואיך קראו לקווגל שלהם. איזה טעם היה לזה כשהוא חם ואיזה טעם היה לזה כשהוא קר...

ובכן הסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל הוא אשר ספר והמחיש לנו מה זה ה"קניזש" הזה ומה הו טבעיו וטעמיו... ואם תשאלו מה יש להסיד נלפברבי לוי יצחק לדבר מאיזה חתיכת קווגל ישו נושן איך עשאוהו ואיזה טעם היה לו.

תפתעו לשמע שמוהר"נ"ת כבר דבר מה"קניזש" הזה...

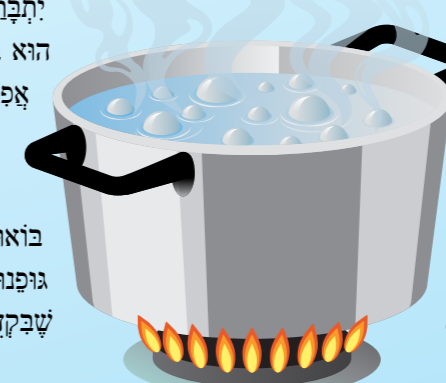
לאחר שמוהר"נ"ת התקרב לרבנו הקדוש וראה מה זה חסיד נלהב ונלכב, רצה להגדיר החלוק בין חסיד למי שאינו חסיד וכך אמר:

"הדבר דומה ל"קניזש" כשהמאכל טרי וחס אזי הטעם שונה לגמרי אולם אם המאכל אינו טרי אלא הוא קר אזי הטעם כבר לא אותו דבר".

וכננתו היתה שגם אם יהיה לו לאדם הרבה מעלות טובות כל עוד שאינו מקרב לרבנו הקדוש עדין קר הוא ואין לזה טעם כל כך אבל אצל רבנו ז"ל נעשה האדם חם רומח ואז כל המעלות מקבלים טעם מיוחד ועדין כל כך.

כלפי מה דברים אחרים?

הנה עומדים אנו בעצומם של חדש אדר סמוך

ונראה לימי הפורים הקדושים ימים אשר נזכרים ונעשים להמשיך ללחם עם קלפת המן עמלק ימח שמו.

ובכן כדי שנוכל ללחם עם עמלק צריכים לדעת מה הו מאפנינו ובמה בא להתגבר עלינו ואיך רודף אותנו בבחינת 'דע את האויב'.

לכן צריכים אנו לדעת שאחד מהתכסוים של עמלק הוא לקרר אותנו מה'ברעו' ומהנוארמקייט שצריך להיות לכל אחד ואחד בעת עסקו בעבודת ה' יתברך בעמדו בתפלה בלמדו התורה הקדושה ובקעסו במצות מעשיות.

ולפעמים לא אכפת לו להמן עמלק שגלמד ונתפלל ונקם את המצות ובתנאי שיהיה בקרירות ובשיוון נפש. לא בלב בוער ובגפוש כמיהה ובגוף מתנועע אלא בתלשות ובקרירות ובקצילות.

וכמו שדברשו חז"ל על הפסוק שצאמר על עמלק אשר קרה בדרך שעשה את עם ישראל קר וקרח לכל עניני עבודת ה' יתברך.

וכבר משלו חז"ל משהל על זה, על אמבטי רותחת שלא היה מי שיכול להפגם אליה מתמת חמימותה ורתיחתה ובה כן בליעל אחד וקפץ לתוכה והראה לכלם שאין היא רותחת כמו שגראה באמת. ובמעשה זו קרר את האמבטיה לעיני פלם. וכמו כן משתדל עמלק להראות לנו שאין העבודת ה' יתברך צריכה להיות בתמימות ובקריחה, אלא ברגע ובקרירות וגם אין צריך להקפיד כל כך על קצו של יו"ד בהלכה רחמנא לצלן. ואפשר לסבל גם כן את העוברים על הדת בשאט נפש חס ושלום, ואין צריכים למחות על פרוצות בחומות הדת והקדושה.

וכבר אמר פעם הקפץ חיים שלמעלה בשמים אין מודדוין את האנשים כצדיקים, בינונים, ורשעים. אלא חמש מדרגות של יהודים יש: קאעדיגע אידן (יהודים בוערים) ווארעמע אידן (יהודים חמים) לעבלעכע אידן (יהודים פושרים) קאלטע אידן (יהודים קרים) פארפריירענע אידן (יהודים קפואים).

ועקר החמימות לעבודת ה' יתברך ולתורתו הקדושה אי אפשר לקבל פי אם מהצדיקים, וכמו שאמר מוהר"נ"ת (ע"ז ה"ג) ש"כמו שהמן מתגבר בכל דור על כל אחד מישראל להחלישו ולקרו מעבודתו יתברך, כמו כן שולח ה' יתברך בכל דור צדיק הוא בחינת מרדכי שיש לו פח להאיר ולהלהיב אפלו את הפחות שבפחותים בהארה נפלאה ונעצומה מאד.

ועל כן ילדים יקרים!

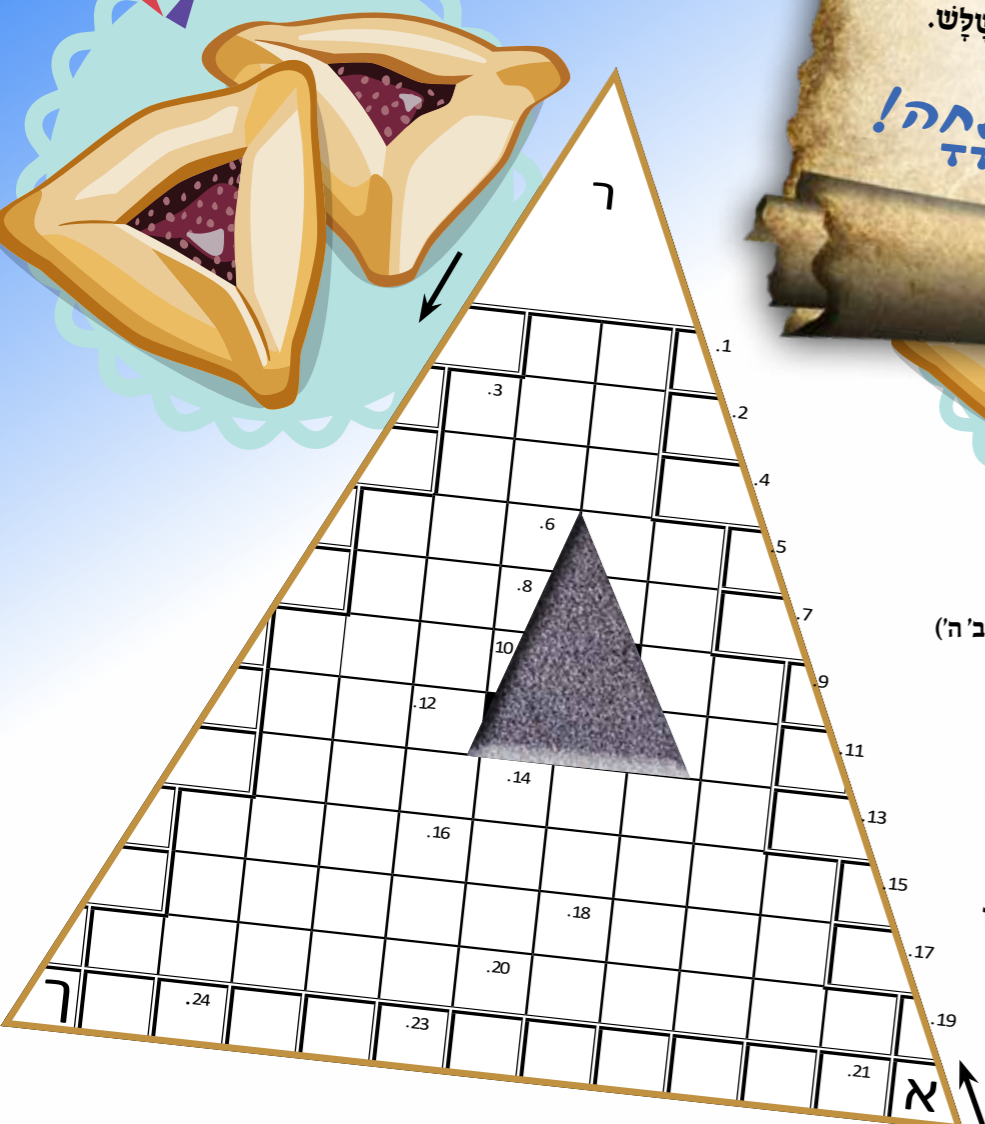
בואו ונחמם עצמנו ונרתיח את לבנו ונלהט את גופנו בימים קדושים אלו ונהיה ערים לכל דבר שבקדושה. אמון!

החוט המשולש

לכבוד פורים המשולש הכנו לכם תשבץ משולש כשתסימו לפתור את כל ההגדרות תקבלו במסגרת המדגשת מאמר מרבינו הקדוש בענין המשולש שמחה כפולה ומשולשת!

בהצלחה!

שעשועון

הגדרות:

1. וייתו ___ פיד המלה (מגלת אסתר)
2. ראשי התאוות הם שלשה ___ פריעה (ליקו"מ סב' ה')
3. תן.
4. מקום קבורתו של אהרן.
5. שלשה ___ ערלה.
6. מדוע לא יאמר האדם איזה קאפיטלאן תהלים... ויהיה מוכן אצלו לעת ___ (שיחות הר"ן רעא')
7. שם תלמידו של רבנו בשלשה אותיות.
8. מי שישב ויעסק בספריו ... אז בודאי יהיו נבקעין אצלו כל ___ קשיות לבבו (חיי מוהר"ן שמת')
9. רק אתם תחזיקו עצמכם ב ___ אז תהיו אנשים כשרים (חיי מוהר"ן ריח')
10. כל ___ אחר צערו יותר מדי הצער נמשך אחריו. (ספר המדות ע, לד')
11. יש שלשה ___ רחמנות. (ליקו"מ ח"ב ח' ב') ('כח')
12. בתחלה היו כל ההתחלות מפסח ועל כן כל המצוות הם זכר ליציאת מצרים ו ___ (ליקו"מ ח"ב עד')
13. ומשה היה נשמתו כלול משלשה ___ (ליקו"מ נח')
14. עשה המלה לכל העם הנמצאים בשושן הבירה ל ___ ועד קטן. (מגלת אסתר)
15. שלש ___ הוי הלילה (ברכות ג')
16. אמר: מה יש להאדם לעשות בזה העולם ... כי אם ל ___ וללמוד ולהתפלל. (שיחות הר"ן רפז')
17. על ידי מחאת כף נמתקים הדינים כי יש שלשה היות שהם בחינת שלש ___ (ליקו"מ מו')
18. גם הוכיח אותנו אז לזמר זמירות בשבת הרבה ולבלי להסתפל על

___ (שיחות הר"ן קנה')

19. בשלשה מועדים בשנה היו עושים פעלה זו בכדי להתועד עם רבנו.
20. כנוי לברכה אחרונה, אותה מברכים אחר אכילת שלשה סוגי מזון.
21. ההפך מעתיד.
22. כנוי לתורה הקדושה: ___ הקדמוני. (עפ"י רש"י משפטים כא' יג')
23. שבר רשפי קשת (תהלים עו')
24. המנגל שהיה עושה היו לו שלשה קצוות (ספורי מעשיות ט') [בהפוך]

את התוצאה הסופית יש לשלח בכתב ברור וקריא עד ראש חודש ניסן בלבד, לפקס המערכת: 077-318-0237 או להקליט את התשובות בקול ברור בטלפון המערכת: 02-539-63-63 בשלוחה 7 בלבד, יש לצין באופן ברור שם וכתבת מגורים וטלפון בין הפותרים נכונה יגרל זכוי של 50 ש"ח ברשת חנויות ספרי "אור החיים"!

עקב תקלה טכנית ההגרלה תתקיים בחודש הבא

היו לי כמה וכמה חברים
שהתקשו להבין את החשיבות
שבמסורת של ברסלב, לא ארכו
יותר מכמה חודשים מאז
שלאיונות 'אבקשה' החלו להגיע
לכאן בקביעות, והיום אני
מופתע לשמוע מהם את הדעת
המבוררת. מבלי ששכלל שמו לה,
הלאיונות החלו לתוכס...
מ. לויין צפורה

להודיע... להודיע... שיש נחל נובע מקור חכמה!

ברסלב'ר חסיד יקר ונלבב!
קח חלק ושותפות בלתי פוסקת בגילוי והפצת אורו הנקי של רבינו
הק' ראש כל בני ישראל בעולם

הנח אבן בבניין בית 'אבקשה'

אבן זו, בתוך הבניין הגדול מקנה לך זכויות רבות ועצומות, ובהם:

- גילוי והשארת דעתו הנקייה של 'מרדכי הצדיק' בדור כה חשוך ומבולבל
- החדרת אורו הקדוש של רבינו לליבות אנ"ש ולבני הנעורים הרכים, ללא הטיות.
- חיזוק וחיבור האחדות והאחוה בין כלל אנ"ש.
- הפצת גיליונות מחכימים, מאירים, ומבוררים בעשרות ישובים קרובים ומרוחקים.
- העברה ושמירת המסורת בטהרתה מדור לדור, בבחינת: "התלמידים יעשו תלמידים"

התקשר עוד היום: 053-4112-148

קיימת אפשרות לקבלת חבילת גליונות להפצה בסביבת המגורים